

سُورَةُ طه

ಪುಸ್ತಕ: ೩೦

ಪಾಠ

سورة طه

الحزب
٣٢

សូរ៉េ:ត្ដី ២០ ត្ដី ហ្វា

មាន ១៣៥ អាយ៉ាត្ដ់ ។

សូរ៉េ:ត្ដី ទី ៤៥ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័រដាត់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័រដាត់បានដាក់សូរ៉េ:ត្ដីនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស្ដ ។

មគ្គផល - ប្រសិទ្ធភាព

1. إِبْنُ عَبَّاسٍ: بِإِسْنَادِهِ الْمُتَقَدِّمِ فِي سُورَةِ الْكَهْفِ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنِ صَبَّاحِ الْحَدَّادِ، عَنِ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَا تَدْعُوا قِرَاءَةَ سُورَةِ طه، فَإِنَّ اللَّهَ يُجِيبُهَا وَ يُجِيبُ مَنْ يُقْرَأُهَا، وَ مَنْ أَدْمَنَ قِرَاءَتَهَا أَعْطَاهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ، وَ لَمْ يُحَاسِبْهُ بِمَا عَمِلَ فِي الْإِسْلَامِ، وَ أُعْطِيَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْأَجْرِ حَتَّى يَرْضَى».** (البرهان في تفسير القرآن ، جلد ٣ ، صفحة ٧٤٥، ثواب الأعمال: ١٠٨.)

១. អ៊ីបនូ បាប៊ូវ៉ែហ្គ... អ៊ីសហ្គាត្ដូ ប៊ិន អាម៉ារបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អ៊ុបខុលឡោះហ្គ័រដាត់ដែលមានវចនៈថា៖ "ចូរកុំចោលសូរ៉េ:ត្ដី ត្ដី ហ្វា ព្រោះអល់ឡោះហ្គ័រដាត់ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យសូរ៉េ:ត្ដីនេះ ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យអ្នកណាសូត្រសូរ៉េ:ត្ដីនេះ ។ អ្នកណាសូត្រសូរ៉េ:ត្ដីនេះជាទម្លាប់ អល់ឡោះហ្គ័រដាត់នឹងឲ្យបញ្ជីអ្នកនោះក្នុងដៃស្ដាំថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ព្រះអង្គនឹងទូទាត់អ្នកនោះចំពោះតែអ្វីដែលអ្នកនោះបានធ្វើក្នុងអ៊ីស្លាមទេ ។ នាលោកមុខព្រះអង្គនឹងប្រទានរង្វាន់ឲ្យអ្នកនោះ ទាល់តែអ្នកនោះគាប់ចិត្ត ។"

(ثواب الأعمال: 908)

2. وَ مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ أُعْطِيَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِثْلَ ثَوَابِ الْمُهَاجِرِينَ وَ الْأَنْصَارِ، وَ مَنْ كَتَبَهَا وَ جَعَلَهَا فِي خِرْقَةٍ حَرِيرٍ خَضْرَاءَ، وَ قَصَدَ إِلَى قَوْمٍ يُرِيدُ التَّرْوِيجَ، لَمْ يُرَدَّ وَ قُضِيَتْ حَاجَتُهُ، وَ إِنْ مَشَى بَيْنَ عَسْكَرَيْنِ يَفْتَتِلَانِ افْتَرَفُوا وَ لَمْ يُقَاتِلْ أَحَدٌ مِنْهُمُ الْآخَرَ، وَ إِنْ دَخَلَ عَلَى سُلْطَانٍ كَفَاهُ اللَّهُ شَرَّهُ، وَ قَضَى لَهُ جَمِيعَ حَوَائِجِهِ، وَ كَانَ عِنْدَهُ جَلِيلُ الْقَدْرِ».** (البرهان في تفسير القرآن ، جلد ٣ ، صفحة ٧٤٥، خواص القرآن: ٤ «قطعة منه».)

២. ខ័រ៉ាស្ដ្រ អាល់-គូរអាន... គេបានធ្វើសេចក្ដីវាយការណ៍មកពីព្រះសាស្ដាដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េ:ត្ដីនេះ គេនឹងឲ្យរង្វាន់អ្នកនោះដូចរង្វាន់របស់អ្នកមូហាម្យ្រីនិងអ្នកអាន់ស្ដារ ។ អ្នកណាសរសេរសូរ៉េ:ត្ដីនេះ ដាក់វាក្នុងសំពត់សូត្របៃតង ហើយទៅរកក្រុមមនុស្ស ដោយបង្រៀបការគេនឹងមិនបដិសេធអ្នកនោះទេ ហើយអ្នកនោះនឹងសមបំណង ។ បើអ្នកនោះដើរកាត់មុខយុទ្ធជនពីរនាក់កំពុងប្រយុទ្ធគ្នា ពួកគេនឹងបែកគ្នា ឈប់ប្រយុទ្ធគ្នា ។ បើអ្នកនោះទៅជួបអាជ្ញាធរណា អល់ឡោះហ្គ័រដាត់នឹងហាមឃាត់អំពើអាក្រក់មិនឲ្យពើបពះលើអ្នកនោះទេ ព្រះអង្គនឹងបំពេញសេចក្ដីត្រូវការរបស់អ្នកនោះ អ្នកនោះនឹងមានភាពរុងរឿងនិងមានកិត្យានុភាពនៅចំពោះមុខអាជ្ញាធរនោះ ។"

(خواص القرآن: 4 «قطعة منه»)

3. وَ عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ كَتَبَهَا وَ جَعَلَهَا فِي خِرْقَةٍ حَرِيرٍ خَضْرَاءَ، وَ رَاحَ إِلَى قَوْمٍ يُرِيدُ التَّزْوِيجَ مِنْهُمْ، ثُمَّ لَهُ ذَلِكَ وَ وَقَعَ، وَ إِنْ قَصَدَ فِي إِصْلَاحِ قَوْمٍ ثُمَّ لَهُ ذَلِكَ، وَ لَمْ يُخَالِفْهُ أَحَدٌ مِنْهُمْ، وَ إِنْ مَشَى بَيْنَ عَسْكَرَيْنِ افْتَرَقَا وَ لَمْ يُقَاتِلْ بَعْضُهُمْ بَعْضًا، وَ إِذَا شَرِبَ مَاءَهَا الْمَطْلُومُ مِنَ السُّلْطَانِ، وَ دَخَلَ عَلَى مَنْ ظَلَمَهُ مِنْ أَيِّ السَّلَاطِينِ، زَالَ عَنْهُ ظُلْمُهُ بِقُدْرَةِ اللَّهِ تَعَالَى، وَ خَرَجَ مِنْ عِنْدِهِ مَسْرُورًا، وَ إِذَا اغْتَسَلَتْ بِمَائِهَا مَنْ لَا طَالِبَ لِعُرْسِهَا حُطِبَتْ، وَ سَهَّلَ عُرْسُهَا بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى.»** (البرهان في تفسير القرآن , جلد ٣ , صفحه ٧٤٥، خواص القرآن: ٤ «قطعة منه».)

៣. អាល់-ស្វ័ឌីតួ ២០ មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសរសេរស៊ីរ៉េ: តួនេះនៅលើសំពត់សូត្របៃតង ហើយ ចូលក្នុងចំណោមមនុស្សដោយប៉ងរៀបការ អ្នកនោះនឹងបានសម្រេចដូចសេចក្តីប្រាថ្នា ។ បើអ្នកនោះ មានបំណងផ្សះផ្សាជាមួយអ្នកផង អ្នកនោះនឹងបានសម្រេច មិនមានពួកគេណាម្នាក់នឹងប្រឆាំងអ្នក នោះទេ ។ បើអ្នកនោះដើរកាត់មុខអ្នកប្រយុទ្ធពិរនាក់ ពួកគេនឹងបែកគ្នា មិនប្រយុទ្ធគ្នាទេ ។ អ្នកណាផឹក ទឹកស៊ីរ៉េ: តួនេះ ហើយទៅជួបស្តេចយោរយោណាមួយ ភាពយោរយោមកលើអ្នកនោះនឹងអន់ថយ អាស្រ័យព្រះមហិទ្ធិប្ញទ្ធិអស់ឡោះហ្ន៎" ហើយអ្នកនោះត្រឡប់មកវិញដោយសេចក្តីរីករាយ ។ ពេលនារី ណាដែលលែងស្វែងរកអាពាហ៍ពិពាហ៍ តូចទឹកស៊ីរ៉េ: តួនេះ នារីនោះនឹងបានរៀបការយ៉ាងស្រួល អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អស់ឡោះហ្ន៎" ។ (خواص القرآن: 4 «قطعة منه»)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

طه ①

១. តួ ប្លា ។

مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى ②

២. [ម្ចាស់សាស្ត្រាម្នាក់ម៉ាដូអីយ] យើងពុំបានបើកឲ្យអ្នកដឹងគួរអានដើម្បីធ្វើឲ្យអ្នករងទុក្ខ[ច្រើន] ទេ ។

إِلَّا تَذِكْرًا لِمَنْ يَخْشَى ③

៣. តែ[យើងបានបើកឲ្យអ្នកដឹងគួរអាន] ដើម្បីជាសេចក្តីរំលឹកសម្រាប់អ្នកណាដែលខ្លាចក្រែង [អស់ឡោះហ្ន៎]ទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១-៣

1. حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ هَاشِمٍ عَنْ أَعْمَشَ بْنِ عِيسَى عَنْ حَمَّادِ الطَّيْبَانِيِّ [الطَّنَافِيسِيُّ عَنِ الْكَلْبِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ قَالَ لِي

كَمْ لِمُحَمَّدٍ اسْمٌ فِي الْقُرْآنِ قَالَ قُلْتُ اسْمَانِ أَوْ ثَلَاثٌ فَقَالَ يَا كَلْبِيُّ لَهُ عَشْرَةٌ أَسْمَاءَ

១. អ៊ុបរ៉ូហ្គីម ប៊ិន ហ្គាស្ត្រីម បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី អាត្មាម្ចាស់ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អាស្រ័យម៉ាដូ អាស់-ត្រីយ៉ាហ្វី តមកពី អាស់-កាល់ប៊ី ដែលបានថ្លែងថា អាហ្វី អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនៈប្រាប់ខ្ញុំ ថា៖ "តើមានឈ្មោះប៉ុន្មាននៅក្នុងគូរអានសម្រាប់មូហាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه وآله} ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មានឈ្មោះពីរឬ បី ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនៈថា៖ "កាល់ប៊ីអីយ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះនាមដប់ គឺ៖

و ما مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ

[៣:១៤៤] មូហាំម៉ាដូគ្រាន់តែជាសាស្ត្រាម្នាក់ (អាស់-រ៉ស្វីល) ។ មុនគេ មានសាស្ត្រាជាច្រើនបានចាក លោកនេះទៅហើយ ។

و مُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ

[៦១:៦] ឲ្យដំណឹងល្អថានឹងមានព្រះសាសនៈទូតមួយអង្គក្រោយពីខ្ញុំដែលមាននាមថា អាស្រ័យម៉ាដូ ។"

و لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا

[៧២:១៩] ពេលចាប់បម្រើរបស់អាស់ឡោះហ្វី (អាប់ខុលឡោះហ្វី) បានក្រោកឈរដើម្បីបូងស្នងព្រះអង្គ ពួក គេបានមកជៀតគ្នាពីមុខគេ ។

وَ طه ما أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى

[២០:១] ត្រី ហ្គា ។ [២០:២] យើងពុំបានបើកឲ្យអ្នកដឹងគូរអានដើម្បីធ្វើឲ្យអ្នករងទុក្ខទេ ។

وَ يَسْ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

[៣៦:១] យ៉ា ស៊ីន ។ [៣៦:២] សូមស្ស្រថចំពោះព្រះគម្ពីរគូរអានប្រកបដោយញាណបារមី [៣៦:៣] ការពិតអ្នកជាសាស្ត្រាម្នាក់ក្នុងចំណោម សាស្ត្រាទាំងឡាយ [៣៦:៤] នៅលើមាតិកាត្រង់ត្រូវ ។

وَ ن وَالْقَلَمِ وَ مَا يَسْطُرُونَ وَ مَا أَنْتَ بِبِعَمَةٍ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ

[៦៨:១] នួន ។ សូមស្ស្រថចំពោះប៉ាកកានិងអ្វីដែលពួកគេសរសេរ [៦៨:២] ក្នុងនាមនៃព្រះឧបការគុណ របស់ព្រះម្ចាស់អ្នក អ្នកពុំមែនមនុស្សរិកលចារិតទេ ។

وَ يَا أَيُّهَا الْمُرْتَلِ

[៧៣:១] អ្នកដណ្តប់សំលៀកបំពាក់អីយ (អាស់-មុស្សាមីល)

وَ يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ

[៧៤:១] អ្នកដណ្តប់ខ្លួនអីយ (អាល់-មុជ្លីដាស្ត្រាសៀវ) ។

وَ قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا رَسُولًا. فَالذِّكْرُ اسْمٌ مِنْ أَسْمَاءِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ نَحْنُ أَهْلُ الذِّكْرِ فَاسْأَلْ يَا كَلْبِي عَمَّا بَدَأَ لَكَ

[៦៥:១០] អាល់ឡោះហ្ន៎បានប្រទានចុះមកឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះកម្រើនរំពួកម្នាក់ (អាល់-ស៊ុក្រី) [៦៥:១១] ព្រះសាសនៈទូតមួយរូប ។ ព្រះកម្រើនរំពួក (ស៊ុក្រី) ជាឈ្មោះមួយ ក្នុងចំណោមឈ្មោះច្រើន របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه} ។ យើង ^{عليه السلام} ជាព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំពួក (អាល់-លុល-ស៊ុក្រី) ។ កាលបើអីយ ចូរសួរមកចុះតាមតែលោកនឹកឃើញ ។"

قَالَ فَأَنْسَيْتُ وَ اللَّهُ الْفُرْقَانُ كُلُّهُ فَمَا حَفِظْتُ مِنْهُ حَرْفًا أَسْأَلُهُ عَنْهُ. (بصائر الدرجات : الجزء ١ الصفحة ٥١٢)

លោកបានថា៖ "សូមស្តាប់ចំពោះអាល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه} ។ ខ្ញុំភ្លេចគួរអានទាំងអស់តែម្តង ។ ខ្ញុំមិននឹកឃើញ ឃ្លាណាមួយសោះដើម្បីសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (68:1-3 بصائر الدرجات : 512)

2. أَبُو إِسْحَاقَ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ التَّعَلِي، صَاحِبُ التَّفْسِيرِ: فِي تَفْسِيرِ قَوْلِهِ تَعَالَى: طه، قَالَ: قَالَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): « طه طَهَارَةٌ أَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) ». ثُمَّ قَرَأَ: "إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُم تَطْهِيرًا"**. (البرهان في تفسير القرآن , جلد ٤ , صفحة ٤٦٤، تفسير التعلبي: ٧٥ «مخطوط»،العمدة: ٣٨.)

២. អាច្នី អ៊ីសហ្គាត្ន៍ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ្គីម អាល់-ស្វាអ្គាល់ប៊ី អ្នកចងក្រងតាហ្វ្សៀវ បានថ្លែង អំពីព្រះបន្ទូលអាល់ឡោះហ្ន៎តាមរយៈ "ភ្នំ ហ្វា" ថា យ៉ាក្នុងហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ភ្នំ ហ្វា ជាសេចក្តីបរិសុទ្ធ (طهارة) របស់បណ្តាព្រះរាជកុលដ្ឋានអាល់-លុល-បៃត៍ ^{عليه السلام} ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសូត្រថា៖ "[៣៣:៣៣] សមាជិកនៃគេហដ្ឋានអីយអាល់ឡោះហ្ន៎គ្រាន់តែប្រាថ្នាឲ្យពួកអ្នកចាក ផុតពីមន្ទិល ហើយព្រះអង្គប្រាថ្នាសំអាតពួកអ្នកឲ្យបរិសុទ្ធជ្រះស្អាតតែប៉ុណ្ណោះទេ ។" (تفسير التعلبي:75،«مخطوط» العمدة: 38)

3. إِبْنُ أَبِي عِيْنٍ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو الْحَسَنِ مُحَمَّدُ بْنُ هَارُونَ الرَّجَائِي، فِيمَا كَتَبَ إِلَيَّ عَلَى يَدَيْ عَلِيِّ بْنِ أَحْمَدَ الْبَغْدَادِيِّ الْوَرَّاقِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ الْمُنْتَنَى الْعَنْبَرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَسْمَاءَ، قَالَ: حَدَّثَنَا جُوَيْرِيَةُ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ سَعِيدِ التَّوْرِيِّ، قَالَ: قُلْتُ لِحُجْرَةَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، مَا مَعْنَى قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: طه ؟ قَالَ: «طه: اسْمٌ مِنْ أَسْمَاءِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ مَعْنَاهُ: يَا طَالِبَ الْحَقِّ الْهَادِي إِلَيْهِ "مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى" بَلْ لِنَسْعَدَ بِهِ»**. (البرهان في تفسير القرآن , جلد ٣ , صفحة ٧٤٨، معاني الأخبار , جلد ١ , صفحة ٢٢)

៣. អ៊ីបន្ទូ បាបាអ៊ីហ្ន៎... ស៊ីហ្វយ៉ាន ប៊ិន សាអ៊ីដ្ឋ អាល់-ស្វៀរីបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរ យ៉ាក្នុងហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អ្គាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាល់-ហ្វាស្ត្រាសៀវ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អ្គាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាច្នី ភ្នំលិប ^{عليه السلام} ថា៖ "បុត្រ

صلوات الله عليه والسَّلَام "រឿងលុលឡោះហ្ន៎ រឿងអីយ តើព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ត្រី ហ្វា មានន័យថាអ្វី?" ព្រះអង្គ មាន រចនាថា៖ "ត្រី ហ្វា ជាព្រះនាមមួយក្នុងចំណោមព្រះនាមទាំងឡាយរបស់ព្រះសាស្តា ដែលមាន អត្ថន័យថា "ឱអ្នកស្វែងរកសេចក្តីពិតអីយ (يا طالب الحق), មគ្គុទេសក៍ដឹកនាំទៅរកព្រះអង្គ (الهادي إليه) [២០:២] យើងពុំបានបើកឲ្យអ្នកដឹងគួរអានដើម្បីធ្វើឲ្យអ្នករងទុក្ខទេ តែដើម្បីនឹងឲ្យរីករាយដោយសារ គួរអាននេះ ១" (معاني الأخبار: 1/22)

4. مُحَمَّدُ بْنُ زَيْدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ سَمَاعَةَ، عَنْ وَهَيْبِ بْنِ حَفْصٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: «كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) عِنْدَ عَائِشَةَ لَيْلَتَهَا، فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، لِمَ تُتَعَبُ نَفْسَكَ، وَ قَدْ غَفَرَ اللَّهُ لَكَ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَ مَا تَأَخَّرَ؟ فَقَالَ: يَا عَائِشَةُ، أَلَا أَكُونُ عَبْدًا شَكُورًا؟».

៤. មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាក្កុប... អាចិ បាស្រៀវបានតំណាលតមកពីអាចិ យ៉ាក្កុហ្វា ដែលមានរចនា ថា៖ "រឿងលុលឡោះហ្ន៎ បាននៅជាមួយអ៊ែស្តាស្ត ក្នុងយប់របស់អ៊ែស្តាស្ត ។ អ៊ែស្តាស្តបានទូលព្រះ អង្គ ថា៖ "រឿងលុលឡោះហ្ន៎ អស់ឡោះហ្ន៎ បានអត់ឱនឲ្យព្រះអង្គ ហើយ ទាំងបាបមុនៗ និងបាបក្រោយៗ ។ ដូច្នោះហេតុអ្វីព្រះអង្គ ធ្វើបាបខ្លួនឯង?" ព្រះអង្គ មានព្រះរចនាថា៖ "អ៊ែស្តាស្តអីយ ខ្ញុំ មិនគួរដឹកនាំខ្លួនជាបាវដែលដឹងព្រះគុណទេឬ?"

قَالَ: «وَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) يَقُومُ عَلَى أَطْرَافِ أَصَابِعِ رِجْلَيْهِ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَى: { طه ما أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى }».

អាចិ យ៉ាក្កុហ្វា មានរចនាថា៖ "រឿងលុលឡោះហ្ន៎ តែងតែឈរលើម្រាមជើង ។ ដូច្នោះ អស់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២០:១] ត្រី ហ្វា ។ [២០:២] យើងពុំបានបើកឲ្យអ្នកដឹងគួរអានដើម្បី ធ្វើឲ្យអ្នករងទុក្ខទេ ។" (الكافي 2: 6 / 95)

5. فِي كِتَابِ مَقْتَلِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِأَبِي مُحَمَّدٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ قَالَ لِمُجَمِّعِ بْنِ يَزِيدَ لَعَنَهُ اللَّهُ: أَنَا ابْنُ مَنْ أَشْرَقَتْ عَلَيْهِ شَجَرَةٌ طُوبَى وَ أَنَا ابْنُ مَنْ هُوَ: « طه * ما أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى». (تفسير نور الثقلين , جلد ٣ , صفحة ٣٦٦)

៥. នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាក្កុទិល អាល់-ហ្វាស៊ែន របស់អាចិ ម៉ាក្កុណាហ្វ អាល់ ប៊ិន អាល់-ហ្វាស៊ែន មានរចនាថា៖ "ខ្ញុំ ជាព្រះរាជបុត្រ របស់មហាបុគ្គល ដែលគេ បានបង្ហាញដើមទុបា ។ ខ្ញុំ ជាព្រះរាជបុត្រ របស់មហាបុគ្គល ដែលជា [២០:១] ត្រី ហ្វា ។ [២០:២] យើងពុំបានបើកឲ្យអ្នកដឹងគួរអានដើម្បីធ្វើឲ្យអ្នករងទុក្ខទេ ។" (តាហ្វសៀវ នូវ អាល់-ស្វាត្រីឡែន វគ្គ២០ ហ្វាខ្លីស្លាប)

تَنْزِيلًا مِمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ الْعُلَى

៤. ជាការបើកឲ្យដឹងមកពីព្រះដែលបានបង្កើតផែនដីនិងមេឃខ្ពស់ទាំងឡាយ ។

الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى ﴿١٠﴾

៥. [គឺអល់ឡោះហ្ន៎] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ [ដែលប្រទានសម្បត្តិឲ្យសត្វលោកទាំងអស់ ហើយ] ទ្រង់សម្តែងព្រះឆន្ទៈព្រះអង្គលើព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤-៥

1. حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِمْرَانَ الدَّقَائِقِيُّ رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْكُوفِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ الْبَرْمَكِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ الْحَسَنِ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ حَنَانَ بْنِ سَدِيرٍ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنِ الْعَرْشِ وَالْكَرْسِيِّ فَقَالَ إِنَّ لِلْعَرْشِ صِفَاتٍ كَثِيرَةً مُخْتَلِفَةً لَهُ فِي كُلِّ سَبَبٍ وَضَعِ فِي الْقُرْآنِ صِفَةً عَلَى حِدَةٍ فَمَوْلَاهُ "رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ" يَقُولُ الْمَلِكُ الْعَظِيمُ وَ قَوْلُهُ "الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى" يَقُولُ عَلَى الْمَلِكِ احْتَوَى وَ هَذَا مَلِكُ الْكَيْفِيَّةِ فِي الْأَشْيَاءِ.

១. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្ន៎ បានថា៖ "អ្នាលី បឺន អាស្ថប់ម៉ាដូ បឺន មូហ្ន៎ម៉ាដូ បឺន អ៊ីមរ៉ន អាស្ថប់-ដ្វាតូកូ បានប្រាប់ យើងតមកពី មូហ្ន៎ម៉ាដូ បឺន អាចិ អ្នាប់ខុលឡោះហ្ន៎ អាស្ថប់-គូហ្ន៎ តមកពី មូហ្ន៎ម៉ាដូ បឺន អ៊ីសម៉ាអ៊ីល អាស្ថប់-បារម៉ាកគី តមកពី អាស្ថប់-ហ្ន៎សែនី បឺន អាស្ថប់-ហ្ន៎សាន់ តមកពីឌីពុកលោក តមកពី ហ្ន៎ណាន់ បឺន ស៊ូរ៉ែដូរ ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរ អាចិ អ្នាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وسلامه}អំពីព្រះរាជបល្ល័ង្ក(العرش) និងព្រះ អាសនៈ(الكرسي) ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وسلامه}មានចែនថា៖ "ព្រះរាជបល្ល័ង្កមានគុណសម្បត្តិផ្សេងៗជាច្រើន ។ លក្ខន្តិកៈនីមួយៗរបស់ព្រះរាជបល្ល័ង្កមាននូវគុណសម្បត្តិមួយ ដែលគេដាក់នៅក្នុងគូរអានដាច់ខ្សែក គ្នា ។ ដូច្នេះព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} [២៧:២៦] ព្រះអង្គជាម្ចាស់ព្រះរាជបល្ល័ង្កដ៏មហាម៉ឺង ព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} មានព្រះបន្ទូលអំពីព្រះរាជាណាចក្រដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម ។ ឯព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} [២០:៥] ព្រះដ៏មានព្រះ មេត្តាធម៌ទ្រង់សម្តែងព្រះឆន្ទៈព្រះអង្គលើព្រះរាជបល្ល័ង្ក ព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}ក្តាប់ ព្រះរាជាណាចក្រ ។" ព្រះរាជាណាចក្រនេះគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់សព្វសារពើ ។

ثُمَّ الْعَرْشُ فِي الْوَصْلِ مُتَّفَرِّدٌ مِنَ الْكَرْسِيِّ لِأَنَّهَا بَابَانِ مِنْ أَكْثَرِ أَبْوَابِ الْعُيُوبِ وَ هُمَا جَمِيعَا غَيْبَانِ وَ هُمَا فِي الْعَيْبِ مَقْرُونَانِ لِأَنَّ الْكَرْسِيَّ هُوَ الْبَابُ الظَّاهِرُ مِنَ الْعَيْبِ الَّذِي مِنْهُ مَطْلَعُ الْبَدْعِ وَ مِنْهُ الْأَشْيَاءُ كُلُّهَا وَ الْعَرْشُ هُوَ الْبَابُ الْبَاطِنُ الَّذِي يُوجَدُ فِيهِ عِلْمُ الْكَيْفِ وَ الْكُونَ وَ الْقَدْرُ وَ الْحَدِّ وَ الْأَيْنِ وَ الْمَشَبَّهَةِ وَ صِفَةِ الْإِرَادَةِ وَ عِلْمُ الْأَلْفَاظِ وَ الْحَرَكَاتِ وَ التَّرْكَ وَ عِلْمُ الْعَوْدِ وَ الْبَدْءِ فَهُمَا فِي الْعِلْمِ بَابَانِ مَقْرُونَانِ لِأَنَّ مَلِكَ الْعَرْشِ سَوَى مَلِكِ الْكَرْسِيِّ وَ عِلْمُهُ أَعْيَبُ مِنْ عِلْمِ الْكَرْسِيِّ فَمِنْ ذَلِكَ قَالَ "رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ" أَي صِفَتُهُ أَعْظَمُ مِنْ صِفَةِ الْكَرْسِيِّ وَ هُمَا فِي ذَلِكَ مَقْرُونَانِ

ព្រះរាជបល្ល័ង្កជាសម្ព័ន្ធទំនាក់ទំនងតែមួយគត់សម្រាប់ព្រះអាសនៈ ពីព្រោះទាំងពីរនេះជាទ្វារពីរធំជាង គេបំផុតក្នុងចំណោមបណ្តាទ្វារនៃអទិស្សមានការណ៍(អ្វីដែលមិនអាចមើលឃើញ) ហើយទាំងពីរនេះ បាំងបាត់មើលមិនឃើញទេ ។ នៅក្នុងអទិស្សមានការណ៍ ទាំងពីរនេះមានទំនាក់ទំនងគ្នា ពីព្រោះព្រះ អាសនៈជាទ្វាររបស់ទិស្សមានការណ៍(អ្វីដែលអាចមើលឃើញ) ដែលមកពីអទិស្សមានការណ៍ ហើយ ការចាប់ផ្តើម(គឺដើមដំបូង)ចេញមកពីអទិស្សមានការណ៍នេះ ហើយសព្វសារពើក៏ចេញមកពី អទិស្សមានការណ៍នេះដែរ ។ ព្រះរាជបល្ល័ង្កជាទ្វារក្នុង (ដែលភាគតិចណាស់ស្គាល់) នៅក្នុងទ្វារនេះឯង ដែលគេរកឃើញនូវចំណេះចេះដឹងអំពីគុណសម្បត្តិទាំងឡាយ, អំពីភពផែនដែនចក្រវាល, អំពី បុព្វវាសនា, អំពីព្រំដែន, អំពីការចិញ្ចឹមជីវិត, អំពីពិពណ៌នារបស់បំណង, អំពីចំណេះចេះដឹងអំពីព្រះ

បន្ទូល អំពីចលនានិងអំពីការចៀសវាង, និងអំពីចំណេះចេះដឹងនិរត្តន៍និងដើមកំណើត (ប្រភពដើម) ។
ចំណេះចេះដឹងនៅក្នុងទ្វារទាំងពីរនេះទាក់ទងគ្នា ពីព្រោះព្រះរាជាណាចក្រនៃព្រះរាជបល្ល័ង្កផ្សេងពីព្រះ
រាជាណាចក្រនៃព្រះរាជអាសនៈ ។ ចំណេះចេះដឹងអំពីព្រះរាជបល្ល័ង្កមានអាថ៌កំបាំងជាងចំណេះចេះ
ដឹងអំពីព្រះរាជអាសនៈទៅទៀត ។ ហើយទាំងពីរនេះទាក់ទងគ្នា ក្នុងរឿងនេះ ។"

فُلْتُ جُعِلَتْ فِدَاكَ فَلِمَ صَارَ فِي الْفَضْلِ جَارَ الْكُرْسِيِّ؟ قَالَ إِنَّهُ صَارَ جَارُهُ لِأَنَّ عِلْمَ الْكَيْفِيَّةِ فِيهِ وَ فِيهِ الظَّاهِرُ مِنْ أَبْوَابِ الْبَدَاءِ وَ
أَنْبِيئِهَا وَ حِدِّ رَتْفِهَا وَ فَتْفِهَا - فَهَذَا جَارَانِ أَحَدُهُمَا حَمَلٌ صَاحِبُهُ فِي الصَّرْفِ وَ يَمْتَلِكُ صَرْفَ الْعُلَمَاءِ وَ يَسْتَدِلُّوْنَ [لِيَسْتَدِلُّوْا] عَلَى صِدْقِ
دَعْوَاهُمَا لِأَنَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَ هُوَ الْعَوِيُّ الْعَزِيزُ

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ហេតុអ្វីផលបុណ្យបានទៅលើព្រះ
អាសនៈ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "វាហូរមកក្នុងព្រះអាសនៈនោះ ពីព្រោះចំណេះចេះដឹងអំពី
គុណសម្បត្តិទាំងឡាយនៅក្នុងព្រះអាសនៈនោះ ហើយទិស្សមានការណ៍ដែលមកពីបណ្តាទ្វារនៃដើម
កំណើតនៅក្នុងព្រះអាសនៈនោះ នៅរួមគ្នាជាមួយការតភ្ជាប់គ្នានិងការកាត់ផ្តាច់គ្នា ។ ដូច្នេះទាំងពីរនេះ
នៅជិតគ្នា ។ មួយយោងមួយ គូគ្នាក្នុងការប្តូរគ្នាទៅវិញទៅមក ដូចការប្តូរគ្នារបស់អ្នកប្រាជ្ញដែលនាំមក
នូវភ័ស្តុតាងបញ្ជាក់សេចក្តីពិតដែលខ្លួនអះអាង ពីព្រោះព្រះអង្គ ^ﷺ ទ្រង់ប្រាថ្នាធ្វើឲ្យអ្នកណាមួយទៅជា
ឯកទេសស្រេចតែព្រះអង្គ ^ﷺ ព្រះអង្គ ^ﷺ ខ្លាំងពូកែ ព្រះអង្គ ^ﷺ មហាឧត្តុង្គឧត្តម ។

فَمِنْ إختِلَافِ صِفَاتِ الْعَرْشِ أَنَّهُ قَالَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ" وَ هُوَ وَصَفَ عَرْشَ الْوَحْدَانِيَّةِ لِأَنَّ قَوْمًا أَشْرَكُوا كَمَا
فُلْتُ لَكَ قَالَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى "رَبِّ الْعَرْشِ" رَبِّ الْوَحْدَانِيَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَ قَوْمًا وَصَفُوهُ بِيَدَيْنِ فَقَالُوا "يُدُّ اللَّهُ مَعْلُومَةً" وَ قَوْمًا وَصَفُوهُ
بِالرَّجْلَيْنِ فَقَالُوا وَضَعَ رِجْلَهُ عَلَى صَخْرَةٍ بَنِيَتْ الْمَقْدِسِ فَمِنْهَا اِرْتَفَى إِلَى السَّمَاءِ وَ قَوْمًا وَصَفُوهُ بِالْأَنَامِلِ فَقَالُوا إِنَّ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَ آلِهِ قَالَ إِنِّي وَجَدْتُ بَرْدَ أَنَامِلِهِ عَلَى قَلْبِي فَلِيَمِثْلِ هَذِهِ الصِّفَاتِ قَالَ "رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ" يَقُولُ رَبِّ الْمَثَلِ الْأَعْلَى عَمَّا بِهِ مَثَلُوهُ
- وَ لِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى الَّذِي لَا يُشْبِهُهُ شَيْءٌ وَ لَا يُوصَفُ وَ لَا يُتَوَهَّمُ فَذَلِكَ الْمَثَلُ الْأَعْلَى.

អំពីគុណសម្បត្តិផ្សេងៗរបស់ព្រះរាជបល្ល័ង្ក ព្រះទ្រង់ប្រកបដោយសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម មាន
ព្រះបន្ទូលថា [៤៣:៨២] ព្រះម្ចាស់ព្រះរាជបល្ល័ង្ក [ព្រះអង្គទ្រង់ខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យ]លើសអ្វីដែល
ពួកគេរៀបរាប់ វាជាសេចក្តីពិពណ៌នាអំពីព្រះរាជបល្ល័ង្កនៃតោហ្គីដូ (គឺការមានព្រះតែមួយគត់) ពីព្រោះ
មនុស្សទេវទេវការប្រដូច ដូចដែលខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} កំពុងនិយាយប្រាប់លោក ។ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏
មហាឧត្តុង្គឧត្តម មានព្រះបន្ទូលថា [២៧:២៦] ព្រះអង្គជាព្រះម្ចាស់ព្រះរាជបល្ល័ង្ក គឺព្រះម្ចាស់ ^ﷺ របស់
តោហ្គីដូ (គឺការមានព្រះតែមួយគត់) នេះនៅក្នុងចំណោមសម្តីដែលពួកគេរៀបរាប់អំពីព្រះអង្គ ^ﷺ ។ ក្រុមមួយ
រៀបរាប់ថាព្រះអង្គ ^ﷺ មានដៃពីរ ដូច្នេះពួកគេថា [៥:៦៤] ដៃរបស់អល់ឡោះហ្គីក្តាប់ជិត ។ ក្រុមមួយ
រៀបរាប់ថាព្រះអង្គ ^ﷺ មានជើងពីរ ដូច្នេះពួកគេថា "ព្រះអង្គ ^ﷺ នឹងដាក់ជើងម្ខាងលើថ្មបៃទុល-ម៉ាក្វីខ្លិស
ហើយព្រះអង្គ ^ﷺ ឡើងទៅលើមេឃពីទីនេះ ។" ក្រុមមួយរៀបរាប់ថាព្រះអង្គ ^ﷺ មានម្រាមដៃ ដូច្នេះពួកគេ
ថា៖ "ម្យ៉ាងម៉្លោះ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថា៖ "ខ្ញុំ ^ﷺ ទទួលបានអារម្មណ៍ថាមានម្រាមដៃត្រជាក់របស់ព្រះអង្គ ^ﷺ នៅលើ
បេះដូងខ្ញុំ ^ﷺ ។" សំដៅមកលើការរៀបរាប់បែបនេះឯងដែលព្រះអង្គ ^ﷺ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "[៤៣:៨២]
ព្រះម្ចាស់ព្រះរាជបល្ល័ង្ក[ព្រះអង្គទ្រង់ខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យ]លើសអ្វីដែលពួកគេរៀបរាប់ ។ ព្រះអង្គ ^ﷺ
មានព្រះបន្ទូលថា ព្រះម្ចាស់ ^ﷺ ទ្រង់មហាឧត្តុង្គឧត្តមលើសតួយ៉ាងដែលគេលើកយកមកប្រៀបធៀបព្រះ
អង្គ ^ﷺ នោះទៅទៀត អល់ឡោះហ្គី ^ﷺ ទ្រង់មហាឧត្តុង្គឧត្តម ពុំមានតួយ៉ាងណាមួយប្រៀបប្រដូចព្រះអង្គ ^ﷺ

បានឡើយ ពុំអាចរៀបរាប់ពិពណ៌នាអំពីព្រះអង្គបានឡើយ ហើយក៏មិនអាចទៅដល់ព្រះអង្គបានឡើយដែរ ។ នោះគឺតួយ៉ាងខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត ។" (التوحيد: 321)

2. وَ عَنْهُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْحَجَّاجِ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: "الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى" فَقَالَ: «اسْتَوَى فِي كُلِّ شَيْءٍ، فَلَيْسَ شَيْءٌ أَقْرَبَ إِلَيْهِ مِنْ شَيْءٍ، لَمْ يَبْعُدْ مِنْهُ بَعِيدٌ وَ لَمْ يَقْرُبْ مِنْهُ قَرِيبٌ، اسْتَوَى فِي كُلِّ شَيْءٍ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ صَفْحَة: ٧٥٠ حَدِيث: ٩٩ / ٦٩٧٢ ، الكافي - الجزء: ١ صَفْحَة: ٩٩ حَدِيث: ٨)**

២. លោកបានថ្លែងតមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ា តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-ហ្វ្រែស្រី តមកពី ស្វហ្វ្រែស្រី ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ា តមកពី អាប់ខុលវ៉េ:ហ្វ្រែស្រី ប៊ិន អាល់-ហ្វ្រែស្រីដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរ អាឡិ អាប់ខុលវ៉េ:ហ្វ្រែស្រី ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ្រែស្រី [២០:៥] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ទ្រង់សម្តែង ព្រះឆន្ទៈព្រះអង្គលើព្រះរាជបណ្ណី ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងព្រះឆន្ទៈព្រះអង្គ ក្នុងសព្វសារពើ ។ ពុំមានអ្វីមួយនៅជិតព្រះអង្គ ជាងអ្វីមួយឡើយ ។ ពុំមានអ្វីមួយនៅឆ្ងាយពីព្រះអង្គ ឡើយ ហើយក៏ពុំមានអ្វីមួយនៅជិតព្រះអង្គឡើយដែរ ។ ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងព្រះឆន្ទៈព្រះអង្គ ក្នុងសព្វសារពើ ។" (الكافي 1: 128 / 8)

3. وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: «مَنْ رَعَمَ أَنَّ اللَّهَ مِنْ شَيْءٍ، أَوْ فِي شَيْءٍ، أَوْ عَلَى شَيْءٍ، فَقَدْ كَفَرَ». قُلْتُ فَسِرْ لِي. قَالَ: «أَعْنِي بِالْحَوَايَةِ مِنَ الشَّيْءِ لَهُ، أَوْ بِإِمْسَاكِ لَهُ، أَوْ مِنْ شَيْءٍ سَبَقَهُ».

៣. លោកបានថ្លែងតមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ា តមកពី អាល់-ហ្វ្រែស្រី ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អាល់-ហ្វ្រែស្រី ប៊ិន សាអ៊ីដ្ឋ តមកពី អាល់-ណាដ្ឋ ប៊ិន ស្វ្វែដ្ឋ តមកពី អាល់-ហ្វ្រែស្រី ប៊ិន ហ្វ្រែស្រី តមកពី អាឡិ បាស្រ្យ្រ តមកពី អាឡិ អាប់ខុលវ៉េ:ហ្វ្រែស្រី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា: "អ្នកណាអះអាងថា អស់ឡោះហ្វ្រែស្រីចេញមកពីអ្វីមួយ ឬនៅក្នុងអ្វីមួយ ឬនៅលើអ្វីមួយ អ្នកនោះនិយាយប្រមាថ ។" ខ្ញុំបាន ថា: "សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អធិប្បាយឲ្យទូលបង្គំបានយល់ផង ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចង់ និយាយថាដោយស្មារតីអ្វីមួយដាក់ព្រះអង្គ ឬដោយយល់ព្រះអង្គ ឬដោយមានអ្វីមួយបង្កើតព្រះអង្គ ។" ^ع

وَ فِي رِوَايَةِ أُخْرَى: «مَنْ رَعَمَ أَنَّ اللَّهَ مِنْ شَيْءٍ فَقَدْ جَعَلَهُ مُخَدَّنًا، وَ مَنْ رَعَمَ أَنَّ اللَّهَ عَلَى شَيْءٍ فَقَدْ جَعَلَهُ مَحْمُولًا».

នៅក្នុងសេចក្តីវាយការណ៍មួយទៀត ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "អ្នកណាគិតថាអស់ឡោះហ្វ្រែស្រីកើត មកពីអ្វីមួយ អ្នកនោះធ្វើឲ្យឃើញថាព្រះអង្គ ^ع ជាអ្វីមួយថ្មី ។ អ្នកណាគិតថាព្រះអង្គ ^ع នៅក្នុងអ្វីមួយ អ្នក នោះធ្វើឲ្យព្រះអង្គ ^ع កាន់តែខ្លាំងឡើង ។ អ្នកណាគិតថាព្រះអង្គ ^ع នៅលើអ្វីមួយ អ្នកនោះធ្វើឲ្យព្រះអង្គ ^ع ទៅជាអ្វីមួយដែលគេអាចកាន់បាន ។" (الكافي 1: 128 / 9)

4. الطَّرْسِيُّ فِي (الْإِحْتِجَاجِ): عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): وَ قَدْ سَأَلَهُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) زَنْدِيقٌ، فَقَالَ: ... فَأَلْكَرْسِيُّ أَكْبَرُ أَمِ الْعَرْشِ؟ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «كُلُّ شَيْءٍ خَلَقَهُ اللَّهُ فِي جَوْفِ الْكُرْسِيِّ مَا خَلَا عَرْشَهُ، فَإِنَّهُ أَعْظَمُ مِنْ أَنْ يُحِيطَ بِهِ الْكُرْسِيُّ». * (البرهان في تفسير القرآن , جلد ٣ , صفحة ٧٥٥، الإحتجاج: ٣٥١).

៤. អាស់-ក្ដីបារសី ក្នុងសាត្រា អាស់-អ៊ុះហ្វីទីយ៉ា... គេបានតំណាលតមកពី អាស់-ស្វីខ្លីក្ដី ថា មានអ្នកមិនជឿសាសនាម្នាក់បានសួរព្រះអង្គ ថា៖ "តើព្រះអាសនៈធំជាងគេ ឬព្រះរាជបល្ល័ង្ក ?" ព្រះអង្គ បានឆ្លើយថា៖ "អស់ឡោះហ្វី បានបង្កើតសព្វសារពើនៅក្នុងព្រះអាសនៈ លើកលែងតែព្រះរាជបល្ល័ង្កព្រះអង្គ ។ ដូច្នេះព្រះរាជបល្ល័ង្កធំជាង មិនអាចឡោះមព័ទ្ធបានដោយព្រះអាសនៈទេ ។" (الاحتجاج: 351)

لَهُ وَمَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى

៦. សព្វសារពើដែលមាននៅលើមេឃទាំងឡាយ សព្វសារពើដែលមាននៅលើផែនដី សព្វសារពើដែលមាននៅរវាងទាំងពីរនោះនិងសព្វសារពើដែលមាននៅក្រោមដី ជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៦

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي نَجْرَانَ عَنْ صَفْوَانَ عَنْ خَلْفِ بْنِ حَمَّادٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ زَيْدِ الْهَاشِمِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ جَاءَتْ زَيْنَبُ الْعَطَّارَةُ الْخَوْلَاءُ إِلَى نِسَاءِ النَّبِيِّ (صلى الله عليه وآله) وَ بَنَاتِهِ وَ كَانَتْ تَبِيعُ مِنْهُنَّ الْعَطْرَ فَجَاءَ النَّبِيُّ (صلى الله عليه وآله) وَ هِيَ عِنْدَهُنَّ فَقَالَ إِذَا أَتَيْتِنَا طَابَتْ بُيُوتُنَا فَقَالَتْ بِيُوتُنَا بِرِيحِكَ أَطِيبُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ إِذَا بَعِثَ فَأُحْسِنِي وَ لَا تَعْتَبِي فَإِنَّهُ أَتَقَى وَ أَبْقَى لِلْمَالِ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا أَتَيْتُ بِشَيْءٍ مِنْ بَيْعِي وَ إِنَّمَا أَتَيْتُكَ عَنْ عَظْمَةِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَقَالَ جَلَّ جَلَالُ اللَّهِ سَأُحَدِّثُكَ عَنْ بَعْضِ ذَلِكَ

១. មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាស្តយ៉ា [...] អាស់-ហ្វីសែនី ប៊ិន ស្តែដ្ឋ អាស់-ហ្វាស្ត្រីមីបានតំណាលថា អាច្ឆិអាប់ខុលឡោះហ្វី បានឆ្លើយថា៖ "ស្តែណាប់អ្នកលក់ទឹកអប់តែងតែមកលក់ទឹកអប់ឲ្យមហេសីនិងបុត្រីព្រះសាស្តា ។ ព្រះសាស្តា មកដល់ពេលគាត់នៅទីនោះ ។ ព្រះអង្គ បានឆ្លើយថា៖ "អ្នកនាំក្លិនក្រអូបមកផ្ទះយើង ។" ស្តែណាប់បានទូលថា៖ "រស្មីលុលឡោះហ្វី អើយ ផ្ទះព្រះអង្គ មានក្លិនក្រអូបជាងគេ ដោយសារក្លិនព្រះអង្គ ។" ព្រះអង្គ បានឆ្លើយថា៖ "ពេលអ្នកលក់ ចូរលក់ឲ្យត្រឹមត្រូវ កុំបោកព្រោះវាជាការគោរពសាសនានិងជាការការពារទ្រព្យសម្បត្តិដែលប្រសើរបំផុត ។" ស្តែណាប់បានទូលថា៖ "រស្មីលុលឡោះហ្វី ខ្ញុំម្ចាស់មិនមកលក់អ្វីទេ តែខ្ញុំម្ចាស់មកសួរព្រះអង្គ អំពីព្រះឧត្តមភាពរបស់អស់ឡោះហ្វី ។" ព្រះអង្គ បានឆ្លើយថា៖ "សេចក្ដីរុងរឿងជាព្រះវិរោចនៈភាពមួយរបស់អស់ឡោះហ្វី ខ្ញុំ នឹងប្រាប់អ្នកខ្លះ ។"

ثُمَّ قَالَ إِنَّ هَذِهِ الْأَرْضَ بَيْنَ عَلَيْنَا عِنْدَ النَّبِيِّ تَحْتَهَا كَحَلْفَةِ مُلْقَاةٍ فِي فَلَاةٍ قِيٍّ وَ هَاتَانِ بَيْنَ فِيهِمَا وَ مَنْ عَلَيْنَا عِنْدَ النَّبِيِّ تَحْتَهَا كَحَلْفَةِ مُلْقَاةٍ فِي فَلَاةٍ قِيٍّ وَ النَّالِئَةُ حَتَّى انْتَهَى إِلَى السَّابِعَةِ وَ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَ مِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ وَ السَّبْعُ الْأَرْضِينَ بَيْنَ فِيهِنَّ وَ مَنْ عَلَيْنَا عَلَى ظَهْرِ الدِّيكِ كَحَلْفَةِ مُلْقَاةٍ فِي فَلَاةٍ قِيٍّ وَ الدِّيكُ لَهُ جَنَاحَانِ جَنَاحٌ فِي الْمَشْرِقِ وَ جَنَاحٌ فِي الْمَغْرِبِ وَ رِجْلَاهُ فِي

التَّحُومِ وَالسَّبْعِ وَالذَّبْيُكُ بِمَنْ فِيهِ وَ مَنْ عَلَيْهِ عَلَى الصَّخْرَةِ كَحَلَقَةٍ مُلْقَاةٍ فِي فَلَاةٍ قِيٍّ

ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះចន្ទៈថា៖ "ផែនដីនេះនិងអស់បុគ្គលនៅលើវា បើប្រៀបនឹងអ្វីដែលនៅពីក្រោមវា ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ ទាំងពីរនេះនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងវានិងអ្វីៗនៅលើវា បើប្រៀបនឹងអ្វីដែលនៅពីក្រោមវា ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ ទីបីហូតដល់ទីប្រាំពីរ ។" ព្រះអង្គ ﷺ សូត្រអាយ៉ាស្កុនេះគឺ៖ [៦៥:១២] អស់ឡោះហ្ន៎ជាព្រះអ្នកបង្កើតមេឃទាំងប្រាំពីរ និងផែនដីស្រដៀងមេឃនោះដែរ ។ ផែនដីទីប្រាំពីរនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងវានិងអ្វីៗដែលមាននៅពីលើវានោះ នៅពីលើខ្នងមាន់ឈ្មោល ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ មាន់ឈ្មោលនោះមានស្លាបពីរ ស្លាបមួយនៅឯទិសខាងកើត មួយទៀតនៅឯទិសខាងលិច ជើងវានៅឯជាយទិសនោះ ។ ផែនដីទាំងប្រាំពីរ មាន់ឈ្មោលនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងវានិងនៅលើផែនដីទាំងនេះ និងអ្វីៗនៅលើមាន់ឈ្មោលនោះ នៅលើសិលាមួយ ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។

وَالصَّخْرَةُ بِمَنْ فِيهَا وَ مَنْ عَلَيْهَا عَلَى ظَهْرِ الْحُوتِ كَحَلَقَةٍ مُلْقَاةٍ فِي فَلَاةٍ قِيٍّ وَ السَّبْعِ وَ الذَّبْيُكُ وَ الصَّخْرَةُ وَ الْحُوتُ وَ الْحُوتُ بِمَنْ فِيهِ وَ مَنْ عَلَيْهِ عَلَى الْبَحْرِ الْمُظْلِمِ كَحَلَقَةٍ مُلْقَاةٍ فِي فَلَاةٍ قِيٍّ وَ السَّبْعِ وَ الذَّبْيُكُ وَ الصَّخْرَةُ وَ الْحُوتُ وَ الْبَحْرِ الْمُظْلِمِ وَ الْحُوتُ عَلَى النَّرَى كَحَلَقَةٍ مُلْقَاةٍ فِي فَلَاةٍ قِيٍّ ثُمَّ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا وَ مَا تَحْتَ النَّرَى ثُمَّ انْقَطَعَ الْحَبْرُ عِنْدَ النَّرَى

សិលានោះនិងអ្វីដែលនៅក្នុងវានិងអ្វីៗនៅពីលើវានោះ នៅពីលើខ្នងត្រីបាឡែន ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ ផែនដីទាំងប្រាំពីរ មាន់ឈ្មោល សិលា ត្រីបាឡែននិងអ្វីដែលនៅក្នុងអ្វីៗទាំងអស់នេះនិងអ្វីនៅពីលើអ្វីៗទាំងនោះ នៅលើមហាសាគរឯងធីតមួយ ដូចចិញ្ចៀនដែលចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ ផែនដីទាំងប្រាំពីរ មាន់ ឈ្មោល សិលា ត្រីបាឡែននិងមហាសាគរឯងធីតនោះ នៅលើលម្អអាកាស ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ ផែនដីទាំងប្រាំពីរ មាន់ឈ្មោល សិលា ត្រីបាឡែន មហាសាគរឯងធីតនិងអាកាសនោះ នៅលើដី (النَّرى) ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ សូត្រអាយ៉ាស្កុនេះ៖ [២០:៦] សព្វសារពើដែលមាននៅលើមេឃទាំងឡាយ សព្វសារពើដែលមាននៅលើផែនដី សព្វសារពើដែលមាននៅរវាងទាំងពីរនោះ និងសព្វសារពើដែលមាននៅក្រោមដី ជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ ដំណឹងបានចប់ត្រង់និយាយដល់ "ដី" ។

وَ السَّبْعِ وَ الذَّبْيُكُ وَ الصَّخْرَةُ وَ الْحُوتُ وَ الْبَحْرِ الْمُظْلِمِ وَ الْحُوتُ وَ النَّرَى بِمَنْ فِيهِ وَ مَنْ عَلَيْهِ عِنْدَ السَّمَاءِ الْأُولَى كَحَلَقَةٍ فِي فَلَاةٍ قِيٍّ وَ هَذَا كُلُّهُ وَ سَمَاءُ الدُّنْيَا بِمَنْ عَلَيْهَا وَ مَنْ فِيهَا عِنْدَ النَّرَى كَحَلَقَةٍ فِي فَلَاةٍ قِيٍّ وَ هَاتَانِ السَّمَاءَانِ وَ مَنْ فِيهِمَا وَ مَنْ عَلَيْهُمَا عِنْدَ النَّرَى فَوَقَّهْمَا كَحَلَقَةٍ فِي فَلَاةٍ قِيٍّ وَ هَذِهِ الثَّلَاثُ بِمَنْ فِيهِنَّ وَ مَنْ عَلَيْهِنَّ عِنْدَ الرَّابِعَةِ كَحَلَقَةٍ فِي فَلَاةٍ قِيٍّ حَتَّى انْتَهَى إِلَى السَّابِعَةِ

ផែនដីទាំងប្រាំពីរ មាន់ឈ្មោល សិលា ត្រីបាឡែន មហាសាគរឯងធីត អាកាសនិងដីនោះនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងវានិងលើនោះ បើប្រៀបនឹងមេឃ ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ អស់ទាំងនេះនិងមេឃផែនដីនិងអ្វីៗដែលមាននៅលើវានិងក្នុងវា បើប្រៀបនឹងអ្វីដែលនៅពីលើវា ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ មេឃទាំងពីរនេះ អ្វីៗដែលមាននៅក្នុងមេឃទាំងពីរនេះ និងអ្វីៗដែលមាននៅលើមេឃទាំងពីរនេះ បើប្រៀបនឹងអ្វីដែលនៅពីលើមេឃទាំងពីរនេះ ដូចចិញ្ចៀនដែលគេ

ចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ ទាំងបីនេះ ជាមួយអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងវាទាំងបីនេះនិងអ្វីនៅលើវាទាំងបីនេះ បើប្រៀបនឹងមេឃទឹកបួន ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ [ដូចនេះដែរ]លុះដល់មេឃទឹកប្រាំពីរ ។

وَهُمْ وَمَنْ فِيهِنَّ وَمَنْ عَلَيْهِنَّ عِنْدَ الْبَحْرِ الْمَكْفُوفِ عَنْ أَهْلِ الْأَرْضِ كَخَلْقَةٍ فِي فَلَاةٍ قَيِّ وَ هَذِهِ السَّنْعُ وَالْبَحْرُ الْمَكْفُوفُ عِنْدَ جِبَالِ الْبَرْدِ كَخَلْقَةٍ فِي فَلَاةٍ قَيِّ وَ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ وَ يُنَزَّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ وَ هَذِهِ السَّنْعُ وَالْبَحْرُ الْمَكْفُوفُ وَ جِبَالُ الْبَرْدِ وَ هُوَ الْهَوَاءُ وَ حُجُبُ النُّورِ عِنْدَ الْهَوَاءِ الَّذِي تَحَارُ فِيهِ الْقُلُوبُ كَخَلْقَةٍ فِي فَلَاةٍ قَيِّ وَ هَذِهِ السَّنْعُ وَالْبَحْرُ الْمَكْفُوفُ وَ جِبَالُ الْبَرْدِ وَ الْهَوَاءُ وَ حُجُبُ النُّورِ

អ្វីៗទាំងនេះនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងអ្វីៗទាំងនេះនិងអ្វីៗនៅលើអ្វីៗទាំងនេះ បើប្រៀបនឹងមហាសាគរដែលកំបាំងពីភ្នែកប្រជានិករនៃផែនដី ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ មេឃទាំងប្រាំពីរនេះនិងមហាសាគរកំបាំង បើប្រៀបនឹងភ្នំត្រជាក់ ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។" ព្រះអង្គ ﷺ បានសូត្រអាយ៉ាស្តនេះ [២៥:៤៣] ព្រះអង្គធ្វើឲ្យធ្លាក់មកពីលើមេឃនូវ[ដុំពពកធំដូច]ភ្នំដែលមានព្រលនៅក្នុងនោះ ។ មេឃទាំងប្រាំពីរនេះ មហាសាគរកំបាំង ភ្នំត្រជាក់ បើប្រៀបនឹងអាកាសដែលធ្វើឲ្យចិត្តច្របូកច្របល់ ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។ មេឃទាំងប្រាំពីរនេះ មហាសាគរកំបាំង ភ្នំត្រជាក់និងអាកាស បើប្រៀបនឹងរបាំងរស្មី ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។

وَ هَذِهِ السَّنْعُ وَالْبَحْرُ الْمَكْفُوفُ وَ جِبَالُ الْبَرْدِ وَ الْهَوَاءُ وَ حُجُبُ النُّورِ عِنْدَ الْكُرْسِيِّ كَخَلْقَةٍ فِي فَلَاةٍ قَيِّ ثُمَّ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَ لَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَ هُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ وَ هَذِهِ السَّنْعُ وَالْبَحْرُ الْمَكْفُوفُ وَ جِبَالُ الْبَرْدِ وَ الْهَوَاءُ وَ حُجُبُ النُّورِ وَالْكُرْسِيُّ عِنْدَ الْعَرْشِ كَخَلْقَةٍ فِي فَلَاةٍ قَيِّ وَ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى [وَ فِي رِوَايَةِ الْحَسَنِ] الْحُجُبُ قَبْلَ الْهَوَاءِ الَّذِي تَحَارُ فِيهِ الْقُلُوبُ .

មេឃទាំងប្រាំពីរនេះ មហាសាគរកំបាំង ភ្នំត្រជាក់ អាកាសនិងរបាំងរស្មី បើប្រៀបនឹងព្រះរាជអាសនៈ (الْكُرْسِيِّ) ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។" ព្រះអង្គ ﷺ បានសូត្រអាយ៉ាស្តនេះ [២:២៥៥] ព្រះរាជអាសនៈព្រះអង្គគ្របដណ្តប់មេឃទាំងឡាយនិងផែនដី ។ ការអភិរក្សវាទាំងពីរនេះមិនធ្វើឲ្យព្រះអង្គនឿយហត់ឡើយ ។ ព្រះអង្គគឺព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យ ព្រះអង្គមហាវិសេសវិសាលក្រៃលែង ។ មេឃទាំងប្រាំពីរនេះ មហាសាគរកំបាំង ភ្នំត្រជាក់ អាកាស របាំងរស្មីនិងព្រះរាជអាសនៈ បើប្រៀបនឹងព្រះរាជបល្ល័ង្ក ដូចចិញ្ចៀនដែលគេចោលទៅក្នុងវាលខ្សាច់ ។" ព្រះអង្គ ﷺ បានសូត្រអាយ៉ាស្តនេះ [២០:៥] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ទ្រង់សម្តែងព្រះឆន្ទៈព្រះអង្គលើព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ [អាល់-ហាសាន់បានរាយការណ៍ថា៖] "របាំងពីខាងមុខអាកាសគឺអ្វីដែលធ្វើឲ្យចិត្តច្របូកច្របល់ ។"

(143 /153 :8 الكافي بؤ الكافي ١٤٥٩) 2:255, 65:12

وَإِنْ تَجَهَّرَ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى ﴿٧﴾

៧. បើអ្នកនិយាយខ្លាំង ព្រះអង្គទ្រង់ញាណអាចកំបាំងនិងអ្វីដែលត្រូវលាក់ទុកយ៉ាងជិត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៧

1. إِبْنُ أَبِي عَرَبٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلَوِيُّهُ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنِي عَمِّي مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْكُوفِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُوسَى بْنُ سَعْدَانَ الْحَنَاطِيُّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْكَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "يَعْلَمُ الْبَيْرَ وَ الْأَخْفَى". قَالَ: «الْبَيْرُ: مَا أَكْنَنْتَهُ فِي نَفْسِكَ، وَ الْأَخْفَى: مَا خَطَرَ بِبَالِكَ ثُمَّ أَنْسَيْتَهُ».** (البرهان في تفسير القرآن ، جلد ٣ ، صفحة ٧٥٦، معاني الأخبار: ١/١٤٣).

១. អ៊ីបនូ បាបាវៃហ្ម៉ាបានថ្លែងថា... មូហ្ម៉ាម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីមបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អ៊ុប្បាលឡោះហ្ម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ម៉ា ^{عز وجل} [២០:៧] ព្រះអង្គទ្រង់ញាណអាថ៌កំបាំងនិងអ្វីដែលត្រូវលាក់ទុកយ៉ាងជិត ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាថ៌កំបាំងគឺអ្វីដែលត្រូវលាក់ទុកក្នុងខ្លួនលោក ។ អ្វីដែលត្រូវលាក់ទុកយ៉ាងជិត គឺអ្វីដែលកើតមាននៅក្នុងអារម្មណ៍លោក ហើយក៏បានភ្លេចវាបាត់ទៅ ។" (معاني الأخبار: 1 / 143)

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى ﴿٨﴾

៨. អល់ឡោះហ្ម៉ា ពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ ។ ព្រះនាមដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមបំផុតទាំងឡាយជារបស់ព្រះអង្គ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៨

1. لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى رَوَى عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ إِنَّهُ قَالَ: إِنَّ لِلَّهِ سُبْحَانَهُ تِسْعَةً وَ تِسْعِينَ اسْمًا مِنْ أَحْصَاهَا دَخَلَ الْجَنَّةَ. (تفسير نور الثقلين ، جلد ٣ ، صفحة ٣٧٣)

១. [២០:៨] ព្រះនាមដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមបំផុតទាំងឡាយជារបស់ព្រះអង្គ ។ គេបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍មកពីព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ម៉ា ^{عز وجل} មានព្រះនាម ៩៩ ព្រះនាម ។ អ្នកណាចេះដឹងព្រះនាមទាំងនេះ អ្នកនោះនឹងបានចូលឋានសួគ៌ ។" (តាហ្ស៊ីសៀវ នូវ អាល់-ស្មាត្រីខ្មែរ វគ្គ២០ ហ្វាត្វា ៣៩)

وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ﴿٩﴾

៩. តើអ្នកបានដឹងរឿងមូសាទេ ?

10. إِذْ رَأَى نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجْدُ عَلَى النَّارِ هُدًى ﴿٩﴾ កាលគេបានឃើញភ្លើង គេបានប្រាប់គ្រួសារគេថា៖ "អ្នកទាំងអស់គ្នានៅចាំទីនេះហើយ ។ ខ្ញុំឃើញមានភ្លើង ។ ប្រហែលជាខ្ញុំអាចនាំអង្គត់ភ្លើងមកឲ្យអ្នកទាំងអស់គ្នាបាន ឬក៏ខ្ញុំអាចរកផ្លូវឃើញនៅឯកន្លែងភ្លើងនោះ ។"

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ يَمُوسَى ﴿١١﴾

១១. លុះគេបានមកដល់ភ្លើងនោះ គេបានហៅគេថា៖ "មូសាអើយ ។

إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَأَخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طَوًى ﴿١٦﴾

១២. អញជាព្រះម្ចាស់របស់អ្នក ។ ដូច្នេះចូរអ្នកដោះស្បែកជើងអ្នកចេញ ។ អ្នកកំពុងស្ថិតនៅឯជ្រលងភ្នំពិសិទ្ធិទូទូ ។

وَأَنَا أَخَذْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى ﴿١٧﴾

១៣. អញបានជ្រើសរើសអ្នក[ជាសាស្តា] ។ ចូរអ្នកចាំស្តាប់អ្វីដែលនឹងត្រូវបើកឲ្យអ្នកជ្រាបដឹង ។

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ﴿١٨﴾

១៤. ពិតណាស់ អញគឺអស់ឡោះហ្ន៎ ។ ពុំមានព្រះទេក្រៅពីអញ ។ ដូច្នេះចូរអ្នកគោរពបូជាអញ ។ ចូរអ្នកបំពេញនមស្ការដើម្បីរំលឹកដល់អញ ។

إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ ﴿١٩﴾

១៥. ម៉ោងប្រាកដនឹងមកហើយ ។ អញចង់លាក់វាទុក ដើម្បីនឹងឲ្យជីវិតនីមួយៗបានទទួលការតបស្នងតាមការខំប្រឹងប្រែងប្រព្រឹត្តរបស់ខ្លួន ។

فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَن لَّا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَىٰ ﴿٢٠﴾

១៦. ដូច្នេះចូរកុំឲ្យអ្នកណាដែលមិនជឿវា ដែលធ្វើតាមអារម្មណ៍[បិសាចរបស់]ខ្លួនឯងនោះ ធ្វើឲ្យអ្នកឃ្លៀងឃ្លាតចេញ[ពីសេចក្តីពិតនេះ] ពុំនោះទេអ្នកនឹងវិនាសសូន្យបង់ ។

وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسَىٰ ﴿٢١﴾

១៧. មូសាអើយ អ្វីនៅក្នុងដៃស្តាំអ្នក ?"

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَآرِبُ أُخْرَىٰ ﴿٢٢﴾

១៨. គេបានទូលថា៖ "ព្រះមហាបពិត្រ នេះគឺដំបងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំច្រត់លើវាហើយទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំប្រើវាវាយស្លឹកឈើឲ្យហ្វូងសត្វចៀមរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ វាផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំច្រើនទៀត ព្រះមហាបពិត្រ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៩-១៨

1. فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ نَحْوَ بَيْتِ الْمُقَدَّسِ أخطأ عن الطريق ليلاً فرأى نارا فقال لأهله أمكثوا إنني آنست نارا لعلي آتيكم منها بقبس أو بحبر من الطريق. فلما انتهى إلى النار إذا شجرة تضطرم من أسفلها إلى أعلاها فلما دنا منها تأخرت عنه فرجع و أوجس في نفسه خيفة

១. អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "ពេលមូសា عليه السلام បានបំពេញតាមកាលកំណត់ហើយ ព្រះអង្គ عليه السلام បានទៅក្បែរ បៃត៍ អាល់-ម៉ាក្វីខ្លីស ជាមួយមហេសីព្រះអង្គ عليه السلام ។ ព្រះអង្គ عليه السلام បានរង្វងផ្លូវ ក្នុងពេលយប់ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام បានឃើញភ្លើង ។ ព្រះអង្គ عليه السلام បានប្រាប់មហេសីព្រះអង្គ عليه السلام ថា៖ "នៅទីនេះហើយ ។ ខ្ញុំ عليه السلام ឃើញមានភ្លើង ខ្ញុំ عليه السلام នឹងទៅយកអង្កត់ភ្លើងពីនោះមកឲ្យនាង ឬបានដំណឹងផ្លូវ (ទិស) ។" ពេលព្រះអង្គ عليه السلام ទៅដល់ភ្លើង មានដើមឈើមួយដើមដែលឆេះពីគល់ដល់ចុង ។ ព្រះអង្គ عليه السلام ចូលទៅជិត ស្លាក់ស្ទើរបន្តិច ។ ព្រះអង្គ عليه السلام បកក្រោយវិញ នឹកខ្លាចក្នុងចិត្ត ។

ثُمَّ دَنَّتْ مِنْهُ الشَّجَرَةُ فَنُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ "أَنْ يَا مُوسَى إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ * وَ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَ لَمْ يُعَقِّبْ " فِإِذَا حَيَّةٌ مِثْلُ الْجِدْعِ لِأَسْنَانِهَا صَرِيرٌ يُخْرَجُ مِنْهَا مِثْلُ لَهَبِ النَّارِ فَوَلَّى مُوسَى مُدْبِرًا فَقَالَ لَهُ رَبُّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ارْجِعْ.

ព្រះអង្គ عليه السلام ចូលទៅជិតដើមឈើនោះម្តងទៀត ។ មានសម្លេងហៅចេញមកពីជ្រលងភ្នំ មកពីប៉ែកខាងស្តាំដើមឈើ ត្រង់កន្លែងប្រកបដោយសិរីសួស្តីនៃដើមឈើនោះ៖ [២៨:៣០] "ហែមូសា អញគឺអស់ឡោះហ្គ័រ ព្រះម្ចាស់នៃពិភពទាំងពួង ។ [២៨:៣១] ចូរអ្នកបោះដំបងអ្នកទៅ ។" ពេលគេបានឃើញដំបងនោះកម្រើកដូចពស់ គេបែរក្រោយដកថយ ។ "មូសាអើយ ចូរអ្នកចូលមក កុំខ្លាច ។ ដំបងនោះជាពស់ដូចគល់ឈើ ចង្កូមសង្កៀតគ្នា ចេញផ្កាភ្លើងព្រាតៗ ។ ពេលព្រះអង្គ عليه السلام ដកថយ ព្រះម្ចាស់ عليه السلام ព្រះអង្គ عليه السلام បានមានព្រះបន្ទូលចំពោះព្រះអង្គ عليه السلام ថា៖ "ចូរអ្នក عليه السلام មកវិញ ។"

فَرَجَعَ وَ هُوَ يَرْتَعِدُ وَ رَبُّنَاهُ تَصَطَّكَانِ فَقَالَ يَا إِلَهِي هَذَا الْكَلَامُ الَّذِي أَسْمَعُ كَلَامًا؟ قَالَ نَعَمْ فَلَا تَخَفْ. فَوَقَعَ عَلَيْهِ الْأَمَانُ فَوَضَعَ رِجْلَهُ عَلَى ذُنْبِهَا ثُمَّ تَنَاوَلَ لِحْيَيْهَا فِإِذَا يَدُهُ فِي شُعْبَةِ الْعَصَا قَدْ عَادَتْ عَصَا وَ قِيلَ لَهُ "فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْأَيْمَنِ طُوى". (كمال الدين و تمام النعمة , جلد ١ , صفحة ١٥١)

ព្រះអង្គ عليه السلام បានត្រឡប់វិញ ព្រះអង្គ عليه السلام ញ័រខ្លួន ជង្គង់ព្រះអង្គ عليه السلام ទង្គិចគ្នា ។ ព្រះអង្គ عليه السلام ទូលថា៖ "ព្រះ عليه السلام ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ عليه السلام អើយ សម្តីដែលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ عليه السلام ឮនេះ ជាព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عليه السلام មែនទេ ?" អស់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ "មែនហើយ ។ កុំខ្លាច ។" ដូច្នោះព្រះអង្គ عليه السلام លែងភ័យ បានយកជើងព្រះអង្គ عليه السلام ជាន់កន្ទុយពស់ ចាប់កកា ដៃព្រះអង្គ عليه السلام ក៏បាននៅលើដំបងព្រះអង្គ عليه السلام ព្រោះវាបានក្លាយមកជាដំបងវិញ ។" អស់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام បានប្រាប់មូសា عليه السلام ថា៖ [២០:១២] អញជាព្រះម្ចាស់របស់អ្នក ។ ដូច្នោះចូរអ្នកដោះស្បែកជើងអ្នកចេញ ។ អ្នកកំពុងស្ថិតនៅជ្រលងភ្នំពិសិទ្ធភ្នំ ។"

(كمال الدين و تمام النعمة: 13 / 147)

2. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ نَصْرِ الْبُخَارِيُّ الْمُرِّيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ الْكُوَيْبِيُّ الْفَقِيهُ بِرَعَايَةِ، بِإِسْنَادٍ مُتَّصِلٍ إِلَى الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ لِمُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ": «يَعْنِي اِرْفَعْ حَوْفَيْكَ، يَعْنِي حَوْفَهُ مِنْ ضِيَاعِ أَهْلِهِ، وَ قَدْ خَلَفَهَا تَمَحُّضٌ، وَ حَوْفُهُ مِنْ فِرْعَوْنَ». (الرهان في تفسير القرآن , جلد ٣ , صفحة ٧٥٨, علل الشرائع: ٠٢/٦٦).

២. [...] អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ អាល់-គូហ្វី អាល់-ហ្គាត្វិ:ហ្គ័រ នៅឯហ្វារក្តីណាស្តុំ យោលតាមបណ្តាញ

ព័ត៌មានឡើងទៅដល់ អាល់-ស្ត្រីខ្ចិក្តិ យ៉ាកុំប្តារ صلوات الله عليه والسلام បឺន មូហាំម៉ាដ្ត صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្ន៍ عجل الله فرجه ទៅកាន់មូសា عليه السلام [២០:១២] ដូច្នេះចូរអ្នកដោះស្បែកជើងអ្នកចេញ ថា៖ "មានន័យថា "ចូរបញ្ឈប់ការខ្លាចរបស់អ្នក عليه السلام" ពោលគឺ ការបាត់បង់គ្រួសារព្រះអង្គ عليه السلام ហើយព្រះអង្គ عليه السلام បាន ចោលគ្រួសារព្រះអង្គ عليه السلام និងការខ្លាចហៀរអៀន عليه السلام នៅទីបំផុត ។" (علل الشرائع: 2 /66)

3. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ حَاتِمِ التَّوْفَلِيِّ الْمَعْرُوفِ بِالْكَرْمَانِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ أَحْمَدُ بْنُ عَيْسَى الْوَشَّاءُ الْبَغْدَادِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ طَاهِرِ الْقَمِّيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَحْرٍ بْنُ سَهْلِ الشَّيْبَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَسْرُورٍ، عَنْ سَعْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْقَمِّيِّ، عَنِ الْقَائِمِ الْحَجَّيَّةِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ يَتَضَمَّنُ مَسَائِلَ كَثِيرَةً - قَالَ: قُلْتُ: فَأَحْبِرْنِي، يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، عَنْ أَمْرِ اللَّهِ تَعَالَى لِنَبِيِّهِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى" فَإِنَّ فُقَهَاءَ الْفَرِيقَيْنِ يَزْعُمُونَ أَنَّهَا كَانَتْ مِنْ إِهَابِ الْمَيْتَةِ.

៣. [...] សាអ្នកដ្ត បឺន អ្នកបំប្តូរឡោះហ្ន៍ អាល់-គ្ត្រីខ្ចិក្តិបានតំណាលតមកពីអាល់-ក្តិអ៊ឹម អាល់-ហ្ន៍ច្តយ៉ាស្ត عجل الله فرجه នៅក្នុងហ្ន៍ស្ត្រីវែងមួយដែលមានច្រើនរឿង ។ លោកបានទូលថា៖ "បុត្រ صلوات الله عليه والسلام រស្ត្រីលុលឡោះហ្ន៍ عجل الله فرجه អ៊ឹម សូមព្រះអង្គ عليه السلام ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្ន៍ عجل الله فرجه ដែលដាក់មកលើមូសា عليه السلام ព្រះ សាស្តា عليه السلام ព្រះអង្គ عليه السلام [២០:១២] អញជាព្រះម្ចាស់របស់អ្នក ។ ដូច្នេះចូរអ្នកដោះស្បែកជើងអ្នកចេញ ។ អ្នកកំពុងស្ថិតនៅឯជ្រលងភ្នំពិសិទ្ធភ័ ព្រោះមានអ្នកប្រាជ្ញាខាងច្បាប់សាសនាមានពីរក្រុម ពួកគេបាន អះអាងថា[ស្បែកជើង]ទាំងនេះធ្វើមកពីស្បែកស្លាប់ ។"

فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ قَالَ ذَلِكَ فَقَدْ افْتَرَى عَلَى مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ اسْتَجْهَلَهُ فِي نُبُوَّتِهِ، لِأَنَّهُ مَا خَلَا الْأَمْرَ فِيهَا مِنْ حَصَلَتَيْنِ: إِمَّا أَنْ تَكُونَ صَلَاةَ مُوسَى فِيهَا جَائِزَةً أَوْ غَيْرَ جَائِزَةٍ، فَإِنْ كَانَتْ صَلَاتُهُ جَائِزَةً، جَازَ لَهُ لُبْسُهَا فِي تِلْكَ الْبُقْعَةِ إِذْ لَمْ تَكُنْ مُقَدَّسَةً، وَ إِنْ كَانَتْ مُقَدَّسَةً مُطَهَّرَةً، فَلَيْسَتْ بِأَقْدَسَ وَ أَطْهَرَ مِنَ الصَّلَاةِ، وَ إِنْ كَانَتْ صَلَاتُهُ غَيْرَ جَائِزَةٍ فِيهَا، فَقَدْ أُوجِبَ عَلَى مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّهُ لَمْ يَعْرِفِ الْحَلَالَ مِنَ الْحَرَامِ، وَ مَا عَلِمَ مَا يَجُوزُ فِيهِ الصَّلَاةُ وَ مَا لَمْ يَجُزْ، وَ هَذَا كُفْرٌ».

ព្រះអង្គ عليه السلام មានវចនៈថា៖ "អ្នកណានិយាយបែបនេះអ្នកនោះបានប្រឌិត[រឿងកុហក]ទម្លាក់ទៅលើ មូសា عليه السلام អ្នកនោះគិតថាមូសា عليه السلام ដែលជាព្រះសាស្តានោះ មិនដឹងអ្វីទេ ។ ក្រៅពីអាយ៉ាស្តនេះជាព្រះ បញ្ជាមែននោះ នៅមានចំណុចពីរទៀត ។ នមស្តាររបស់មូសា عليه السلام ជានមស្តារត្រឹមត្រូវឬមិនត្រឹមត្រូវ ។ ដូច្នេះបើនមស្តារព្រះអង្គ عليه السلام ត្រឹមត្រូវមែននោះ គេអនុញ្ញាតឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام ពាក់ស្បែកជើងនោះបាន នៅឯស្ថានទីដែលមិនពិសិដ្ឋ ។ បើស្ថានទីនោះពិសិដ្ឋបរិសុទ្ធ វាមិនពិសិដ្ឋបរិសុទ្ធលើសនមស្តារទេ ។ បើ គេមិនអនុញ្ញាតឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام ធ្វើនមស្តារនៅទីនោះទេ មូសា عليه السلام លើសពីចាំបាច់ត្រូវតែដឹងអ្វីដែលគេ អនុញ្ញាត អ្វីដែលគេហាម ។ ម្តេចបានជាព្រះអង្គ عليه السلام មិនដឹងអ្វីដែលគេអនុញ្ញាតនៅក្នុងនមស្តារ អ្វីដែល គេហាមក្នុងនមស្តារនោះ ? នេះគឺការប្រមាថ (كُفْرٌ) ។"

قُلْتُ: فَأَحْبِرْنِي - يَا مُؤَلَّيْ - عَنِ التَّأْوِيلِ فِيهَا؟ قَالَ: «إِنَّ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) نَاجَى رَبَّهُ بِالْوَادِي الْمَقْدِسِ، فَقَالَ: يَا رَبِّ، إِنِّي قَدْ أَخْلَصْتُ لَكَ الْمَجَبَّةَ مِثِّي، وَ غَسَلْتُ قَلْبِي عَمَّنْ سِوَاكَ - وَ كَانَ شَدِيدَ الْحُبِّ لِأَهْلِيهِ - فَقَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ" أَيِ انْزِعْ حُبَّ أَهْلِكَ مِنْ قَبْلِكَ إِنْ كَانَتْ مَحَبَّتُكَ لِي خَالِصَةً، وَ قَلْبُكَ مِنَ الْمَيْلِ إِلَى مَنْ سِوَايَ مَغْشُولًا».** (البرهان في تفسير القرآن , جلد ٣ , صفحة ٧٥٨، كمال الدين و تمام النعمة: ٤٦٠.)

ខ្ញុំបានទូលថា: "ព្រះបរមគ្រូ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ទូលបង្គំនូវសេចក្តីអធិប្បាយរបស់ អាយ៉ាស្តនេះ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "មូសា^{عليه السلام} បានឱ្យបដាក់ព្រះម្ចាស់^{عجل} ព្រះអង្គ^{عليه السلام} នៅឯ ជ្រលងពិសិដ្ឋថា: "ព្រះម្ចាស់^{عجل} អើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{عليه السلام} ស្រឡាញ់ព្រះអង្គ^{عجل} យ៉ាងស្មោះអស់ពីចិត្ត ហើយបានលាងជម្រះបេះដូងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{عليه السلام} មិនឲ្យមានអ្នកណាក្រៅពីព្រះអង្គ^{عجل} ទេ ។" ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ស្រឡាញ់មហេសីព្រះអង្គ^{عليه السلام} ណាស់[ដែរ] ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្គ័^{تبارك وتعالى} មានព្រះបន្ទូលថា: [២០:១២] *مُذْذَبَةٌ تَدْرِى حَبَابَ الْحَبَابِ* ពោលគឺ ចូរលើកចោលនូវសេចក្តីស្រឡាញ់មហេសីអ្នក^{عليه السلام} ពី បេះដូងអ្នក^{عليه السلام} បើអ្នក^{عليه السلام} ស្រឡាញ់អញ^{عجل} ដោយស្មោះមែន ចូរអ្នក^{عليه السلام} ជម្រះចិត្តអ្នក^{عليه السلام} ឲ្យជ្រះ ស្អាត ឲ្យមានតែការទន់ទេរមកអញ^{عجل} តែមួយគត់ ។" (كمال الدين و تمام النعمة: 79,9-18)

4. فَلَمَّا حَالَ عَلَيْهِ الْخَوْلُ، حَمَلَ مُوسَىٰ إِمْرَأَتَهُ، وَ زَوَّدَهُ شُعَيْبٌ مِنْ عِنْدِهِ، وَ سَاقَ غَمَمَهُ، فَلَمَّا أَرَادَ الْكُرُوجَ، قَالَ لَشُعَيْبٍ: أَنْبِئْ عَصَا تَكُونُ مَعِي، وَ كَانَتْ عَصَا الْأَنْبِيَاءِ عِنْدَهُ، فَذُورْتَهَا جَمُوعَةً فِي بَيْتٍ، فَقَالَ لَهُ شُعَيْبٌ: أَدْخُلْ هَذَا الْبَيْتَ، وَ خُذْ عَصَا مِنْ بَيْنِ الْأَعْيُنِ. فَدَخَلَ، فَوَثَبَ إِلَيْهِ عَصَا نُوحٍ وَ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَ صَارَتْ فِي كَفِّهِ، فَأَخْرَجَهَا، وَ نَظَرَ إِلَيْهَا شُعَيْبٌ، فَقَالَ: رُؤْيَا وَ خُذْ غَيْرَهَا. فَزَدَهَا لِيَأْخُذَ غَيْرَهَا، فَوَثَبَتْ إِلَيْهِ تِلْكَ بِعَيْنَيْهَا، فَزَدَهَا، حَتَّىٰ فَعَلَ ذَلِكَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، فَلَمَّا رَأَىٰ شُعَيْبٌ ذَلِكَ، قَالَ لَهُ: إِذْهَبْ، فَقَدْ خَصَّكَ اللَّهُ بِهَا. (تفسير القمى , جلد ٢ , صفحة ١٣٩)

៤. មូសាបានកន្លងផុតទៅ មូសា^{عليه السلام} បានប្រមូលគ្រួសារព្រះអង្គ^{عليه السلام} ។ ស្ត្រីអ្នក^{عليه السلام} បានឲ្យស្បៀង ព្រះអង្គ^{عليه السلام} និងចៀម ។ ពេលមូសា^{عليه السلام} ចេញដំណើរ ព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានប្រាប់ស្ត្រីអ្នក^{عليه السلام} ថា: "ឲ្យខ្ញុំ^{عليه السلام} សូមដំបងមួយ ។" មូសា^{عليه السلام} ក៏បានទទួលដំបងរាជ្យរបស់ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{عليه السلام} ជាភារមរតក ។ ស្ត្រីអ្នក^{عليه السلام} បានប្រាប់ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ថា: "ចូលទៅក្នុងផ្ទះនេះ យកដំបងមួយក្នុងចំណោមដំបង ទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ^{عليه السلام} ។" មូសា^{عليه السلام} ក៏បានចូលទៅក្នុងផ្ទះនោះ ។ ដំបងរាជ្យរបស់នុះហ្គ័^{عليه السلام} និង អ៊ីបរហ្គ័^{عليه السلام} ក៏បានមកក្នុងដៃមូសា^{عليه السلام} ។ មូសា^{عليه السلام} បានយកដំបងនេះចេញមកក្រៅ ។ ស្ត្រីអ្នក^{عليه السلام} មើលដំបងនេះហើយថា: "ត្រឡប់ទៅវិញ ទៅយកដំបងមួយទៀត ។" មូសា^{عليه السلام} ក៏បានយកដំបង ត្រឡប់វិញ យកដំបងមួយទៀត តែដំបងមួយនេះក៏ត្រូវយកត្រឡប់វិញដែរ ។ ព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានធ្វើបែប នេះគ្រប់ដំបង ។ លុះស្ត្រីអ្នក^{عليه السلام} បានឃើញដូច្នោះ ក៏បានថា: "ទៅចុះ ព្រោះអល់ឡោះហ្គ័^{عجل} បានជ្រើស រើសដំបងនោះឲ្យអ្នក^{عليه السلام} ហើយ ។" (تفسير القمى : 2: 135)

5. حَدَّثَنَا أَبُو مُحَمَّدٍ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ مُوسَى عَنْ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ سِنَابِطٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَضْلِ عَنْ أَبِي حَمْرَةَ التَّمَالِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ سَمِعْتُهُ يَقُولُ: أَلْوَاخُ مُوسَى عِنْدَنَا وَ عَصَى مُوسَى عِنْدَنَا وَ نَحْنُ وَرَثَةُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , جلد ١ , صفحة ١٨٣)

៥. [...] អាច ហ្គ័ស្តាស្ត អាល់-ស្ត្រីម៉ាលីបានតំណាលថា ខ្ញុំបានឮអាច អ្នក^{صلوات الله عليه والسلام} ម្តាយឡោះហ្គ័^{عليه السلام} មានវចនៈ ថា: "បន្ទះសំណេរ(ព្រះគម្ពីរ)និងដំបងរាជ្យរបស់មូសា^{عليه السلام} នៅឯយើង^{عليه السلام} ។ យើង^{عليه السلام} ជាអ្នកទទួលកេរ មរតកពីព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ។" (بصائر الدرجات) ក្បាលទី៤ វគ្គលទី៤ ហ្គ័ខ្លឹស្ត្រី៣២)

6. مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ التَّمِيمِيُّ، قَالَ: أَحْبَبْنَا أَحْمَدَ بْنَ مُحَمَّدِ بْنِ سَعِيدِ بْنِ عُفْدَةَ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُفَضَّلِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، وَ سَعْدَانُ

بُنْ إِسْحَاقَ بْنِ سَعِيدٍ، وَ أَحْمَدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ عَبْدِ الْمَلِكِ، وَ مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ أَحْسَنِ الْقَطَوَائِي، قَالُوا جَمِيعًا: حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «كَانَتْ عَصَا مُوسَى قَضِيبَ آسٍ مِنْ عَرَسِ الْجَنَّةِ، أَنَا بِهِ جَبْرَائِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَمَّا تَوَجَّهَ تَلْقَاءَ مَدْيَنَ، وَ هِيَ وَ تَابُوثُ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي بُحَيْرَةِ طَبْرِيَّةَ، وَ لَنْ يَبْلَيَا وَ لَنْ يَتَغَيَّرَا حَتَّى يُخْرِجَهُمَا الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِذَا قَامَ».** (البرهان في تفسير القرآن ، جلد ٣ ، صفحة ٧٥٩، الغيبة: ٢٣٨/٢٧).

៦. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ្គីម អាល់-នុម៉ូម៉ានី បានថ្លែងថា... អាប់ខុលឡោះហ្គា ប៊ិន ស៊ីណានបាន តំណាលថាខ្ញុំបានឮអាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្គា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ដំបងរាជ្យរបស់មូសា ^{عليه السلام} ធ្វើអំពីមែក ដើមអាល់(اس)ហានសូតិ ។ យ៉ីបរ៉អ៊ីល ^{عليه السلام} បានយកវាចុះមកកាលមូសា ^{عليه السلام} បានរត់គេចទៅឯ ម៉ាដូយ៉ាន់ ។ ដំបងរាជ្យនេះនឹងហិបរបស់អាដ្យា ^{عليه السلام} នៅក្នុងសមុទ្រទ្វីបារីយ៉ាស៊ូ (Sea of Galilee ឬ mer de Galillée) មិនពុកឬមិនផ្លាស់ប្តូរទេ រហូតដល់អាល់-ក្លីអ៊ីម ^{عليه السلام} យកវត្ថុទាំងពីរនេះឡើង ពេលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ងើបឡើង ។" (الغيبة: 27 /238)

قَالَ أَلْقَاهَا يَمُوسَى ﴿١٩﴾

១៩. ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូសាបានបោះដំបងទៅ ។"

فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَى ﴿٢٠﴾

២០. គេក៏បានបោះដំបងនោះ ។ ដំបងនោះក៏ប្រែក្លាយទៅជាពស់លូន ។

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَى ﴿٢١﴾

២១. ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរអ្នកចាប់វាទៅ កុំខ្លាច ។ យើងនឹងឲ្យវាមានសភាពដើមវិញ ។

وَأَضْمُ يَدَكَ إِلَى جَنَاحِكَ تَخْرُجَ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ آيَةً أُخْرَى ﴿٢٢﴾

២២. ចូរដាក់ដៃអ្នកត្រង់ចំហៀងខ្លួនអ្នក (ជំនីវ) វានឹងចេញពីនោះមកវិញដោយមានពណ៌សស្អុស [ភ្លឺ] ដោយឥតមានរបួសឡើយ ។ វាជាសញ្ញាមួយទៀត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១៩-២២

1. فَتَادَاهُ اللَّهُ: خُذْهَا " وَ لَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْأَمِينِ أَسْأَلُكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ " . أَي مِنْ غَيْرِ عِلَّةٍ، وَ ذَلِكَ أَنَّ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) كَانَ شَدِيدَ السُّمْرَةِ، فَأَخْرَجَ يَدَهُ مِنْ جَيْبِهِ، فَأَضَاءَتْ لَهُ الدُّنْيَا.** (البرهان في تفسير القرآن ، جلد ٤ ، صفحة ٢٥٥، تفسير القمي ، جلد ٢ ، صفحة ١٣٩)

១. អាល់ឡោះហ្គា ^{عليه السلام} ហោមូសា ^{عليه السلام} ថា៖ [២៧:១២] ចូរអ្នកលូកដៃអ្នកទៅក្នុងទ្រូងអាវអ្នក វានឹងចេញមក វិញដោយមានពណ៌ស គ្មានរបួសទេ ពោលគឺ គ្មានជម្ងឺទេ (គឺគ្មានរបួស) ។ នោះពីព្រោះមូសា ^{عليه السلام} មាន សម្បុរដាំដៃឯណាស់ ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ក៏បានយកដៃចេញពីក្នុងហោចៅអាវ ពិភពលោកក៏ត្រូវបំភ្លឺឲ្យព្រះ អង្គ ^{عليه السلام} ។" (تفسير القمي 2: 135)

لِنُرِيكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَى ﴿٣٣﴾

២៣. ដើម្បីយើងនឹងបង្ហាញអ្នកនូវសញ្ញាដ៏មហាស្នាប្ប[មួយចំនួនទៀត]របស់យើង ។

أَذْهَبَ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى ﴿٣٤﴾

២៤. ចូរអ្នកទៅរកហ្វារ៉ូន ។ គេប្រព្រឹត្តបំពានបំពាន ។"

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٣٥﴾

២៥. គេបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះមេត្តាបើកទ្រូងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ

وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿٣٦﴾

២៦. សូមព្រះមេត្តាធ្វើឲ្យកិច្ចការ (បេសកកម្ម) ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំងាយស្រួល

وَأَحْلَلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي ﴿٣٧﴾

២៧. សូមព្រះមេត្តាស្រាយចំណងអណ្តាតទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ

يَفْقَهُوا قَوْلِي ﴿٣٨﴾

២៨. ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេយល់ពាក្យសំដីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។

وَأَجْعَلْ لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي ﴿٣٩﴾

២៩. សូមព្រះមេត្តាតែងតាំងអ្នកជំនួយ [ជ្រើសរើសពី]ក្នុងគ្រួសារទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង

هَارُونَ أَخِي ﴿٤٠﴾

៣០. គឺហ្វារ៉ូន បងប្រុសទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។

أَشَدُّ بِهِ أَرْزِي ﴿٤١﴾

៣១. សូមព្រះមេត្តាពង្រឹងកម្លាំងឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដោយគេ (ហ្វារ៉ូន)

وَأَشْرِكُهُ فِي أَمْرِي ﴿٤٢﴾

៣២. សូមព្រះមេត្តាឲ្យគេចូលរួមក្នុងកិច្ចការ (បេសកកម្ម) របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ

كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا ﴿٤٣﴾

៣៣. ដើម្បីអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងថ្វាយថោមនាការចំពោះព្រះអង្គយ៉ាងច្រើនលើសលុប

وَنذُكْرَكَ كَثِيرًا ﴿٣٤﴾

៣៤. និងដើម្បីអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងរព្វកដល់ព្រះអង្គយ៉ាងច្រើន ។

إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿٣٥﴾

៣៥. ពិតណាស់ ព្រះអង្គទ្រង់ទស្សនាការអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៣-៣៥

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الْخُثْعَمِيُّ، عَنْ عَبَّادِ بْنِ يَعْقُوبَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ حَارِثٍ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنْ حُصَيْنِ بْنِ التَّعَلِيِّ، عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ عُمَيْسٍ، قَالَتْ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) بِإِزَاءِ نَبِيِّ، وَ هُوَ يَقُولُ: «أَشْرِقْ نَبِيْرُ أَشْرِقْ نَبِيْرُ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مَا سَأَلَكَ أَخِي مُوسَى، أَنْ تَشْرَحَ لِي صَدْرِي، وَ أَنْ تُبَيِّرَ لِي أَمْرِي، وَ أَنْ تُحَلِّلَ عُقْدَةَ مِنْ لِسَانِي يُفْقَهُوا قَوْلِي، وَ أَنْ تُجْعَلَ لِي وَزِيْرًا مِنْ أَهْلِي عَلِيًّا أَخِي، أَشْدُّ بِهِ أُرْزِي، وَ أَشْرِكُهُ فِي أَمْرِي، كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيْرًا، وَ نَذُكْرَكَ كَثِيْرًا، إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيْرًا». * (البرهان في تفسير القرآن , جلد ٣ , صفحة ٧٦٢, تأويل الآيات الظاهرة في فضائل العترة الطاهرة , جلد ١ , صفحة ٣٠٤)

១. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាស់-អ្នកបំបាត់បានថ្លែងថា... អាស់ម៉ាក្កូ ប៊ិនទី អ្នកម៉ែស៍បានតំណាលថា ខ្ញុំបានឃើញវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នៅឯភ្នំស្វយ័រ (នៅឯម៉ាកកាសូ) ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ស្វយ័រអឺយ ចូរភ្លឺ ឡើង ។ ស្វយ័រអឺយ ចូរភ្លឺឡើង ។ អល់ឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم អឺយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم សូមព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم អ្វីដែល មូសា عليه السلام ព្រះរាមច្បងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានសូមព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم សូមព្រះអង្គ صلی الل� علیہ وآلہ وسلم ពង្រីកទ្រូងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។ សូមព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ធ្វើឲ្យកិច្ចការទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងងាយស្រួល ។ សូមព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ស្រាយចំណងអណ្តាតទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេយល់សម្តីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم សូមព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم តែងតាំងឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នូវអ្នកជំនួយដែលមកពីគ្រួសារទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم គឺអាលី صلوات اللہ علیہ والسلام ប្អូនប្រុសទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។ សូមព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ពង្រឹងកម្លាំងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដោយសារគេ صلوات اللہ علیہ والسلام ។ សូមព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ឲ្យគេ صلوات اللہ علیہ والسلام ចូលរួមក្នុងកិច្ចការទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដើម្បីអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ عليهم السلام នឹងថ្វាយថោមនាការចំពោះព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم យ៉ាងច្រើនលើសលុប និងដើម្បីអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងរព្វកដល់ព្រះអង្គយ៉ាងច្រើន ពិតណាស់ព្រះអង្គទ្រង់ទស្សនាការអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។"

(تأويل الآيات :1 /310 2)

قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا مُوسَى ﴿٣٦﴾

៣៦. ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ម្ចាស់មូសា ការអង្វរសូមរបស់អ្នកបានសម្រេចហើយ ។

وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَى ﴿٣٧﴾

៣៧. យើងបានប្រោសប្រណីអ្នកម្តងហើយ[កាលពីមុន]

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ ﴿٣٨﴾

៣៨. កាលយើងបានឲ្យមាតាអ្នកដឹងនូវអ្វីដែលគេបានឲ្យនាងដឹង [គឺ:]

أَن أَقْدِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَأَقْدِفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيَلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوُّ لِي وَعَدُوُّ لَهُ وَأَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّي وَلِتُصْنَعَ عَلَىٰ عَيْنِي ﴿٣٩﴾

៣៩. "ចូរនាងដាក់គេក្នុងហិប ហើយបណ្តែតទៅតាមស្ទឹងទៅ ដើម្បីនឹងឲ្យទឹកស្ទឹងនាំវាចូលមករកប្រាំង ។ សត្រូវរបស់អញនិងសត្រូវរបស់គេនឹងរើសបានគេ ។" អញបានបោះមកលើអ្នកនូវសេចក្តីស្រឡាញ់មកពីអញ ដើម្បីនឹងឲ្យគេចិញ្ចឹមអ្នកក្រោមចក្ខុអញ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣៦-៣៩

1. علي بن إبراهيم، قال: حدثني أبي، عن الحسن بن محبوب، عن العلاء بن رزين، عن محمد بن مسلم، عن أبي جعفر (عليه السلام)، قال: «إن موسى لما حملت به أمه، لم يظهر حملها إلا عند وضعه، وكان فرعون قد وكل بنساء بني إسرائيل نساء من القبط يخفونهن، و ذلك أنه كان لما بلغه عن بني إسرائيل أنهم يقولون: إنه يولد فينا رجلاً، يقال له موسى بن عمران، يكون هلاك فرعون وأصحابه على يده. فقال فرعون عند ذلك: لأقتلن ذكور أولادهم، حتى لا يكون ما يريدون. و فرّق بين الرجال والنساء، و حبس الرجال في المخابيس.

១. ទទួលបានពីម្តាយម៉ែដូច្នោះ ប៊ីន មូស៊ីម ដែលទទួលបានពីអាចូ យ៉ាកូបហ្វារាហ៍ ដែលមានវចនៈថា៖ "កាលមាតារបស់មូសា រងចាំព្រះអង្គ ចាប់កំណើតនោះ ពុំមានសញ្ញាអ្វីបញ្ជាក់ថានាងមានផ្ទៃពោះព្រះអង្គទេ ។ ហ្វារាហ៍បានចាត់ឲ្យនារីកូនចៅអ៊ីសរ៉េអ៊ីលដែលជាពួកកុបត្តិម្នាក់ជាអ្នកយាមនាង ។ នេះព្រោះតែហ្វារាហ៍បានឮពួកកូនចៅអ៊ីសរ៉េអ៊ីលនិយាយថា៖ "បុរសម្នាក់ឈ្មោះ មូសា ប៊ីន អ៊ីមរ៉េន នឹងចាប់បដិសន្ធិ ។ ហ្វារាហ៍និងបក្សពួកនឹងត្រូវវិនាសដោយដៃបុរសនេះ ។" ដូច្នោះហ្វារាហ៍បានថា៖ "ចូរសម្លាប់កូនប្រុសរបស់ពួកគេ លុះត្រាតែអ្វីដែលពួកគេចង់បាននោះនឹងលែងកើតឡើង ។" ហ្វារាហ៍ក៏បានបំបែកបុរសចេញពីនារី ។ ចាប់បុរសៗឃុំឃាំង ។"

فَلَمَّا وَضَعَتْ أَنَّهُ مُوسَىٰ مُوسَىٰ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، نَظَرَتْ إِلَيْهِ، وَ حَرَنْتُ عَلَيْهِ، وَ اعْتَمَتُ وَ بَكَتُ، وَ قَالَتْ: يُدْبِحُ السَّاعَةَ. فَعَطَفَ اللَّهُ بِقَلْبِ الْمُؤَكَّلَةِ بِهَا عَلَيْهَا، فَقَالَتْ لِأُمِّ مُوسَى: مَا لَكَ قَدِ اصْفَرَّ لَوْنُكَ؟ فَقَالَتْ: أَخَافُ أَنْ يُدْبِحَ وَلَدِي. فَقَالَتْ: لَا تَخَافِي. وَ كَانَ مُوسَى لَا يَرَاهُ أَحَدٌ إِلَّا أَحَبَّهُ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ: "وَ أَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّي" فَأَحَبَّتْهُ الْقَبْطِيَّةُ الْمُؤَكَّلَةُ بِهِ.

ពេលមាតាមូសា បានប្រសូតមូសា មក នាងសម្លឹងមើលព្រះអង្គ សោកសៅអនេក នាងយំហើយថា៖ "ពេលនេះគេនឹងត្រូវសម្លាប់ ។" អល់ឡោះហ្វារាហ៍ក៏បានបន្ទន់ចិត្តអ្នកយាមនាង អ្នកយាមនាងនោះក៏បានប្រាប់នាងថា៖ "ហេតុអ្វីបានជានាងស្លេកស្លាំងម៉្លេះ?" នាងបានថា៖ "គេនឹងសម្លាប់កូនខ្ញុំ ។" អ្នកយាមបានថា៖ "កុំបារម្ភ ។" អ្នកណាក៏ដោយដែលឃើញមូសា អ្នកនោះបាក់ចិត្តស្រឡាញ់ព្រះអង្គ ហើយនេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វារាហ៍ [២០:៣៩] អញបានប្រោសមកលើអ្នកនូវសេចក្តីស្រឡាញ់មកពីអញ ។ ដូច្នោះនារីកុបត្តិដែលគេបានដាក់ឲ្យយាមព្រះអង្គនោះបាក់ចិត្តស្រឡាញ់ព្រះអង្គ ។"

وَ أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ مُوسَىٰ التَّابُوتَ، وَ نُودِيَتْ أُمُّهُ: ضَعِيهِ فِي التَّابُوتِ فَأَقْدِفِيهِ فِي الْيَمِّ، وَ هُوَ الْبَحْرُ "وَ لَا تَخَافِي وَ لَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكَ وَ جَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ"، فَوَضَعْنَهُ فِي التَّابُوتِ، وَ أَطْبَقْتِ عَلَيْهِ، وَ أَلْقَيْنَهُ فِي الْيَلْبِلِ.

អល់ឡោះប្តីបានបញ្ជូនប្រអប់មកឲ្យមូសា បានប្រាប់មាតាព្រះអង្គថា: "ដាក់គេក្នុងប្រអប់ទៅ ហើយចោលប្រអប់នោះទៅក្នុងស្ទឹង" នេះគឺទន្លេ [២៨:៧] កុំខ្លាចនិងកុំមានទុក្ខព្រួយឡើយ យើងនឹងប្រគល់គេមកឲ្យនាងវិញ ហើយយើងនឹងតែងតាំងគេជាសាស្តាម្នាក់ ។ នាងក៏បានដាក់ព្រះអង្គក្នុងប្រអប់ បានគ្របព្រះអង្គ ហើយបានដាក់ព្រះអង្គក្នុងទន្លេនីល ។

وَ كَانَ لِفِرْعَوْنَ فَصْرٌ عَلَىٰ شَطِئِ الْيَلْبِلِ مُتَنَزِّةً، فَتَزَلَّ مِنْ فَصْرِهِ وَ مَعَهُ أَسِيئَةُ امْرَأَتِهِ، فَظَنَّ إِلَىٰ سَوَادٍ فِي الْيَلْبِلِ تَرْفَعُهُ الْأَمْوَاجُ، وَ الرِّيَاحُ تَضْرِبُهُ، حَتَّىٰ جَاءَتْ بِهِ إِلَىٰ بَابِ فَصْرِ فِرْعَوْنَ، فَأَمَرَ فِرْعَوْنُ بِأَخْذِهِ، فَأَخَذَ التَّابُوتَ، وَ رَفَعَ إِلَيْهِ، فَلَمَّا فَتَحَهُ وَجَدَ فِيهِ صَبِيًّا، فَقَالَ: هَذَا إِسْرَائِيلِيُّ. وَ أَلْقَى اللَّهُ فِي قَلْبِ فِرْعَوْنَ لِمُوسَىٰ حِبَّةً شَدِيدَةً، وَ كَذَلِكَ فِي قَلْبِ آسِيئَةٍ، وَ أَرَادَ فِرْعَوْنُ أَنْ يَقْتُلَهُ، فَقَالَتْ آسِيئَةُ: "لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَ هُمْ لَا يَشْعُرُونَ" أَنَّهُ مُوسَىٰ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ لَمْ يَكُنْ لِفِرْعَوْنَ وَ لَدَّ، فَقَالَ: ائْتُوا لَهُ بِظَفْرِ تَرْبِيئِهِ. فَجَاءُوا بِعِدَّةٍ نِسَاءً قَدْ قَتَلْنَ أَوْلَادَهُنَّ، فَلَمْ يَشْرَبْ لَبَنَ أَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ: "وَ حَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلِ".** (البرهان في تفسير القرآن , جلد ٤ , صفحه ٢٥٥، تفسير القمي ج ٢ ص ١٣٥)

ហ្វៀរអេស៊ីនមានប្រាសាទមួយនៅឯឆ្នេរទន្លេនីលសម្រាប់បរិភោគអាហារកំសាន្ត ។ ហ្វៀរអេស៊ីនបានចុះមកពីរាជវាំងជាមួយមហេសីឈ្មោះអាស៊ីយ៉ាស៊ូ ។ ហ្វៀរអេស៊ីនបានសម្លឹងមើលទន្លេនីលដែលមានពណ៌ខ្មៅ មានទឹករលក មានខ្យល់បោកបក់ខ្លាំង លុះត្រាតែប្រអប់បានអណ្តែតមកដល់មាត់ទ្វារប្រាសាទរបស់ហ្វៀរអេស៊ីន ។ ហ្វៀរអេស៊ីនក៏បានបញ្ជាឲ្យយកប្រអប់មកឲ្យខ្លួន ។ ពេលហ្វៀរអេស៊ីនបើកប្រអប់ ក៏បានឃើញក្មេងប្រុសម្នាក់នៅខាងក្នុងប្រអប់នោះ ។ ហ្វៀរអេស៊ីនបានថា: "នេះគឺជនជាតិអ៊ីស្រាអែល ។" អល់ឡោះប្តីបានចងសេចក្តីស្រឡាញ់ជាប់លើបេះដូងហ្វៀរអេស៊ីននិងអាស៊ីយ៉ាស៊ូ ។ ហ្វៀរអេស៊ីនមានបំណងសម្លាប់មូសា អាស៊ីយ៉ាស៊ូក៏បានថា: [២៨:៩] សូមព្រះអង្គកុំសម្លាប់គេ ។ គេអាចមានគុណប្រយោជន៍សម្រាប់យើង ឬយើងនឹងយកគេជាកូន ។" ពួកគេមិនបានដឹងខ្លួនឡើយ ថាព្រះអង្គគឺមូសានោះទេ ។ ហ្វៀរអេស៊ីនមិនមានកូនប្រុសទេ ។ ហ្វៀរអេស៊ីនបានថា: "ចូរនាំគេទៅឲ្យមេដោះទៅ ។" នារីច្រើននាក់ដែលត្រូវគេសម្លាប់កូនប្រុសនោះបានមកឲ្យដោះបៅតែព្រះអង្គមិនព្រមបៅទឹកដោះនារីណាម្នាក់ទេ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះប្តី [២៨:១២] យើងបានដាក់បម្រាមមិនឲ្យគេបៅមេដោះណាម្នាក់ទេ ។" (تفسير القمي 2: 135)

إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن يَكْفُلُهُ، وَ فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَ لَا تَحْزَنَ وَ قَتَلْتَ نَفْسًا فَجَجَيْنَاكَ مِنَ الْعَمِّ وَ قَتَلْنَاكَ فُتَوْنَا فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يَمْوسَىٰ ﴿٤٠﴾

៤០. កាលបងស្រីអ្នកបានដើរកាត់តាមនោះ នាងបាននិយាយ [ជាមួយមនុស្សរបស់ហ្វៀរអេស៊ីន] ថា: "ខ្ញុំសូមប្រាប់អស់លោកនូវអ្នកដែលចិញ្ចឹមថែរក្សាគេបានទេ?" ដូច្នោះឯងដែលយើងបាននាំអ្នកមកឲ្យមាតាអ្នកវិញ ដើម្បីនឹងឲ្យភ្នែកនាងស្រស់បស់ឡើងវិញ (ឈប់យំ) ឈប់មានបារម្ភទៀត ។ ក្រោយមកអ្នកបានសម្លាប់មនុស្សម្នាក់ យើងបានជួយសង្គ្រោះអ្នកពីទុក្ខកង្វល់ ហើយយើងបានល្អងពិសោធអ្នកដោយបទពិសោធន៍[តឹងរ៉ឹង] ។ បន្ទាប់មកអ្នកបានអាស្រ័យនៅ

ជាមួយប្រជាជាតិម៉ាដូយ៉ានច្រើនឆ្នាំ ។ ក្រោយមកអ្នកក៏បានចាកចេញមក[ទីនេះ]តាមបញ្ជា
មូសា ។

وَأَصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي ﴿٤١﴾

៤១. អញបានជ្រើសរើសអ្នកសម្រាប់អញផ្ទាល់ (អញបានជ្រើសរើសអ្នកជាសាស្តា) ។

أَذْهَبَ أَنْتَ وَأَخُوكَ بِآيَاتِي وَلَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي ﴿٤٢﴾

៤២. ចូរពួកអ្នកចាកចេញទៅចុះ អ្នកនិងបងប្រុសអ្នក ជាមួយបណ្តាសញ្ញារបស់អញ ។ ចូរអ្នកទាំងពីរ
កុំបង្អង់បង្អួងសូងអញ ។

أَذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٤٣﴾

៤៣. ចូរអ្នកទាំងពីរទៅរកហ្វឺរ៉េនចុះ គេបានប្រព្រឹត្តបំពានបំពាន ។

فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ ﴿٤٤﴾

៤៤. ចូរអ្នកទាំងពីរនិយាយជាមួយគេដោយសំដីទន់ភ្លន់ ។ សង្ឃឹមថាគេនឹងភ្ញាក់រឭក ឬនឹងក្រែង
ខ្លាច ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាត ៤០-៤៤

1. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحُسَيْنِ الْقَطَّانُ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ السَّكَّرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ زَكْرِيَّا الْجَوْهَرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عُمَارَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ سَعِيدٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ الصَّادِقَ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) - : وَ كَانَ وَ اللَّهُ صَادِقًا كَمَا سُمِّيَ - يَقُولُ: « يَا سُفْيَانُ، عَلَيْكَ بِالتَّقِيَّةِ، فَإِنَّهَا سُنَّةُ إِبْرَاهِيمَ الْخَلِيلِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَالَ لِمُوسَى وَ هَارُونَ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): " اذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ " فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ " يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: كَيْبَاءُ، وَ قَوْلًا لَهُ: يَا أَبَا مُصْعَبٍ « (و كان اسم فرعون أبا مصعب الوليد ابن مصعب).

១. [...] ស៊ីហ្វយ៉ាន ប៊ីន សាអ៊ីដូ បានតំណាលថា ខ្ញុំបានឮ អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័ យ៉ុក្តុហ្វារ ប៊ីន
មូហ្គាំម៉ាដូ អាល់-ស្វីឌ្វិក صلوات الله عليه والسلام សូមស្ស្រចចំពោះអល់ឡោះហ្គ័ عجل ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សច្ចត្រឹមត្រូវដូចព្រះនាមព្រះ
អង្គ صلوات الله عليه والسلام អញ្ជឹងដែរ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ស៊ីហ្វយ៉ានអឺយ លោកចាំបាច់ត្រូវលាក់ ពីព្រោះវាជា
ស៊ីណាត្តុរបស់អ៊ីបរហ្វីម عليه السلام ជំនិត[របស់អល់ឡោះហ្គ័ عجل] ហើយអល់ឡោះហ្គ័ عجل មានព្រះបន្ទូលជាមួយ
មូសា عليه السلام និងហ្វារូន عليه السلام ថា៖ [២០:៤៣] ចូរអ្នកទាំងពីរទៅរកហ្វឺរ៉េនចុះ គេបានប្រព្រឹត្តបំពាន
បំពាន ។ [២០:៤៤] ចូរអ្នកទាំងពីរនិយាយជាមួយគេដោយសំដីទន់ភ្លន់ ។ សង្ឃឹមថាគេនឹងភ្ញាក់រឭក ឬ
នឹងក្រែងខ្លាច ។" អល់ឡោះហ្គ័ عجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរហៅគេដោយឈ្មោះក្រៅរបស់គេ ថា៖ "អាធិ
មុស្តាអាប់ ។" (ឈ្មោះរបស់ហ្វឺរ៉េនគឺ អាធិ មុស្តាអាប់ អាល់-វ៉ាលីដូ ប៊ីន មុស្តាអាប់) ។

إِلَىٰ أَنْ قَالَ: قَالَ: سُفْيَانُ: فَقُلْتُ لَهُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، هَلْ يُجُوزُ أَنْ يُطْمِعَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عِبَادَهُ فِي كَوْنِ مَا لَا يَكُونُ؟ قَالَ: «لا».

فَقُلْتُ: فَكَيْفَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لِمُوسَىٰ وَ هَارُونَ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): "الْعَلَّةُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ" وَ قَدْ عَلِمَ أَنَّ فِرْعَوْنَ لَا يَتَذَكَّرُ وَ لَا يَخْشَىٰ.

សូហ្វយ៉ាន(អ្នកអធិប្បាយ)បានថា ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "បុត្រ^{صلوات الله عليه والسلام} សូលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អើយ ត្រឹមត្រូវឬទេ ដែលអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} សាកល្បងបារព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ដោយព្រឹត្តការណ៍ណាមួយដែលនឹងមិនកើតឡើងទេនោះ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានចន្លោះថា: "ទេ ។" ខ្ញុំបានទូលថា: "អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះបន្ទូលជាមួយមូសា^{عليه السلام} និងហារូន^{عليه السلام} ថា: [២០:៤៤] សង្ឃឹមថាគេនឹងភ្ញាក់រលឹក ឬនឹងក្រែងខ្លាច ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទ្រង់ញាណថាហ្វៀរអៀន^{عليه السلام} មិនភ្ញាក់រលឹក មិនខ្លាចទេ ។"

فَقَالَ: «إِنَّ فِرْعَوْنَ قَدْ تَذَكَّرَ وَ خَشِيَ، وَ لَكِنْ عِنْدَ رُؤْيَةِ الْبَاسِ، حَيْثُ لَمْ يَنْفَعُهُ الْإِيمَانُ، أَلَا تَسْمَعُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: "حَتَّىٰ إِذَا أَدْرَكَهُ الْعَرِقُ قَالَ آمَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنْتَ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَ أَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ"، فَلَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِيمَانَهُ، وَ قَالَ: "الْآنَ وَ قَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَ كُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ * فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلَقَ آيَةً"، يَقُولُ: نُقْبِيكَ عَلَىٰ نَجْوَةٍ مِنَ الْأَرْضِ، لِتَكُونَ لِمَنْ بَعْدَكَ عَلَامَةً وَ عِبْرَةً».** (البرهان في تفسير القرآن ، جلد ٣ ، صفحة ٧٦٤، معاني الأخبار ج ١ ص ٣٨٥)

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានចន្លោះថា: "ហ្វៀរអៀន^{عليه السلام} បានភ្ញាក់រលឹក បានខ្លាច តែក្នុងពេលដែលគេ^{عليه السلام} បានឃើញទិដ្ឋភាពអាក្រក់នោះទេ គឺពេលដែលជំនឿលែងមានប្រយោជន៍សម្រាប់គេ^{عليه السلام} ។ លោកមិនបានឮអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះបន្ទូលទេថា: [១០:៩០] លុះដល់ពេលលង់ទឹកទើបគេថា: "ខ្ញុំជឿហើយថាពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះដែលបណ្តាកូនចៅអ៊ុសរអ៊ុលជឿនោះ ។ ខ្ញុំជាម្នាក់ក្នុងបណ្តាអ្នកចុះចូល ។" ដូច្នោះអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មិនទទួលជំនឿគេ^{عليه السلام} ទេ ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា: [១០:៩១] "ពេលនេះ? កាលពីមុនអ្នកមិនបានស្តាប់បង្គាប់ទេ ។ អ្នកធ្លាប់ជាអ្នកបង្កវិនាសម្នាក់ ។ [១០:៩២] ថ្ងៃនេះយើងនឹងស្រោចស្រង់រាងកាយរបស់អ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកទៅជាសញ្ញាមួយសម្រាប់មនុស្សជំនាន់ក្រោយអ្នក ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា: "យើង^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងចោលអ្នកនៅលើឆ្នេរដី ព្រោះអ្នក^{عليه السلام} នឹងទៅជាសញ្ញានិងជាមេរៀនសម្រាប់មនុស្សជំនាន់ក្រោយ អ្នក^{عليه السلام} ។" (10:90-92 (معاني الأخبار: 20 / 385)

قَالَ رَبَّنَا إِنَّا نَخَافُ أَنْ يُفْرَطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطْعَنَ ﴿٤٥﴾

៤៥. គេទាំងពីរបានទូលថា: "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំខ្លាចគេប្រញាប់ប្រញែកអាក្រក់លើអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ [ហើយមិនឲ្យឱកាសអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអាចនិយាយបាន] ឬខ្លាចគេប្រញែកបំពារបំពាន ។"

قَالَ لَا تَخَافُ إِنِّي مَعَكُمْ أَسْمَعُ وَأَرَىٰ ﴿٤٦﴾

៤៦. ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា: "ចរពួកអ្នកកុំខ្លាច ។ អញនៅជាមួយពួកអ្នក អញឮ អញឃើញ ។"

فَاتِيَاهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِّنْ رَبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَيْنَا مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ ﴿٤٧﴾

៤៧. ចរអ្នកទាំងពីរទៅរកគេចុះ ហើយចូរប្រាប់[គេ]ថា: "ទូលបង្គំទាំងពីរជាសាស្ត្ររបស់ព្រះម្ចាស់

របស់ព្រះអង្គ ។ ដូច្នេះសូមព្រះអង្គលែងកូនចៅអ៊ុសរ៉អ៊ីល (យ៉ាកូប) ឲ្យទៅជាមួយទូលបង្គំ ទាំងពីរ ហើយសូមព្រះអង្គកុំធ្វើបាបពួកគេ ។ ទូលបង្គំទាំងពីរមករកព្រះអង្គដោយមានសញ្ញា មួយពីព្រះម្ចាស់ព្រះអង្គ ។ សិរីសួស្តីកើតមានលើអ្នកណាដែលប្រតិបត្តិតាមមាគ៌ា ។

إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٤٨﴾

៤៨. គេបានបើកឲ្យអស់ទូលបង្គំដឹងថា ការដាក់ទោសនឹងពើបពះលើអ្នកណាដែលប្រឆាំងតតាំង [បណ្តាសញ្ញារបស់អស់ឡោះហ្គ័រ] ហើយបែរក្រោយ ។"

قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يَا مُوسَىٰ ﴿٤٩﴾

៤៩. គេ (គឺហ្វារ៉ូន) បានថា៖ "អ្នកណាជាព្រះម្ចាស់លោកទាំងពីរ ម្ចាស់មូសា ?"

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَىٰ ﴿٥٠﴾

៥០. គេ (មូសា) បានថា៖ "ព្រះម្ចាស់របស់អស់ទូលបង្គំគឺព្រះដែលធ្វើឲ្យសព្វសារពើកកើត បន្ទាប់មកព្រះអង្គដឹកនាំអ្វីទាំងនោះ ។"

អធិប្បាយអយ៉ាស់ ៤៩-៥០

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَىٰ" قَالَ: «لَيْسَ شَيْءٌ مِنْ خَلْقِ اللَّهِ إِلَّا وَهُوَ يُعْرِفُ مِنْ شَكْلِهِ الذَّكْرُ مِنَ الْأُنثَى».

១. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាកូប... មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីមបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ وَجَلَّ [២០:៥០] គេ (មូសា) បានថា៖ "ព្រះម្ចាស់របស់អស់ទូលបង្គំគឺព្រះ ដែលធ្វើឲ្យសព្វសារពើកកើត បន្ទាប់មកព្រះអង្គដឹកនាំអ្វីទាំងនោះ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សព្វសារពើដែលត្រូវបង្កើតមកនោះសុទ្ធតែមានភេទ ប៉ុណ្ណោះ(ភេទប្រុស) ឬ ឥតប្រុស(ភេទស្រី) ។

قُلْتُ: مَا يَعْنِي ثُمَّ هَدَى؟ قَالَ: هَدَاهُ لِلنِّكَاحِ وَ الْبَيْعِ مِنْ شَكْلِهِ .«.

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មានន័យថាអ្វី ដឹកនាំអ្វីទាំងនោះ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ដឹកនាំវាឲ្យជុំជុំគ្នា (រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍) តែអំពើដឹកក្បត់នៅក្នុងផ្នែកហាមប្រាម ។" (الكافي 5: 49 /567)

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَىٰ ﴿٥١﴾

៥១. គេ (ហ្វារ៉ូន) បានថា៖ "តើបុព្វជនក្នុងសម័យមុនៗបានទៅយ៉ាងណាខ្លះ ?"

قَالَ عَلِمَهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنسَى ﴿٥١﴾

៥២. គេ (មូសា) បានថា៖ "ព្រះម្ចាស់ទូលបង្គំទ្រង់ញាណរឿងនោះ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរមួយ ។ ព្រះម្ចាស់ទូលបង្គំមិនប្រព្រឹត្តខុសឆ្គង មិនភ្លេចទេ ។"

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّن نَّبَاتٍ شَتَّى ﴿٥٢﴾

៥៣. ព្រះអង្គជាអ្នកប្រទានផែនដីឲ្យពួកអ្នកជាទីសំណាក់អាស្រ័យ ព្រះអង្គបានត្រាយផ្លូវនៅលើផែនដីនោះឲ្យពួកអ្នក ព្រះអង្គបានប្រទានទឹកចុះមកពីលើមេឃ ហើយយើងបានធ្វើឲ្យរុក្ខជាតិនានាដុះចេញមកអាស្រ័យទឹកនោះ ។

كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَمَكُمُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٥٣﴾

៥៤. ចូរពួកអ្នកបរិភោគចុះ ចូរពួកអ្នកឲ្យសត្វពួកអ្នកស៊ីស្មៅចុះ ។ ទាំងនេះគឺជាសញ្ញាសម្រាប់ជនទាំងឡាយណាដែលមានវិចារណញ្ញាណ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ៥១-៥៤

1. حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِسْمَاعِيلَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ رَبَائِبٍ عَنْ عَمَّارِ بْنِ مَرْوَانَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ: فِي قَوْلِهِ تَعَالَى « إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ » قَالَ نَحْنُ وَ اللَّهُ أُولِي الْأَلْبَابِ قُلْتُ مَا مَعْنَى أُولِي الْأَلْبَابِ قَالَ مَا أَخْبَرَ اللَّهُ رَسُولَهُ بِمَا يَكُونُ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ إِدْعَاءِ فُلَانٍ الْخِلَافَةَ وَالْقِيَامَ بِهَا وَالْآخِرَ مِنْ بَعْدِهِ وَ الثَّلَاثَ مِنْ بَعْدِهَا وَ بَنِي أُمِّيَّةَ فَأَخْبَرَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَإِنَّ ذَٰلِكَ كَمَا أَخْبَرَ اللَّهُ رَسُولَهُ كَمَا أَخْبَرَ رَسُولَهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ كَمَا انْتَهَى إِلَيْنَا مِنْ عَلِيٍّ فِيمَا يَكُونُ مِنْ بَعْدِهِ مِنَ الْمُلْكِ فِي بَنِي أُمِّيَّةَ وَ غَيْرِهِمْ

១. អាលី ប៊ីន អ៊ីសម៉ាអ៊ីល... អ្នកម៉ារ ប៊ីន ម៉ារបានតំណាលថា អាហ្វិ អ្នកបង្គំឡោះហ្វ៊ូ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ៊ូ^{عجل} [២០:៥៤] ទាំងនេះគឺជាសញ្ញាសម្រាប់ជនទាំងឡាយណាដែលមានវិចារណញ្ញាណ ថា៖ "សូមស្ស្តចំពោះអស់ឡោះហ្វ៊ូ^{عجل} យើង^{عليه السلام}គឺបុគ្គលដែលគេផ្តល់ឲ្យនូវវិចារណញ្ញាណ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មានន័យថាអ្វីទៅ "ផ្តល់ឲ្យនូវវិចារណញ្ញាណ" ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្វីដែលអស់ឡោះហ្វ៊ូ^{عجل} ប្រាប់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ^{عجل} ឲ្យដឹង អ្វីដែលនឹងកើតឡើងក្រោយពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងបុគ្គលកាន់ខ័លីហ្វាស្តបន្ទាប់ពីបានដណ្តើមយកខ័លីហ្វាស្តនោះ ពាក់ព័ន្ធនឹងបុគ្គលម្នាក់ទៀតក្រោយបុគ្គលនេះ ពាក់ព័ន្ធនឹងបុគ្គលទីបីក្រោយបុគ្គលទាំងពីរនេះ និងពាក់ព័ន្ធនឹងបានអ៊ីម៉ែយ៉ាស្ត ។ ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} បានប្រាប់អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ។ នេះដូចអស់ឡោះហ្វ៊ូ^{عجل} បានប្រាប់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{عجل} នោះដែរ ដូចព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} បានប្រាប់អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} នោះដែរ ដូចបានមកដល់យើង^{صلوات الله عليه والسلام} មកពីអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} នោះដែរ ដូចបុគ្គលដែលនឹងបានទៅជាស្តេចក្នុងបានអ៊ីម៉ែយ៉ាស្តនិងបុគ្គលទៀតនោះដែរ ។

فَنَحْنُ أُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ انْتَهَيْنَا [إِلَيْنَا] عَلِمَ هَذَا كَلِمَةً فَصَبَرْنَا لِأَمْرِ اللَّهِ وَ نَحْنُ قَوْمُ اللَّهِ عَلَى خَلْفِهِ وَ خِرَاتُهُ عَلَى دِينِهِ نَحْرُهُ وَ نَسْتُرُهُ وَ نَكْتُمُ بِهِ مِنْ عَدُوِّنَا كَمَا كَتَمَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ حَتَّى أُذِنَ لَهُ فِي الْهَيْجَرَةِ وَ جِهَادِ الْمُشْرِكِينَ

យើង عليهم السلام គឺបុគ្គលដែលគេផ្តល់ឲ្យនូវវិចារណញ្ញាណ អភិញ្ញាទាំងអស់បានមកបុគ្គលទាំងនេះ عليهم السلام ។
 យើង عليهم السلام អត់ធ្មត់ព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្ន៎ عجل យើង عليهم السلام គឺព្រះកម្លាំងពលំរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ عجل លើសត្វលោក
 ព្រះអង្គ عجل យើង عليهم السلام ជាអ្នកថែរក្សាព្រះសាសនាព្រះអង្គ عجل ។ យើង عليهم السلام ការពារព្រះសាសនា យើង عليهم السلام បិទ
 បាំងព្រះសាសនា យើង عليهم السلام លាក់ព្រះសាសនាពីពួកសត្រូវយើង عليهم السلام ដូចព្រះសាស្តា عليه وآله បានលាក់ព្រះ
 សាសនានោះដែរ ទាល់តែបានទទួលការអនុញ្ញាតឲ្យរៀសខ្លួននិងប្រយុទ្ធតទល់ពួកបដិសេធសទ្ធា ។

فَنَحْنُ عَلَىٰ مِنْهَا جَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ حَتَّىٰ يَأْذَنَ اللَّهُ بِإِظْهَارِ دِينِهِ بِالسَّيْفِ وَ يَدْعُو النَّاسَ إِلَيْهِ وَ لِيَضْرِبَهُمْ عَلَيْهِ عَزْدًا كَمَا
 ضَرَبْتَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بَدَاءً [بَدَأُوا] . (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , جلد ١ , صفحة
 ٥١٨)

យើង عليهم السلام ស្ថិតនៅលើខ្សែបន្ទាត់តែមួយនឹងវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله ដែរ ទាល់តែអស់ឡោះហ្ន៎ عجل អនុញ្ញាតឲ្យ
 បង្ហាញព្រះសាសនាព្រះអង្គ عجل ដោយដាវ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (គឺអាល់-ម៉ាសូម عجل الله فرجه) នឹងប្រកាសហៅមនុស្ស
 ទៅរកអស់ឡោះហ្ន៎ عجل ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងទៅរកមនុស្សជាមួយសន្យាមួយ ដូចវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه وآله
 បានធ្វើកាលពីដើមនោះដែរ ។" (بصائر الدرجات) ក្បាលទី១០ វគ្គ១៨ ហ្វាត្វាទី៥១)

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ الْعَلَوِيِّ، عَنْ عَيْسَى بْنِ دَاوُدَ النَّجَّارِ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ
 جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ". قَالَ: «هُمُ الْأَيِّمَةُ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، وَ مَا كَانَ فِي
 الْقُرْآنِ مِثْلَهَا». ** (البرهان في تفسير القرآن , جلد ٣ , صفحة ٧٦٦، تأويل الآيات ١٩/٣٢٠: ١).

២. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-អុប្បាស បានតំណាលថា... អ៊ីសា ប៊ិន ដូរុដូ អាល់-ណាយ្យុរ បានតំណាលត
 មកពី អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ មូសា ប៊ិន យ៉ាកុប្យារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله
 [២០:៥៥] ទាំងនេះគឺជាសញ្ញាសម្រាប់ជនទាំងឡាយណាដែលមានវិចារណញ្ញាណ ថា៖ "ជនទាំងនោះ
 គឺអ៊ីម៉ា عليهم السلام ដែលជាអាជវង្សព្រះរាជបុត្ររាជនក្តា عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដូ عليه وآله ។" (19 / 320 : 1) (19 / 320 : 1)

ربع
 الحزب
 ٣٢

﴿ مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَ فِيهَا نُعِيدُكُمْ وَ مِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى ﴾

៥៥. យើងបានបង្កើតពួកអ្នកមកពីវា (គឺដី) ។ យើងនឹងឲ្យពួកអ្នកត្រឡប់ទៅវារិញ ហើយយើងនឹង
 យកពួកអ្នកចេញពីវាមកវិញម្តងទៀត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសូ ៥៥

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ إِبرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُلَيْمَانَ الدَّيْلَمِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ
 اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «دَخَلَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ قَيْسِ الْمَاصِرِ عَلَى أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - الْحَدِيثُ، وَ فِيهِ - إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى خَلَقَ
 خَلَائِقِينَ ، فَإِذَا أَرَادَ أَنْ يَخْلُقَ خَلْقًا أَمَرَهُمْ فَأَخَذُوا مِنَ التُّرْبَةِ الَّتِي قَالَ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ: " مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَ فِيهَا نُعِيدُكُمْ وَ مِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً
 أُخْرَى" ، فَعَجَنُوا التُّرْبَةَ بِتِلْكَ التُّرْبَةِ الَّتِي يَخْلُقُ مِنْهَا، بَعْدَ أَنْ أَسْكَنَهَا الرَّحِمَ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً، فَإِذَا تَمَّتْ لَهَا أَرْبَعَةُ أَشْهُرٍ، قَالُوا: يَا رَبِّ، خَلِّقْ
 مَاذَا؟ فَيَأْمُرُهُمْ بِمَا يُرِيدُ، مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَى، أَبْيَضَ أَوْ أَسْوَدَ، فَإِذَا حَرَجَتِ الرُّوحُ مِنَ الْبَدَنِ، حَرَجَتْ هَذِهِ التُّرْبَةُ بِعَيْنِهَا مِنْهُ، كَأَنَّهَا مَا كَانَ،
 صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا، ذَكَرًا أَوْ أَنْثَى، فَلِذَلِكَ يُغَسَّلُ الْمَيِّتُ غُسْلَ الْجَنَابَةِ». ** (البرهان في تفسير القرآن , جلد ٣ , صفحة ٧٦٦، الكافي

(3: 1/161)

១. មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ុក្កុត្វប... មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ស៊ូឡែម៉ាន អាល់-វ៉ៃឡាមីបានតំណាលតមកពីឪពុកលោកដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "អាប់ខុលឡោះហ្វី ប៊ិន ក្លីយ៉ាស់ អាល់-ម៉ាស្លៀវ បានមកជួបអាហ្វិ យ៉ុក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វី عليه السلام បានបង្កើតទេវតា ។ ពេលព្រះអង្គ عليه السلام បង្កើតសត្វលោក ព្រះអង្គ عليه السلام បញ្ជាពួកទេវតានោះ ពួកទេវតានោះក៏បានយកដីដែលអល់ឡោះហ្វី عليه السلام មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ عليه السلام នោះ គឺ៖ [២០:៥៥] យើងបានបង្កើតពួកអ្នកមកពីវា (គឺដី) ។ យើងនឹងឲ្យពួកអ្នកគ្រឿងទៅវាវិញ ហើយយើងនឹងយកពួកអ្នកចេញពីវាមកវិញម្តងទៀត ។ ដូច្នេះគ្រាប់ពូជ (គឺទឹកកាម) ដែលត្រូវបង្កើតដីនោះត្រូវច្របាច់ចូលគ្នា ។ បន្ទាប់ពីនោះគ្រាប់ពូជនោះមកនៅក្នុងស្បូនសែសិបយប់ ។ លុះគ្រប់បួនខែ ពួកទេវតាបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ عليه السلام អើយ ត្រូវបង្កើតអ្វី?" ព្រះអង្គ عليه السلام ក៏បញ្ជាពួកទេវតាឲ្យធ្វើអ្វីតាមតែព្រះអង្គ عليه السلام ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ ប្រុសឬស្រី សឬខ្មៅ ។ ដូច្នេះពេលវិញ្ញាណចេញពីខ្លួន គ្រាប់ពូជនេះចេញពីខ្លួន ដូចកាលពីដើម តូចឬធំ ប្រុសឬស្រី ។ ដូច្នេះឯងបានជាគេដូតទឹកអ្នកស្លាប់ដោយស្មានពិធីធំ (غسل الجنابة) គួស៊ូល យ៉ុណាបាស្តុំ) ។" (1/161 :3 الكافي)

وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَى ﴿٥٦﴾

៥៦. យើងបានបង្ហាញហ្វៀវអៀវអៀវសញ្ញាទាំងអស់របស់យើង [ដើម្បីនឹងឲ្យគេអាចសម្រេចសេចក្តីបានថាមានអល់ឡោះហ្វី] តែគេបែរជាប្រឆាំង បដិសេធ[មិនព្រមជឿទេ] ។

قَالَ أَجِئْنَا لِنُخْرِجَنَّا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَمُوسَى ﴿٥٧﴾

៥៧. គេ (ហ្វៀវអៀវ) បានថា៖ "តើអ្នកមកដើម្បីបណ្តេញយើងចេញពីដែនដីយើងដោយមន្តអាគមរបស់អ្នកមែនទេ មូសា ?

فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِ ۗ فَأَجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ ۗ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سُوًى ﴿٥٨﴾

៥៨. យើងនឹងនាំមកឲ្យអ្នកឃើញនូវមន្តអាគមមួយដូចគ្នា ។ ដូច្នេះ ចូរអ្នកណាត់ជួបគ្នារវាងយើងនិងអ្នកចុះ យើងនិងអ្នកនឹងមិនខានមកឡើយ នៅឯលាននីមួយ ។"

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ ضَحَىٰ ﴿٥٩﴾

៥៩. គេ (មូសា) បានថា៖ "ពេលណាត់ជួបគ្នារបស់អស់លោកគឺថ្ងៃបុណ្យ ។ ចូរឲ្យមនុស្សជួបជុំគ្នាពេលព្រឹក ។"

មើលសូរ៉ាហ៍: ៩១ អាយ៉ាស្តុំ ១៥ ។

فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَىٰ ﴿٦٠﴾

៦០. ហ្វៀវអៀវក៏បានដកខ្លួនចេញទៅ ហើយបានរៀបចំផែនការរបស់គេ រួចហើយក៏បានមក [ក្នុងថ្ងៃដែលបានណាត់ជួបគ្នា] ។

قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ وَيَلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ ۗ وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرَىٰ ﴿١١﴾

៦១. មូសាបានថ្លែងប្រាប់ពួកគេថា៖ "អស់លោកវិនាសធំ ចូរអស់លោកកុំប្រឌិតមូសាវាទដាក់ អស់ឡោះហ្ន៎ឡើយ មិនដូច្នោះទេព្រះអង្គនឹងកម្ទេចអស់លោកដោយទណ្ឌកម្ម ។ អ្នកណាមួយ ប្រឌិតមូសាវាទ (ពាក្យមូលបង្គាប់បង្ខូច) អ្នកនោះនឹងបរាជ័យ ។"

فَتَنَزَّعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا اللَّجْوَىٰ ﴿١٢﴾

៦២. ពួកគេ (ហៀរអុឺនីនិងបក្សពួក) បានជជែកគ្នាអំពីកិច្ចការរបស់ពួកគេ ហើយពួកគេបានពិគ្រោះ គ្នាដោយសម្ងាត់ ។

قَالُوا إِن هٰذَيْنِ لَسٰحِرَيْنِ يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُم مِّنْ اَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثَلَىٰ ﴿١٣﴾

៦៣. ពួកគេបានថ្លែងប្រាប់បណ្តាគ្រូមន្តអាគមថា៖ "អ្នកទាំងពីរនេះជាគ្រូមន្តអាគមដែលចង់ បណ្តេញអស់លោកចេញពីដែនដីអស់លោកដោយមន្តអាគមពួកគេ ហើយចង់រំលាយប្រពៃណី ដ៏ប្រសើររបស់អស់លោកផង ។"

فَأَجْمَعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ اتُّبُوا صَفًّا ۖ وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلَىٰ ﴿١٤﴾

៦៤. ដូច្នោះចូរអស់លោករៀបផែនការរបស់អស់លោកទៅ ហើយចូរចូលមកជាជួរ ។ អ្នកណាឈ្នះគេ ក្នុងថ្ងៃនេះ អ្នកនោះនឹងទទួលបាននូវជោគជ័យធំ ។"

قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ مَنِ الْقَىٰ ﴿١٥﴾

៦៥. ពួកគេ (ពួកគ្រូមន្តអាគម) បានថា៖ "ម្ចាស់មូសា លោកឬយើងជាអ្នកបោះមុនគេ ?"

قَالَ بَلْ أَلْقُوا ۖ فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِن سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَىٰ ﴿١٦﴾

៦៦. គេបានថ្លែងថា៖ "សូមអស់លោកបោះមុនចុះ !" ដោយសារវេទមន្តរបស់ពួកគេ គេ (មូសា) ហាក់ ដូចជាឃើញខ្សែនិងដំបងទាំងនោះវាររវើក ។

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُّوسَىٰ ﴿١٧﴾

៦៧. មូសាក៏យព្រួចក្នុងចិត្ត ។

فُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَىٰ ﴿١٨﴾

៦៨. យើងបានថា៖ "ចូរអ្នកកុំខ្លាចព្រោះអ្នកមានប្រៀបលើគេ ។"

وَأَلْقَى مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفُ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدٌ سَجِرٌ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى ﴿٦٩﴾

៦៩. ចូរអ្នកបោះអ្វីដែលនៅក្នុងដៃស្តាំអ្នកទៅ វានឹងត្របាក់លេបអ្វីទាំងនោះដែលពួកគេបានប្រឌិតឡើង ។ អ្វីដែលពួកគេបានប្រឌិតឡើងនោះគ្រាន់តែជាល្បិចរបស់អ្នកលេងអាគមប៉ុណ្ណោះ ។ អ្នកលេងអាគមរមែងពុំមានជ័យជំនះឡើយ ទោះបីអ្នកនោះមកពីទីណាក៏ដោយ ។"

فَأَلْفَى السَّحْرَةَ سَجْدًا قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ هَرُونَ وَمُوسَى ﴿٧٠﴾

៧០. គ្រូមន្តអាគមទាំងឡាយស្រុតខ្លួន ក្រាបប្រណិប័តន៍ ។ ពួកគេបានថា៖ "យើងទាំងអស់គ្នាសូមជឿព្រះម្ចាស់របស់បូករូននិងមូសាហើយ ។"

قَالَ ءَامَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَا قَطْعَنَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِّنْ خَلْفٍ وَلَا صَلْبَتِكُمْ فِي جُدُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمَنَّ أَيُّنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَى ﴿٧١﴾

៧១. គេ (ហ្វារអូន) បានថ្លែងថា៖ "អស់លោកជឿគេមុនខ្ញុំអនុញ្ញាតឲ្យអស់លោកជឿឬ ? ការពិតគេ (មូសា) ជាមេរបស់អស់លោក ដែលបានបង្ហាត់អស់លោកឲ្យចេះលេងអាគម ។ ដូច្នេះខ្ញុំនឹងឲ្យគេកាត់ដៃនិងជើងអស់លោកឆ្លាស់គ្នា ហើយនឹងឲ្យគេចងឆ្កាងអស់លោកនៅលើដើមលម្អើ ។ អស់លោកនឹងដឹងថាអ្នកណាមួយនៃយើងធ្វើទណ្ឌកម្មសាហាវនិងយូរជាងគេ ។"

قَالُوا لَنْ نُؤْتِرَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٧٢﴾

៧២. ពួកគេបានថ្លែងថា៖ "ទូលបង្គំទាំងអស់គ្នាមិនចូលចិត្តព្រះអង្គជាងបណ្តាក័ស្តតាងដែលបានមកដល់ទូលបង្គំទាំងអស់គ្នាទេ ហើយ[ទូលបង្គំទាំងអស់គ្នាមិនស្រឡាញ់ព្រះអង្គជាង]ព្រះដែលជាអ្នកបង្កើតទូលបង្គំទាំងអស់គ្នាទេ ។ ចូរព្រះអង្គសម្រេចតាមតែហឫទ័យព្រះអង្គចុះ ។ ព្រះអង្គអាចសម្រេចបានតែអ្វីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងលោកនេះទេ ។"

إِنَّا ءَامَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَايَنَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿٧٣﴾

៧៣. ទូលបង្គំទាំងអស់គ្នាមានសទ្ធាចំពោះព្រះម្ចាស់អស់ទូលបង្គំ ដើម្បីព្រះអង្គនឹងលើកលែងទោសឲ្យអស់ទូលបង្គំ ព្រមទាំង[លើកលែងទោសដែលបានលេង]មន្តអាគមដែលព្រះអង្គ (ហ្វារអូន) បានបង្ខំឲ្យអស់ទូលបង្គំធ្វើនោះ ។ អស់ឡោះប្តាំមហាប្រសើរបំផុត ហើយព្រះអង្គទ្រង់គង់ជានិច្ចអនន្ត ។"

إِنَّهُ مَن يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ ﴿٧٤﴾

៧៤. អ្នកណាមួយមករកព្រះម្ចាស់ខ្លួនក្នុងឋានៈជាជនឧក្រិដ្ឋ អ្នកនោះនឹងបាននរក ។ អ្នកនោះនឹងមិនស្លាប់ មិនរស់ទេនៅក្នុងនោះ ។"

وَمَن يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَٰئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَىٰ ﴿٧٥﴾

៧៥. អ្នកណាមួយមករកព្រះអង្គជាអ្នកមានសទ្ធា ហើយបានធ្វើអំពើល្អ [ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់សង្គមមនុស្ស និងប្រព្រឹត្តដើម្បីអស់ឡោះហ្ន៎] អ្នកនោះនឹងបានឋាននូវស័ក្តិដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់[នៃឋានសួគ៌]

جَنَّتٍ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى ﴿٧٦﴾

៧៦. ឋានសួគ៌បរមសុខដែលមានបណ្តាស្ទឹងហូរនៅខាងក្រោម បិតនៅទីនោះជានិច្ចអនន្ត ។ នេះគឺរង្វាន់របស់អ្នកណាដែលជម្រះបន្ទុកកាយចិត្ត (អ្នកជ្រះថ្លា) ។

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاصْرَبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخْفُفُ دَرَكًا وَلَا تَخْشَى ﴿٧٧﴾

៧៧. ពិតណាស់យើងបានបើកឲ្យមូសាដឹងថា៖ "ចូរអ្នកនាំប្រមាណទាំងឡាយរបស់អញចេញដំណើរពេលយប់ ។ ចូរអ្នកវែកច្រកស្វិតមួយក្នុងសមុទ្រឲ្យពួកគេ ។ ចូរអ្នកកុំខ្លាចគេដេញទាន់ ហើយចូរអ្នកកុំភ័យខ្លាចអ្វីឡើយ ។"

فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ ﴿٧٨﴾

៧៨. ហ្វេរ៉ោនបានដេញតាមពួកគេជាមួយកងទ័ពគេ ។ ទឹកសមុទ្របានសន្លប់លើពួកគេ ។

وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَىٰ ﴿٧٩﴾

៧៩. ហ្វេរ៉ោនបានដឹកនាំប្រជាពលរដ្ឋខ្លួនក្នុងផ្លូវខុស គេមិនបានដឹកនាំ[ពួកគេ]ក្នុងផ្លូវត្រូវទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៦-៧៩

1. فِي كِتَابِ الْإِحْتِجَاجِ لِلطَّبْرِسِيِّ (ره) وَ عَنْ مُعَمَّرِ بْنِ رَاشِدٍ قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: أَتَى يَهُودِيٌّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَقَامَ بَيْنَ يَدَيْهِ يُحَدِّثُ النَّظَرَ إِلَيْهِ. فَقَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): يَا يَهُودِيُّ مَا حَاجُكَ؟ فَقَالَ: أَنْتَ أَفْضَلُ أُمَّ مُوسَىٰ بْنِ عِمْرَانَ النَّبِيِّ الَّذِي كَلَّمَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ أَنْزَلَ عَلَيْهِ التَّوْرَةَ، وَ أَلْعَصَاءَ، وَ فَلَقَ لَهُ الْبَحْرَ وَ أَظْلَهُ بِالْعَمَامِ؟

១. នៅក្នុងសាត្រា អាល់-អ៊ិះហ្ន៎ទីយ៉ាត្រូ អាល់-ត្ន៍បារស៊ី, មូអុម៉ារ ប៊ិន រ៉ស្ត្រីដូបានតំណាលថា ខ្ញុំបានឮអាធិប្បាយរបស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បុរសយ៉ាហ្ន៎ខ្លីម្នាក់បានមកជួបរ៉ស្ត្រីលុលឡោះហ្ន៎^{عليه وآله} ឈរពីពាំងមុខព្រះអង្គ^{عليه وآله} ។ ព្រះអង្គ^{عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "យ៉ាហ្ន៎ខ្លីអើយ លោកត្រូវការអ្វី?" បុរសយ៉ាហ្ន៎ខ្លីនោះបានថា៖ "លោក^{عليه وآله} ខ្ពង់ខ្ពស់ជាងគេ ឬមូសា^{عليه وآله} ប៊ិន អ៊ីមរ៉ិន^{عليه وآله} ដែលជាព្រះសាស្ត្រា^{عليه وآله} ដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله} និយាយរក បើកឲ្យព្រះអង្គ^{عليه وآله} ដឹងព្រះគម្ពីរតៅរ៉ត្ត ឲ្យដំបងរាជ្យព្រះអង្គ^{عليه وآله} ញែកសមុទ្រឲ្យព្រះអង្គ^{عليه وآله} ផ្តល់ម្លប់ឲ្យព្រះអង្គ^{عليه وآله} អាស្រ័យពពក ?"

فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: إِنَّهُ يُكْرَهُ لِلْعَبْدِ أَنْ يُزَكِّيَ نَفْسَهُ وَ لِكَيْتِي أَقُولُ: إِنَّ آدَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَمَّا أَصَابَ الْخَطِيئَةَ كَانَتْ تَوْبَتُهُ أَنْ قَالَ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ لَمَّا غَفَرْتَ لِي فَغَفَرَ اللَّهُ لَهُ،

ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه បានប្រាប់បុរសនោះថា៖ "ព្រះអង្គ وَعَلَّمَ មិនសព្វព្រហ្មបូជីយទេដែលបាវចាត់ទុកខ្លួនឯងថា ស្អាតបរិសុទ្ធនោះ ។ តែខ្ញុំ وَعَلَّمَ សូមប្រាប់ថា កាលអាដ្យា صَلَّى បានប្រព្រឹត្តខុស ព្រះអង្គ صَلَّى បានភ្ញាក់រលឹក វិញដោយទូលថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ وَعَلَّمَ អឺយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صَلَّى សូមអង្វរព្រះអង្គ وَعَلَّمَ ក្នុងព្រះនាម មូហាំម៉ាដ្យូ صَلَّى និងព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា صَلَّى របស់មូហាំម៉ាដ្យូ صَلَّى ។" ដូច្នោះពេលខ្ញុំ صَلَّى យល់ព្រមខមាទោស ឲ្យព្រះអង្គ صَلَّى ទើបអល់ឡោះហ្គ័រ وَعَلَّمَ ខមាទោសឲ្យព្រះអង្គ صَلَّى ។

وَ إِنَّ نُوحًا عَلَيْهِ السَّلَامُ لَمَّا رَكِبَ السَّفِينَةَ وَ خَافَ الْغَرَقَ قَالَ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ لَمَّا أُجِيتَنِي مِنَ الْغَرَقِ فَجَاءَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ

កាលនុះហ្គ័រ صَلَّى នៅលើសំពៅ ខ្លាចលិចលង់ ព្រះអង្គ صَلَّى បានទូលថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ وَعَلَّمَ អឺយ ទូលព្រះ បង្គំជាខ្ញុំ صَلَّى សូមអង្វរព្រះអង្គ وَعَلَّمَ ក្នុងព្រះនាមមូហាំម៉ាដ្យូ صَلَّى និងព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា صَلَّى របស់មូហាំម៉ាដ្យូ صَلَّى ។" ដូច្នោះទាល់តែខ្ញុំ صَلَّى យល់ព្រមស្រោចស្រង់ព្រះអង្គ صَلَّى ពីការលិចលង់ទឹក ទើបអល់ឡោះហ្គ័រ وَعَلَّمَ ស្រោចស្រង់ព្រះអង្គ صَلَّى ។

وَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَمَّا أُلْفِيَ فِي النَّارِ قَالَ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ لَمَّا أُجِيتَنِي مِنْهَا، فَجَعَلَهَا اللَّهُ عَلَيْهِ بَرْدًا وَ سَلَامًا؛

កាលគេបានចោលអ៊ីប្រាអ៊ីម صَلَّى ទៅក្នុងភ្លើង ព្រះអង្គ صَلَّى បានទូលថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ وَعَلَّمَ អឺយ ទូលព្រះ បង្គំជាខ្ញុំ صَلَّى សូមអង្វរព្រះអង្គ وَعَلَّمَ ក្នុងព្រះនាមមូហាំម៉ាដ្យូ صَلَّى និងព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា صَلَّى របស់មូហាំម៉ាដ្យូ صَلَّى ។" ដូច្នោះទាល់តែខ្ញុំ صَلَّى យល់ព្រមសង្គ្រោះព្រះអង្គ صَلَّى ទើបអល់ឡោះហ្គ័រ وَعَلَّمَ ធ្វើឲ្យភ្លើងត្រជាក់និង គ្មានអន្តរាយសម្រាប់ព្រះអង្គ صَلَّى ។

وَ إِنَّ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ لَمَّا أُلْفِيَ عَصَاهُ وَ أُوجِسَ فِي نَفْسِهِ خَيْفَةً قَالَ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ لَمَّا آمَنْتَنِي، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى».

កាលមូសា صَلَّى បានវាយ(សមុទ្រដោយ)ដំបងរាជ្យព្រះអង្គ صَلَّى ព្រះអង្គ صَلَّى ក៏យព្រួចក្នុងចិត្ត បានទូល ថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ وَعَلَّمَ អឺយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صَلَّى សូមអង្វរព្រះអង្គ وَعَلَّمَ ក្នុងព្រះនាមមូហាំម៉ាដ្យូ صَلَّى និងព្រះ រាជបុត្ររាជនគ្គា صَلَّى របស់មូហាំម៉ាដ្យូ صَلَّى ។" ទាល់តែខ្ញុំ صَلَّى យល់ព្រមឲ្យព្រះអង្គ صَلَّى ផុតភ័យ ទើប អល់ឡោះហ្គ័រ وَعَلَّمَ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២០:៦៨] យើងបានថា៖ "ចូរអ្នកកុំខ្លាចព្រោះអ្នកមានប្រៀបលើគេ ។

يَا يَهُودِيَّ إِنَّ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ لَوْ أَدْرَكْتَنِي ثُمَّ لَمْ يُؤْمِنْ بِي وَ يُنْمُوتِي مَا نَفَعَهُ إِيمَانُهُ شَيْئًا، وَ لَا نَفَعَهُ التُّبُوَّةُ، يَا يَهُودِيَّ وَ مِنْ دُرِّي الْمَهْدِيَّ إِذَا خَرَجَ نَزَلَ عَيْسَى بْنُ مَرْيَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِنُصْرَتِهِ فَقَدَمَهُ وَ يُصَلِّي خَلْفَهُ. (تفسير نور الثقلين , جلد ٥ , صفحة ١٦٥ ، البرهان في تفسير القرآن , جلد ٣ , صفحة ٧٦٨)

យ៉ាហ្វ៊ូឌីអឺយ ប្រសិនបើមូសា صَلَّى ស្គាល់ខ្ញុំ صَلَّى ហើយ ព្រះអង្គ صَلَّى មិនជឿខ្ញុំ صَلَّى និងមិនជឿថាខ្ញុំ صَلَّى ជា ព្រះសាស្តាទេនោះ ជំនឿព្រះអង្គ صَلَّى មិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់ព្រះអង្គ صَلَّى ទេ ឯសាស្តាភាពរបស់ ព្រះអង្គ صَلَّى ក៏មិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់ព្រះអង្គ صَلَّى ដែរ ។ យ៉ាហ្វ៊ូឌីអឺយ អាល់-ម៉ាស៊ូឌី صَلَّى ជាកូនចៅ

ម្នាក់របស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ។ ពេលណាគេ صلوات الله عليه وآله ងើបឡើង ពេលនោះអ្វីសា صلوات الله عليه وآله ប៊ីន ម៉ារយ៉ា سلام الله عليها នឹងចុះមកជួយគេ صلوات الله عليه وآله ។ អាស់-ម៉ាសូ صلوات الله عليه وآله នឹងធ្វើនមស្ការ អ្វីសា صلوات الله عليه وآله នឹងធ្វើនមស្ការពីក្រោយគេ صلوات الله عليه وآله ។" (តាហ្វេសៀវ នូវ អាស់-ស្វាភ្នំឡែន រគ្គ៥៣ ហ្វាឌីស្ត៧៩)

2. فَلَمَّا أَصْبَحَ بَعَثَ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ، مَدَائِنَ مِصْرَ كُلِّهَا، وَ جَمَعُوا أَلْفَ سَاحِرٍ، وَ اخْتَارُوا مِنَ أَلْفِ مِائَةٍ، وَ مِنَ الْمَائَةِ ثَمَانِينَ، فَقَالَ السَّحْرُ لِفِرْعَوْنَ: قَدْ عَلِمْتَ أَنَّهُ لَيْسَ فِي الدُّنْيَا أَسْحَرُ مِنَّا، فَإِنْ عَلَبْنَا مُوسَىٰ فَمَا يَكُونُ لَنَا عِنْدَكَ؟ قَالَ: "إِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ" عِنْدِي، أَشَارِكُمْ فِي مَلِكِي. قَالُوا: فَإِنْ عَلَبْنَا مُوسَىٰ، وَ أَبْطَلَّ سِحْرَنَا، عَلِمْنَا أَنَّ مَا جَاءَ بِهِ لَيْسَ مِنْ قِبَلِ السَّحْرِ، وَ لَا مِنْ قِبَلِ الْحِيلَةِ، وَ أَمَّا بِهِ، وَ صَدَّقْنَاهُ. فَقَالَ فِرْعَوْنُ: إِنْ عَلَبَكُمْ مُوسَىٰ، صَدَّقْتُهُ أَنَا أَيْضًا مَعَكُمْ، وَ لَكِنْ أَجْمَعُوا كَيْدَكُمْ، أَيَّ حِيلَتِكُمْ».

២. ព្រឹកឡើងហ្វៀវអេស៊ីន صلوات الله عليه وآله បានចាត់បញ្ជូនពួកមន្ត្រីទៅក្នុងនគរ គ្រប់នគរនៃប្រទេសអេស៊ីបតី ហើយ ប្រមូលបានគ្រូមន្តអាគមមួយពាន់នាក់ ។ បានជ្រើសរើសយកមួយរយនាក់ពីមួយពាន់អ្នកនេះ ហើយ បានជ្រើសរើសយកប៉ែតសិបនាក់ពីគ្រូមន្តអាគមមួយរយនាក់នេះ ។ ពួកគ្រូមន្តអាគមប្រាប់ហ្វៀវអេស៊ីន ថា: ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ដឹងច្បាស់ថាមិនមានគ្រូមន្តអាគមណាខ្លាំងជាងអស់ទូលបង្គំទេក្នុងលោកនេះ បើអស់ ទូលបង្គំឈ្នះមូសា صلوات الله عليه وآله តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ឲ្យអ្វីអស់ទូលបង្គំ? ហ្វៀវអេស៊ីន صلوات الله عليه وآله បានថា: [២៦:៤២] គេបានថ្លែង ថា: "មាន អស់លោកនឹងមានឋាន: ជាអ្នកជំនិត[របស់ខ្ញុំ] ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله នឹងចែកវាជាណាចក្រខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ឲ្យអស់ លោក ។" ពួកគេបានថា: "តែបើមូសា صلوات الله عليه وآله ឈ្នះអស់ទូលបង្គំ ធ្វើឲ្យមន្តអាគមអស់ទូលបង្គំទៅជាមោឃៈ អស់ទូលបង្គំនឹងដឹងថាអ្វីដែលគេ صلوات الله عليه وآله បាននាំមកជាមួយនោះ: មិនមានមន្តអាគមណាខ្លាំងជាងមន្ត អាគមនោះទេ ហើយក៏មិនមានល្បិចដោះខ្លួនរួចពីមន្តអាគមនោះទេដែរ អស់ទូលបង្គំនឹងជឿហើយនឹង ព្រមឲ្យសច្ចានុមតិគេ صلوات الله عليه وآله ។" ហ្វៀវអេស៊ីន صلوات الله عليه وآله បានថា: "បើមូសា صلوات الله عليه وآله ឈ្នះអស់លោក ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله នឹងព្រមឲ្យ សច្ចានុមតិគេ صلوات الله عليه وآله ជាមួយអស់លោកដែរ (គឺព្រមចុះចាញ់និងទទួលស្គាល់មូសា صلوات الله عليه وآله ជាធំ) ។ តែសូម អស់លោកព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើផែនការទៅ ពោលគឺ អ្វីដែលអស់លោកនឹងធ្វើ ។"

قَالَ: «وَ كَانَ مَوْعِدُهُمْ يَوْمَ عِيدِهِمْ، فَلَمَّا إِزْتَفَعَ النَّهَارُ مِنْ ذَلِكَ الْيَوْمِ، جَمَعَ فِرْعَوْنُ الْخَلْقَ، وَ السَّحْرَةَ، وَ كَانَتْ لَهُ قُوَّةٌ طَوَّلَهَا فِي السَّمَاءِ ثَمَانُونَ ذِرَاعًا، وَ قَدْ كَانَتْ كُوسِيَّتُ بِالْحَدِيدِ وَ الْفُولَادِ الْمَصْفُورِ، فَكَانَتْ إِذَا وَقَعَتِ الشَّمْسُ عَلَيْهَا، لَمْ يَقْدِرْ أَحَدٌ أَنْ يَنْظُرَ إِلَيْهَا، مِنْ لَمَعِ الْحَدِيدِ، وَ وَهَجِ الشَّمْسِ، وَ جَاءَ فِرْعَوْنُ وَ هَامَانُ، وَ قَعَدَا عَلَيْهَا يَنْظُرَانِ، وَ أَقْبَلَ مُوسَىٰ يَنْظُرُ إِلَى السَّمَاءِ، فَقَالَتِ السَّحْرَةُ لِفِرْعَوْنَ: إِنَّا نَرَىٰ رَجُلًا يَنْظُرُ إِلَى السَّمَاءِ، وَ لَنْ يَبْلُغَ سِحْرُنَا إِلَى السَّمَاءِ، وَ ضَمِنَتِ السَّحْرَةُ مَنْ فِي الْأَرْضِ».

ថ្ងៃដែលបានណាត់ជួបគ្នាក៏បានមកដល់ ។ ពេលថ្ងៃ: ហ្វៀវអេស៊ីន صلوات الله عليه وآله បានប្រជុំមនុស្សម្នានិងពួកគ្រូមន្ត អាគម ។ ហ្វៀវអេស៊ីន صلوات الله عليه وآله បានធ្វើដោមទំហំប៉ែតសិបហត្ថពាន់លោហធាតុនិងដែកខាត់រលោង ។ ពេលថ្ងៃ ចាំងមកលើដោមនេះ: គេមិនអាចមើលមកដោមនេះបានទេ ព្រោះតែដែកជះពន្លឺថ្ងៃប្រាសមកវិញ ។ ហ្វៀវអេស៊ីន صلوات الله عليه وآله និងហ្វាម៉ាន صلوات الله عليه وآله បានមកអង្គុយលើដោមនេះ: មើលឃើញទាំងអស់ ។ មូសា صلوات الله عليه وآله បានមកដល់ មើលមេឃ ។ ពួកគ្រូមន្តអាគមប្រាប់ហ្វៀវអេស៊ីន صلوات الله عليه وآله ថា: "អស់ទូលបង្គំឃើញបុរសម្នាក់មើលមេឃ ។ មន្ត អាគមអស់ទូលបង្គំមិនទៅដល់លើមេឃទេ ។ អស់ទូលបង្គំធានាមន្តអាគមលើមនុស្សដែលនៅលើផែន ដី ។"

فَقَالُوا لِمُوسَىٰ: "إِنَّمَا أَنْ تُلْقِيَ وَ إِنَّمَا أَنْ نَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ" قَالَ هُمْ مُوسَىٰ: "الْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْفُونَ * فَأَلْقُوا جِبَاهَهُمْ وَ عَصِيَّهُمْ" فَأَقْبَلَتْ

تَضَطَّرَبْتُ، وَ صَالَتْ مِثْلَ الْحَيَاتِ، وَ هَا حَتَّ، فَقَالُوا: "بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْعَالِيُونَ". فَهَالَ النَّاسَ ذَلِكَ، فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَى، فَنُودِيَ: "لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى * وَ أَلْقَى مَا فِي يَمِينِكَ تَلْفِيفًا مِمَّا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدًا سَاحِرًا وَ لَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى".

ពួកគេបានប្រាប់មូសា ថា៖ [៧:១១៥] "មូសា តើលោកជាអ្នកបោះ ឬយើងជាអ្នកបោះ (មុន)?" មូសាបានប្រាប់ពួកគេថា៖ [២៦:៤៣] មូសាបាននិយាយទៅកាន់ពួកគេថា៖ "សូមលោកទាំងអស់ គ្នាបោះអ្វីដែលអស់លោកចង់បោះទៅ ។" [២៦:៤៤] ពួកគេក៏បានបោះខ្សែនិងដំបងពួកគេ អ្វីទាំងនេះក៏ មានសណ្ឋានជាពស់ មានចលនាដូចពស់វាររើក ។ ពួកគេបានថា៖ ហើយថា៖ "អាស្រ័យអំណាច ហ្វៀរអៀន យើងនឹងមានជ័យជំនះ!" ប្រជារាស្ត្រដូចជាត្រូវជំរឿន (គឺស្ថិតអារម្មណ៍) ។ [២០:៦៧] មូសា ភ័យព្រួយក្នុងចិត្ត ។ យើងក៏បានប្រកាសថា៖ [២០:៦៨] "ចូរអ្នកកុំខ្លាចព្រោះអ្នកមានប្រៀបលើគេ ។ [២០:៦៩] ចូរអ្នកបោះអ្វីដែលនៅក្នុងដៃស្តាំអ្នកទៅ វានឹងត្របាក់លេបអ្វីទាំងនោះដែលពួកគេបាន ប្រឌិតឡើង ។ អ្វីដែលពួកគេបានប្រឌិតឡើងនោះគ្រាន់តែជាល្បិចរបស់អ្នកលេងអាគមប៉ុណ្ណោះ ។ អ្នក លេងអាគមមែងពុំមានជ័យជំនះឡើយ ទោះបីអ្នកនោះមកពីទីណាក៏ដោយ ។"

فَأَلْقَى مُوسَى عَصَاهُ، فَدَابَّتْ فِي الْأَرْضِ مِثْلَ الرَّصَاصِ، ثُمَّ طَلَعَ رَأْسُهَا، وَ فَتَحَتْ فَاها، وَ وَضَعَتْ شِدْقَهَا الْأَعْلَى عَلَى رَأْسِ قُبَّةِ فِرْعَوْنَ، ثُمَّ دَارَتْ، وَ أَرَحَتْ شَفْتَهَا السُّفْلَى، وَ التَّقَمَت عِصِيَّ السَّحْرَةِ، وَ حَبَاهَا، وَ غَلَبَتْ كُلَّهُمْ، وَ انْهَزَمَ النَّاسُ حِينَ رَأَوْهَا، وَ عِظَمَهَا، وَ هَوَّهَا، مِمَّا لَمْ تَرَ الْعَيْنُ، وَ لَا وَصَفَ الْوَاصِفُونَ مِثْلَهُ قَبْلُ، فَقُتِلَ فِي الْهَرَمَةِ، مِنْ وَطءِ النَّاسِ بَعْضُهُمْ بَعْضًا، عَشْرَةَ آفَافٍ رَجُلًا وَ امْرَأَةً وَ صَبِيًّا، وَ دَارَتْ عَلَى قُبَّةِ فِرْعَوْنَ - قَالَ - فَأَخَذَتْ فِرْعَوْنُ وَ هَامَانُ فِي ثِيَابِهِمَا، وَ شَابَ رَأْسُهُمَا، وَ عُشِيَ عَلَيْهِمَا مِنَ الْفَرَجِ.

មូសាក៏បានបោះដំបងព្រះអង្គ ។ ដំបងនោះក៏បានរលាយចូលជាមួយដីដូចសំណា ហើយវា បានងើបក្បាលឡើង លើកមាត់ ហើយវាបានដាក់ចង្កាត្រង់វាលើកំពូលដោមរបស់ហ្វៀរអៀន ។ រួច ហើយវាបានបន្ទាបខ្លួនហើយបានលេបដំបងនិងខ្សែទាំងអស់របស់ពួកគ្រូមន្តអាគម ។ ពួកអ្នកចាញ់គេ ពេលបានឃើញបែបនេះ បានស្ញើចខ្លាំងពីព្រោះមិនដែលបានឃើញដូចនេះពីមុនមកទេ ហើយក៏មិន ដែលបានឮអ្នកណារៀបរាប់ព្រឹត្តិការណ៍ដូចនេះកាលពីមុនមកទេដែរ ។ ប្រជារាស្ត្រក៏កើតមានការភ័យ ខ្លាចរត់ប្រសេចប្រសាច ចលាចល បណ្តាលឲ្យមនុស្សប្រុសស្រីនិងក្មេងស្លាប់អស់បួនពាន់នាក់ ។ ពស់ បានបែរទៅរកដោមហ្វៀរអៀន និងហ្វៀរអៀននិងហ្វៀរម៉ានបានជោកសំលៀកបំពាក់ ហើយបានភ័យ ស្លន់ស្លា ។ (7:113-126) (تفسير القمّي 2: 118)

3. إِبْنُ بَابُوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكِّلِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ الْأَسَدِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ الْبَرْمَكِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَحْمَدَ الشَّامِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ الْقَضَلِ الْأَشَجِيُّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ الصَّادِقَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ مُوسَى بْنِ عِمْرَانَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَمَّا رَأَى جِبَاهَهُمْ وَ عَصِيَّهُمْ، كَيْفَ أَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً وَ لَمْ يُوجِسْهَا إِبْرَاهِيمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) حِينَ وَضِعَ فِي الْمَنَجْنِيقِ وَ قُدِفَ بِهِ عَلَى النَّارِ؟

៣. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្វីបានថ្លែងថា... អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន អាល់-ហ្វាដ្លល់ អាល់-ហ្វាស្ត្រីមីបានតំណាលថា ខ្ញុំ បានសួរ អាប៊ូ អ៊ុបខ្មុលឡោះហ្វី អាល់-ស្ត្រីខ្វិក្វី អំពីមូសា ប៊ិន អ៊ីមរ៉ន កាលព្រះអង្គ បានឃើញខ្សែនិងដំបងរបស់ពួកគេ (គឺពួកគ្រូមន្តអាគម) តើព្រះអង្គភ័យព្រួយដូចម្តេចទៅ ចំណែក

ឯអ៊ីបរហ៊ូម(عليه السلام)វិញមិនភ័យទេកាលគេបានដាក់ព្រះអង្គ(عليه السلام)ក្នុងដង្កក់ (គឺគ្រឿងយន្តជំនិះសម្រាប់ចោលដុំថ្ម) ចោលទៅក្នុងភ្លើង ?"

فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) حِينَ وُضِعَ فِي الْمُنْجَبِقِ، كَانَ مُسْتَبِدًّا إِلَى مَا فِي صُلْبِهِ مِنْ أَنْوَارِ حُجَجِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، وَ لَمْ يَكُنْ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) كَذَلِكَ، فَلِذَلِكَ أُوجِسَ فِي نَفْسِهِ خَيْفَةً، وَ لَمْ يُوجِسْهَا إِبْرَاهِيمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٦٨، الأمالي ٥٢١/٢).

ព្រះអង្គ(عليه السلام)មានវចនៈថា៖ "កាលគេបានដាក់អ៊ីបរហ៊ូម(عليه السلام)ក្នុងដង្កក់ គេបានប្រាប់ឲ្យព្រះអង្គ(عليه السلام)ដឹងអ្វីដែលនៅក្នុងខ្នង (صلب) គឺព្រះរស្មីនៃព្រះអាជ្ញាធរ(صلوات الله عليه والسلم)របស់អល់ឡោះហ្ន៎(عجل) ។ ចំណែកឯមូសា(عليه السلام)វិញមិនដូចនេះទេ ។ ដូច្នោះហើយបានជាព្រះអង្គ(عليه السلام)នឹកខ្លាចក្នុងចិត្ត ឯអ៊ីបរហ៊ូម(عليه السلام)មិនខ្លាចភ្លើងទេ ។" (الأمالي 521 / 2)

4. فَقَامَ يُوشَعُ بْنُ نُونٍ، فَقَالَ لِمُوسَى: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَا أَمْرَكَ رَبُّكَ؟ فَقَالَ: بِعُبُورِ الْبَحْرِ. فَاقْتَحَمَ يُوشَعُ فَرْسَهُ فِي الْمَاءِ، وَ أُوْحَى اللَّهُ إِلَى مُوسَى: «أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ» فَضْرَبَهُ «فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ» أَي كَالْجَبَلِ الْعَظِيمِ فَضْرَبَ لَهُ فِي الْبَحْرِ اثْنَيْ عَشَرَ طَرِيقًا، فَأَخَذَ كُلُّ سِبْطٍ مِنْهُمْ فِي طَرِيقٍ، فَكَانَ الْمَاءُ قَدِ انْتَفَعَ، وَ بَقِيَتِ الْأَرْضُ يَا بَسَةً، طَلَعَتْ فِيهِ الشَّمْسُ، فَيَسَتْ، كَمَا حَكَى اللَّهُ «فَاضْرِبْ هُمَ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَافُ دَرْكًا وَ لَا تَخْشَى».

៤. យូស្វ័អ៊ា ប៊ិន នូន(عليه السلام)បានងើបឡើង ហើយបានទូលមូសា(عليه السلام)ថា៖ "រស្មីលុលឡោះហ្ន៎(عليه السلام)អើយ តើព្រះម្ចាស់ព្រះអង្គ(عليه السلام)បញ្ជាអ្វី?" ព្រះអង្គ(عليه السلام)មានវចនៈថា៖ "ឲ្យឆ្លងសមុទ្រ ។" យូស្វ័អ៊ា(عليه السلام)បាននាំសេះចូលក្នុងទឹក ហើយអល់ឡោះហ្ន៎(عجل)បានបើកឲ្យមូសា(عليه السلام)ដឹងថា៖ [២៦:៦៣] "ចូរអ្នកវាយទឹកសមុទ្រដោយដំបងអ្នក ។" សមុទ្រក៏បានញែក ផ្នែកនីមួយៗ (គ្រើយនីមួយៗ) ធំដូចភ្នំ ។ ផ្លូវដប់ពីរខ្សែបានលេចឡើងឲ្យព្រះអង្គ(عليه السلام) ក្នុងសមុទ្រ ។ ក្នុងចំណោមពួកគេនោះ កុលសម្ព័ន្ធមួយយកផ្លូវមួយ ។ ទឹកត្រូវលើកឡើងលើ សមុទ្របានស្ងួត ថ្ងៃបានចាំងមកលើវាដើម្បីធ្វើឲ្យវាស្ងួត ដូចដែលអល់ឡោះហ្ន៎(عجل)មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២០:៧៧] ចូរអ្នកញែកច្រកស្ងួតមួយក្នុងសមុទ្រឲ្យពួកគេ ។ ចូរអ្នកកុំខ្លាចគេដេញទាន់ហើយចូរអ្នកកុំភ័យខ្លាចអ្វីឡើយ ។

وَ دَخَلَ مُوسَى وَ أَصْحَابُهُ الْبَحْرَ، وَ كَانَ أَصْحَابُهُ اثْنَيْ عَشَرَ سِبْطًا، فَضْرَبَ اللَّهُ لَهُمْ فِي الْبَحْرِ اثْنَيْ عَشَرَ طَرِيقًا، فَأَخَذَ كُلُّ سِبْطٍ فِي طَرِيقٍ، وَ كَانَ الْمَاءُ قَدِ انْتَفَعَ عَلَى رُؤُوسِهِمْ مِثْلَ الْجِبَالِ، فَجَزَعَتِ الْفِرْقَةُ الَّتِي كَانَتْ مَعَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي طَرِيقِهِ، فَقَالُوا: يَا مُوسَى أَيْنَ إِخْوَانُنَا؟ فَقَالَ لَهُمْ: مَعَكُمْ فِي الْبَحْرِ. فَلَمْ يُصَدِّقُوهُ، فَأَمَرَ اللَّهُ الْبَحْرَ، فَصَارَتْ طَاقَاتٍ، حَتَّى كَانَ يَنْظُرُ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ، وَ يَتَحَدَّثُونَ.** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٦٩، تفسير القمّي ١١٨:٢).

មូសា(عليه السلام)និងបក្សពួកព្រះអង្គ(عليه السلام)បានចូលទៅក្នុងសមុទ្រ ។ បក្សពួកព្រះអង្គ(عليه السلام) មានដប់ពីរកុលសម្ព័ន្ធ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្ន៎(عجل)បានបោះផ្លូវដប់ពីរខ្សែនៅក្នុងសមុទ្រឲ្យពួកគេ កុលសម្ព័ន្ធនីមួយៗទៅតាមផ្លូវមួយ ។ កុលសម្ព័ន្ធដែលនៅជាមួយមូសា(عليه السلام)ភ័យនៅតាមផ្លូវ ហើយបានទូលថា៖ "មូសា(عليه السلام)អើយ តើបងប្អូនយើងនៅឯណា?" ព្រះអង្គ(عليه السلام)បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "នៅជាមួយអល់លោក នៅក្នុងសមុទ្រ ។" ពួកគេមិនជឿព្រះអង្គ(عليه السلام)ទេ អល់ឡោះហ្ន៎(عجل)ក៏បានបញ្ជាឲ្យទឹកសមុទ្រប្រែទៅជាអាចធ្វើ

ឲ្យពួកគេមើលឃើញគ្នានិងនិយាយរកគ្នាបាន ។ (تفسير القمي 2: 118)

يَبْنَى إِسْرَائِيلَ قَدْ أَنْجَيْنَاكَ مِنْ عَدُوِّكَمْ وَوَعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمْ الْمَنَّٰ وَالسَّلْوٰ ﴿٨﴾

៨០. ម្ចាស់កូនចៅអ៊ីស្រាអែល (យ៉ាកូប) យើងបានដោះលែងពួកអ្នកឲ្យរួចពីសត្រូវពួកអ្នក ហើយ យើងបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយពួកអ្នកនៅខាងស្តាំភ្នំ (ស៊ីណាយ) ។ យើងបានដាក់ម៉ាន់និង សាល់រ៉ា (ក្រូច) ចុះមកឲ្យពួកអ្នក ។

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِيَّ وَمَنْ يَحِلِّ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوٰ ﴿٩﴾

៨១. ចូរពួកអ្នកបរិភោគវត្ថុបរិសុទ្ធទាំងឡាយដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកអ្នក ហើយចូរពួកអ្នកកុំ បំពានបំពានក្នុងនោះឡើយ មិនដូច្នោះទេព្រះពិរោធអញនឹងព្រះលើពួកអ្នក ។ អ្នកណាមួយ រងព្រះពិរោធអញ អ្នកនោះវិនាស ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៨០-៨១

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ الْبَرْقِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنِ الْمَشْرِقِيِّ حَمْرَةَ بْنِ الْمُرْتَبِعِ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، قَالَ: كُنْتُ فِي مَجْلِسِ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، إِذْ دَخَلَ عَلَيْهِ عَمْرُو بْنُ عَبِيدٍ، فَقَالَ لَهُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، قَوْلَ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "وَمَنْ يَحِلُّ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوٰ" مَا ذَلِكَ الْعَضْبُ؟ فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «هُوَ الْعُقَابُ يَا عَمْرُو، إِنَّهُ مِنْ رَعَمٍ أَنَّ اللَّهَ قَدْ رَالَ مِنْ شَيْءٍ إِلَى شَيْءٍ، فَقَدْ وَصَفَهُ بِصِفَةِ مَخْلُوقٍ، وَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَا يَسْتَفْزُهُ شَيْءٌ فَيَعْبِرُهُ»**. (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٦٨، الكافي ٥/٨٦: ١.)

១. មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន យ៉ាកូប... អាស់-ម៉ាស្តរ៉ាតី ហ្វាស្តរ៉ាតី ប៊ីន អាស់-ម៉ាតាហ្វាត្តាត្តាបានតំណាលតមកពី មិត្តយើងម្នាក់ដែលបានតំណាលថា ខ្ញុំបាននៅក្នុងអង្គប្រជុំរបស់អាធិប្បាយ យ៉ាកូប កាលអ្សរ ប៊ីន អ៊ូបៃដ្ឋ បានមកដល់ហើយទូលព្រះអង្គ លើសលុបថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ថា: [២០:៨១] អ្នកណាមួយរងព្រះពិរោធអញ អ្នកនោះវិនាស ។ អ្វីទៅព្រះពិរោធអញ នោះ?" អាធិប្បាយ យ៉ាកូប មានវចនៈថា: "អ្សរអើយ នោះគឺទណ្ឌកម្ម ។ អ្នកណាមួយអស់ឡោះហ្ន៎ ផ្លាស់កន្លែងពីអ្វីមួយទៅកាន់អ្វីមួយទៀត អ្នកនោះរៀបរាប់អំពីព្រះអង្គ ដោយប្រើគុណសម្បត្តិរបស់ សត្វលោក អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ឧត្តុង្គឧត្តមរុងរឿងបំផុត ។ វត្ថុមិនអាចបង្កើតព្រះអង្គ មិនអាចផ្លាស់ប្តូរព្រះអង្គ បានទេ ។" (الكافي 1: 110/5)

2. الْمُفِيدُ فِي (إِرْشَادِهِ) قَالَ: رَوَى الْعُلَمَاءُ أَنَّ عَمْرُو بْنَ عَبِيدٍ وَفَدَّ عَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) لِيَمْتَحِنَهُ بِالسُّؤَالِ، فَقَالَ لَهُ: ... أَخْبَرَنِي - جُعِلْتُ فِدَاكَ - عَنْ قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَمَنْ يَحِلُّ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوٰ" مَا عَضْبُ اللَّهِ؟ فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «عَضْبُ اللَّهِ عُقَابُهُ - يَا عَمْرُو - وَ مَنْ ظَنَّ أَنَّ اللَّهَ يُعْبِرُهُ شَيْءٌ فَقَدْ كَفَرَ»**. (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٦٩، الإرشاد: ٢٦٥.)

២. អាស់-មូហ្វីដ្ឋ នៅក្នុងអៀរស្ត្រាដ្ឋរបស់លោក បានថ្លែងថា អស់លោកអ្នកប្រាជ្ញបានធ្វើសេចក្តីរាយ

ការណ៍ថាអ្វី ចិន ត្រូវបាននាំគ្នាទៅជួបម្នាក់ម្នាក់ ចិន អាឡី ចិន អាឡ-ហ្វៃស៊ីស صلوات الله عليه والسلام ក្នុងគោល
 បំណងសាកល្បងព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដោយសំណួរនានា គាត់បានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា: "សូមទូលបង្គំបាន
 ធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វៃស៊ីស [២០:៨១]
 អ្នកណាមួយរងព្រះពិរោធអញ អ្នកនោះវិនាស ។ អ្វីទៅព្រះពិរោធរបស់អស់ឡោះហ្វៃស៊ីសនោះ?" អាឡី
 យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "អ្វីអើយ ព្រះពិរោធរបស់អស់ឡោះហ្វៃស៊ីស គឺទណ្ឌកម្មរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។
 អ្នកណាគិតថាអ្វីមួយផ្លាស់ប្តូរអស់ឡោះហ្វៃស៊ីស អ្នកនោះប្រមាថ ។" (الإرشاد: 265)

وَإِنِّي لَعَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى ﴿٨٢﴾

៨២. ពិតណាស់ អញអភ័យទោសឲ្យអ្នកណាដែលស្មារលាវៃឯងធ្វើកំហុស មានសទ្ធា ធ្វើអំពើល្អ
 (ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯង និងដល់សង្គមមនុស្ស ព្រមទាំងប្រព្រឹត្តដើម្បីអស់ឡោះហ្វៃស៊ីស)
 ហើយអនុចរតាមមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំត្រឹមត្រូវ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៨២

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ صَالِحِ بْنِ السِّنْدِيِّ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ بَشِيرٍ وَ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ ابْنِ فَضَّالٍ،
 جَمِيعاً، عَنْ أَبِي جَمِيلَةَ، عَنْ خَالِدِ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ سَدِيدٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عليه السلام) وَ هُوَ دَاخِلٌ وَ أَنَا خَارِجٌ، وَ أَحَدٌ بِيَدِي،
 ثُمَّ اسْتَقْبَلَ الْبَيْتَ، فَقَالَ: «يَا سَدِيدُ، إِنَّمَا أَمَرَ النَّاسَ أَنْ يَأْتُوا هَذِهِ الْأَحْجَارَ، فَيَطُوفُوا بِهَا، ثُمَّ يَأْتُونَا فَيُعَلِّمُونَا وَلَا يَتَّهَمُونَ لَنَا، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ:
 "وَ إِنِّي لَعَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى" - ثُمَّ أَوْمَأَ بِيَدِهِ إِلَى صَدْرِهِ - إِلَى وَلَا يَتَّهَمُونَ».

១. ម្នាក់ម្នាក់ ចិន យ៉ាក្កុហ្វារ... ស៊ូរ៉េបានតំណាលថា ខ្ញុំបានឮអាឡី យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام កាលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام
 ចេញ ខ្ញុំចូល ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានចាប់ដៃខ្ញុំ បែរទៅរកព្រះមហាគ្រឹះហើយមានវចនៈថា: "ស៊ូរ៉េអើយ គេ
 បានដាក់បញ្ជាឲ្យមនុស្សមករកសិលាទាំងនេះ (អាឡ-ស្ទ្រីហ្វា និង ម៉ារវ៉ាស្ត) ពួកគេគប្បីដើរទៅមករវាង
 សិលាទាំងនេះ រួចហើយមករកយើង عليهم السلام យើង عليهم السلام នឹងបង្ហាត់ពួកគេឲ្យចេះដឹងវិទ្យាយ៉ាស្តយើង عليهم السلام ។
 នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វៃស៊ីស تعالى [២០:៨២] ពិតណាស់ អញអភ័យទោសឲ្យអ្នកណាដែលស្មារលា
 វៃឯងធ្វើកំហុស មានសទ្ធា ធ្វើអំពើល្អ ហើយអនុចរតាមមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំត្រឹមត្រូវ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ

صلوات الله عليه والسلام ចង្អុលទ្រង់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام "មករកវិទ្យាយ៉ាស្តយើង عليهم السلام ។"

ثُمَّ قَالَ: «يَا سَدِيدُ، فَأَرِيكَ الصَّادِقِينَ عَنْ دِينِ اللَّهِ» ثُمَّ نَظَرَ إِلَى أَبِي حَنِيفَةَ وَ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ فِي ذَلِكَ الزَّمَانِ، وَ هُمْ حَلَقٌ فِي الْمَسْجِدِ،
 فَقَالَ: هَؤُلَاءِ الصَّادِقُونَ عَنْ دِينِ اللَّهِ بِلَا هُدًى مِنَ اللَّهِ، وَ لَا كِتَابٍ مُّبِينٍ، إِنَّ هَؤُلَاءِ الْأَحَابِثَ لَوْ جَلَسُوا فِي بُيُوتِهِمْ، فَجَالَ النَّاسُ، فَلَمْ
 يَجِدُوا أَحَدًا يُخْبِرُهُمْ عَنِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى، وَ عَنْ رَسُولِهِ (صلى الله عليه و آله)، حَتَّى يَأْتُونَا، فَتُخْبِرُهُمْ عَنِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى، وَ عَنْ
 رَسُولِهِ (صلى الله عليه و آله)».

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ស៊ូរ៉េអើយ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នឹងបង្ហាញលោកបុគ្គលដែលច្រានចេញពី
 ព្រះសាសនាអស់ឡោះហ្វៃស៊ីស ។" បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សម្លឹងមើលទៅឯ អាឡី ហ្វាស៊ីហ្វាស្ត និង
 ស៊ីហ្វាយ៉ាស អាឡ-ស្ទ្រីហ្វា កាលនោះ ។ មនុស្សចោមពោមបុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះនៅក្នុងម៉ាស៊ីដូ ។ ព្រះ
 អង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "បុគ្គលទាំងនេះឯងជាអ្នកច្រានមនុស្សចេញពីព្រះសាសនាអស់ឡោះហ្វៃស៊ីស صلوات الله عليه والسلام"

ដោយឥតបានទទួលមគ្គទេសក៍ដឹកនាំនិងព្រះគម្ពីរបំភ្លឺពីអល់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ السَّلَام}ឡើយ ។ ទាំងនេះគឺមនុស្ស
ទុច្ចរិត ។ បើពួកគេអង្គុយក្នុងផ្ទះខ្លួន មនុស្សនឹងដើរតត្រុក នឹងមិនមានអ្នកណាអាចប្រាប់ពួកគេឲ្យដឹង
អំពីអល់ឡោះហ្ន៎^{تَبَارَكَ تَعَالَى}និងវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ السَّلَام}បានទេ លុះត្រាតែពួកគេមករកយើង^{عَلَيْهِم} ។ ដូច្នេះយើងនឹង
ប្រាប់ពួកគេឲ្យដឹងអំពីអល់ឡោះហ្ន៎^{تَبَارَكَ تَعَالَى}និងវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ السَّلَام} ។" (الكافي 1: 3/392)

2. حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَيْسَى عَنْ صَفْوَانَ عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ شُعَيْبٍ قَالَ: وَ سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى « وَ
إِنِّي لَعَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى » قَالَ وَ مَنْ تَابَ مِنْ ظُلْمٍ وَ آمَنَ مِنْ كُفْرٍ وَ عَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى إِلَى وَ لَانِيْنَا وَ
أَوْمَأَ بِيَدِهِ إِلَى صَدْرِهِ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , جلد ١ , صفحه ٧٨)

២. [...] យ៉ាក្នុងប្រាសាទ ប៊ិន ស្វីអ៊ែបបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អ៊ុប៊ុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلا}អំពីព្រះបន្ទូល
អល់ឡោះហ្ន៎^{تَبَارَكَ تَعَالَى} [២០:៨២] ពិតណាស់ អញអភ័យទោសឲ្យអ្នកណាដែលស្មារលាវៃឯធ្វើកំហុស មាន
សទ្ធា ធ្វើអំពើល្អ ហើយអនុចរតាមមគ្គទេសក៍ដឹកនាំត្រឹមត្រូវ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "បុគ្គល
ដែលស្មារលាកំហុស ការពារខ្លួនពីអំពើអាក្រក់ ធ្វើអំពើល្អ ហើយនៅតែឆ្កោះទៅរកវិទ្យាយ៉ាស្តុយើង
(بصائر الدرجات: 6/98) ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} បានបង្ហាញដោយដាក់ដៃលើទ្រូងព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}

3. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَلِيٍّ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ السِّنْدِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيانَ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ
يَحْيَى، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: « وَ إِنِّي لَعَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى ». قَالَ: « أ لَا تَرَى كَيْفَ
اشْتَرَطَ، وَ لَمْ تَنْفَعُهُ التَّوْبَةُ وَ لَا الْإِيمَانُ وَ الْعَمَلُ الصَّالِحُ حَتَّى اهْتَدَى. وَ اللَّهُ، لَوْ جَهَدَ أَنْ يَعْمَلَ بِعَمَلٍ، مَا قُبِلَ مِنْهُ حَتَّى يَهْتَدِيَ ». قَالَ:
قُلْتُ: إِلَى مَنْ، جَعَلَنِي اللَّهُ فِدَاكَ؟ قَالَ: «إِلَيْنَا». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحه : ٧٧٠، تفسير القمّي ٢: ٦١.)

៣. អ៊ាលី ប៊ិន អ៊ីប៊ែរ៉ាអ៊ឹមបានតំណាលថា... អាល់-ហ្គារីស្វី ប៊ិន យ៉ាស្តុយ៉ាបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ
យ៉ាក្នុងប្រាសាទ^{صلوات الله عليه والسلا} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ السَّلَام} [២០:៨២] ពិតណាស់ អញអភ័យទោសឲ្យអ្នកណាដែល
ស្មារលាវៃឯធ្វើកំហុស មានសទ្ធា ធ្វើអំពើល្អ ហើយអនុចរតាមមគ្គទេសក៍ដឹកនាំត្រឹមត្រូវ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}
មានវចនៈថា៖ "លោកដឹងទេថាមានលក្ខខណ្ឌអ្វីខ្លះ ? ការស្មារលាកំហុស ជំនឿ អំពើល្អ មិនមាន
ប្រយោជន៍សម្រាប់ពួកគេទេ បើពួកគេមិនអនុចរតាមមគ្គទេសក៍ដឹកនាំត្រឹមត្រូវទេនោះ ។ សូមស្យូថ
ចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ السَّلَام} ទោះជាពួកគេខំតស៊ូធ្វើទង្វើជាបន្តបន្ទាប់ក៏ដោយ គេនឹងមិនទទួលទង្វើទាំងនេះ
ពីពួកគេទេ លើកលែងតែពួកគេអនុចរតាមមគ្គទេសក៍ដឹកនាំត្រឹមត្រូវ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូម
អល់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ السَّلَام}ឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} អនុចរតាមអ្នកណា ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} មាន
វចនៈថា៖ "អនុចរតាមយើង^{عليهم} ។" (تفسير القمّي 2: 61)

4. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْعَبَّاسِ الْبَجَلِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبَادُ بْنُ يَعْقُوبَ، عَنْ عَلِيٍّ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ الْحُرِّ، عَنْ
جَابِرِ الْجُعْفِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: « وَ إِنِّي لَعَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى ». قَالَ: « إِلَى
وَ لَانِيْنَا ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحه : ٧٧١، تأويل الآيات ٣١٦/١:١.)

៤. មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-អ៊ុប៊ុលបានតំណាលថា... យ៉ាក្នុងប្រាសាទ អាល់-យូស៊ីហ្វីបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ
យ៉ាក្នុងប្រាសាទ^{صلوات الله عليه والسلا} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{تَعَالَى} [២០:៨២] ពិតណាស់ អញអភ័យទោសឲ្យអ្នកណា

ដែលស្មារលាលែងធ្វើកំហុស មានសទ្ធា ធ្វើអំពើល្អ ហើយអនុចរតាមមគ្គទេសក៍ដឹកនាំត្រឹមត្រូវ ។" ព្រះ

អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "អនុចរតាមវិទ្យាយ៉ាស្តុយើង^{عليهم السلام} ។" (11 / 316 : 1) (تأويل الآيات 1)

5. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَامِرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ عَمَّارِ بْنِ مَرْوَانَ، عَنِ الْمُثَنَّلِ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ إِيَّيْ لَعَفَاؤُ لِمَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى"، قَالَ: «إِلَى وَ لَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : ٧٧١، تأويل الآيات ١٢/٣١٦ : ١.)

៥. [...] យ៉ាបៀរបានតំណាលតមកពី អាច្ឆិ យ៉ាបៀរ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} [២០:៨២] ពិតណាស់ អញអភ័យទោសឲ្យអ្នកណាដែលស្មារលាលែងធ្វើកំហុស មានសទ្ធា ធ្វើអំពើល្អ ហើយអនុចរតាមមគ្គទេសក៍ដឹកនាំត្រឹមត្រូវ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "អនុចរតាមវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (12 / 316 : 1) (تأويل الآيات 1)

6. أَبُو عَلِيٍّ الطَّبْرَسِيُّ: قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ الْبَاقِرُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «ثُمَّ اهْتَدَى إِلَى وَ لَايَتِنَا أَهْلَ الْبَيْتِ. فَ وَ اللَّهِ، لَوْ أَنَّ رَجُلًا عَبَدَ اللَّهَ عُمُرُهُ مَا بَيَّنَّ الرَّكْنَ وَ الْمَقَامَ، ثُمَّ مَاتَ وَ لَمْ يَجِيءْ بِوَ لَايَتِنَا، لَأَكَبَّهُ اللَّهُ فِي النَّارِ عَلَى وَجْهِهِ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : ٧٧١، مجمع البيان ٣٩: ٧.)

៦. អាច្ឆិ អុលី អាល់-ត្រីបារស៊ី... អាច្ឆិ យ៉ាបៀរ អាល់-បាភៀរ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "[២០:៨២] អនុចរតាមមគ្គទេសក៍ដឹកនាំត្រឹមត្រូវ គឺទៅរកវិទ្យាយ៉ាស្តុយើង^{عليهم السلام} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليهم السلام} ។ សូមស្ស្រចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} ទោះបីបុគ្គលគោរពសក្ការៈអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} អស់មួយជីវិតរវាងអាល់-រុកុននិងអាល់-ម៉ាកូម (នៅពីមុខកាក្នុងបាស្តុ) ក៏ដោយ ពេលបុគ្គលនោះស្លាប់នៅក្រៅវិទ្យាយ៉ាស្តុយើង^{عليهم السلام} អស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} នឹងចោលបុគ្គលនោះទៅក្នុងភ្លើងនរកលើមុខ ។" (مجمع البيان 7: 39)

7. ابْنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادٍ عَنْ سُلَيْمَانَ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ كَثِيرٍ الرَّحِّيِّ، قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقُلْتُ لَهُ: جُعِلَتْ فِدَاكَ، قَوْلُهُ تَعَالَى: "وَ إِيَّيْ لَعَفَاؤُ لِمَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى" فَمَا هَذَا الْإِهْتِدَاءُ بَعْدَ التَّوْبَةِ وَ الْإِيمَانِ وَ الْعَمَلِ الصَّالِحِ؟ قَالَ: فَقَالَ: «مَعْرِفَةُ الْأَيْمَةِ- وَ اللَّهِ- إِمَامٍ بَعْدَ إِمَامٍ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : ٧٧٢، فضائل الشيعة: ٢٢/٦٥.)

៧. អ៊ីបន្ទូ បាបាវីហ្ន៎... ដ្យាវដ្យ ប៊ិន កាស្រៀរ អាល់-រីគីបានតំណាលថា ខ្ញុំបានមកជួបអាច្ឆិ អុប្បុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} [២០:៨២] ពិតណាស់ អញអភ័យទោសឲ្យអ្នកណាដែលស្មារលាលែងធ្វើកំហុស មានសទ្ធា ធ្វើអំពើល្អ ហើយអនុចរតាមមគ្គទេសក៍ដឹកនាំត្រឹមត្រូវ ។ មគ្គទេសក៍ដឹកនាំគឺអ្វីទៅ បន្ទាប់ការស្មារលាកំហុស ជំនឿ និងអំពើល្អនោះ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទទួលស្គាល់អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} សូមស្ស្រចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} អ៊ីម៉ាមួយ^{صلوات الله عليه والسلام} បន្ទាប់អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} មួយ ។" (فضائل الشيعة: 65 / 22)

وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يَمُوسَى ﴿٨٣﴾

៨៣. [អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖] "ម្ចាស់មូសា តើមានអ្វីធ្វើឲ្យអ្នកប្រញាប់ប្រញាល់[ទៅដល់]"

نصف
الحزب
٣٢

មុនប្រជារាស្ត្រអ្នក ?"

قَالَ هُمْ أَوْلَاءُ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ ﴿٨٤﴾

៨៤. គេ (មូសា) បានទូលថា៖ "ពួកគេប្រកិតតាមពីក្រោយទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ប្រញាប់ប្រញាល់មករកព្រះអង្គ ព្រះម្ចាស់អើយ ដើម្បីគាប់ព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ ព្រះមហា បពិត្រ ។"

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ ﴿٨٥﴾

៨៥. ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "យើងបានល្បួងពិសោធប្រជារាស្ត្រអ្នក បន្ទាប់ពីអ្នកបានចាកចេញ មក ។ សាមីរីបានដឹកនាំពួកគេក្នុងផ្លូវខុស ។"

فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ يَقَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدًّا حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَن يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُم مَّوْعِدِي ﴿٨٦﴾

៨៦. មូសាបានត្រឡប់មករកប្រជារាស្ត្រគេវិញ ដោយក្រែកក្រាធនិងសោកស្តាយ ។ គេបានថ្លែងថា៖ "ប្រជារាស្ត្រខ្ញុំអើយ តើព្រះម្ចាស់អស់លោកមិនបានសន្យាល្អចំពោះអស់លោកទេឬ ? ការសន្យា នោះយូរពេកសម្រាប់អស់លោក ឬក៏អស់លោកចង់ឲ្យព្រះពិរោធរបស់ព្រះម្ចាស់របស់អស់ លោកធ្លាក់មកលើអស់លោក ដូច្នោះអស់លោកផ្តាច់កិច្ចសន្យាដែលអស់លោកបានធ្វើជាមួយ ខ្ញុំ ?"

قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حَمَلْنَا أُوزَارًا مِّن زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ ﴿٨٧﴾

៨៧. ពួកគេបានថា៖ "យើងពុំបានផ្តាច់កិច្ចសន្យាចំពោះលោកដោយគំនិតខ្លួនឯងទេ តែយើងបានដឹក ជញ្ជូនគ្រឿងលំអអលង្ការរបស់ប្រជារាស្ត្រ[អេស៊ីបត៍] ។ យើងបានចោលវា[ទៅក្នុងភ្លើង] នេះគឺ អ្វីដែលសាមីរីបានបញ្ចុះ ។"

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ وَإِلَهُ مُوسَىٰ فَنَسِيَ ﴿٨٨﴾

៨៨. គេ (សាមីរី) ក៏បានធ្វើឲ្យកើតជាកូនគោបាមួយឲ្យពួកគេ រូបរាង[ឥតវិញ្ញាណ]ដែលមានសម្លេង រោឡីផង ។ បន្ទាប់មកពួកគេ (សាមីរីនិងបណ្តាអ្នកហែហាមគេ) បានថ្លែងថា៖ "នេះគឺព្រះរបស់ អស់លោក ហើយជាព្រះរបស់មូសា តែគេ (មូសា) បានភ្លេចហើយ ។" ។

أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُرْجَعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾

៨៩. ពួកគេមិនឃើញទេឬ ថាវា (រូបកូនគោគោ) មិនអាចឆ្លើយតបពួកគេបានឡើយ ហើយវាមិនមាន អំណាចឲ្យគុណប្រយោជន៍និងធ្វើឲ្យពួកគេខូចខាតបានឡើយ ?

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِن قَبْلُ يَا قَوْمِ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿٩٠﴾

៩០. ហ្គារូនបានថ្លែងចំពោះពួកគេរួចហើយថា៖ "ប្រជារាស្ត្រខ្ញុំអើយ អស់លោកត្រូវគេល្បួងពិសោធន៍

ដោយវត្តនោះ (រូបកូនបាគោ) ។ ការពិតព្រះម្ចាស់របស់អស់លោកគឺ [អស់ឡោះហ្ន៎] ព្រះដ៏មានមេត្តាធម៌ [ព្រះអ្នកប្រទានសម្បត្តិឲ្យសត្វលោកទាំងអស់] ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកតាមខ្ញុំ ប្រតិបត្តិតាមបញ្ជាខ្ញុំ ។"

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ ﴿٩١﴾

៩១. ពួកគេបានថា៖ "ដរាបណាមូសាមិនទាន់ត្រឡប់មករកយើងវិញទេ ដរាបនោះយើងនឹងមិនឈប់គោរពបូជារូបកូនគោបាគោនេះទេ ។"

قَالَ يَهْرُونَ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ﴿٩٢﴾

៩២. គេ (មូសា) បានថ្លែងថា៖ "ហ្ន៎ ពេលដែលអ្នកបានឃើញពួកគេរង្វេង តើមានអ្វីឃាត់ឃាំងអ្នក

أَلَّا تَتَّبِعَنِ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي ﴿٩٣﴾

៩៣. មិនឲ្យអ្នកប្រតិបត្តិតាមខ្ញុំ (ហេតុអ្វីអ្នកមិនបានមកតាមខ្ញុំ ឬ ហេតុអ្វីអ្នកមិនបានធ្វើតាមរបៀបខ្ញុំ) ? អ្នកបានប្រព្រឹត្តល្មើសបញ្ជាខ្ញុំឬ ?"

قَالَ يَبْنَؤُمْ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي ۖ إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ﴿٩٤﴾

៩៤. គេ (ហ្ន៎) បានថា៖ "កូនប្រុសម្តាយខ្ញុំអើយ ចូរអ្នកកុំចាប់ពុកចង្កានិងក្បាលខ្ញុំ (ចូរកុំស្តីបន្ទោសខ្ញុំ) ។ ការពិត ខ្ញុំខ្លាចតែអ្នកថា៖ "អ្នកបានបំបែកបំបាក់កូនចៅអ៊ុសរ៉ាអ៊ុល (យ៉ាកូប) ។ អ្នកមិនបានប្រតិបត្តិតាមពាក្យសំដីរបស់ខ្ញុំទេ" ។"

قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَا سَامِرِيُّ ﴿٩٥﴾

៩៥. គេ (មូសា) បានថ្លែងថា៖ "សាមីរី តើអ្នកបានធ្វើអ្វី ?"

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ ۖ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي ﴿٩٦﴾

៩៦. គេ (សាមីរី) បានថា៖ "ខ្ញុំឃើញអ្វីដែលពួកគេមិនឃើញ ។ ខ្ញុំបានកើបដីដានជើងរបស់សាស្តាមួយក្តាប់ ហើយខ្ញុំបានបាចដីនោះ ។ អាមូណ៍ខ្ញុំបានណែនាំឲ្យខ្ញុំធ្វើដូច្នោះ ។"

قَالَ فَادْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ ۖ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَّنْ نُخْلَفَهُ ۗ وَانْظُرْ إِلَىٰ إِلٰهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَّنُحَرِّقَنَّهُ ۖ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ﴿٩٧﴾

៩៧. គេ (មូសា) បានថា៖ "ចូរអ្នកចេញពីទីនេះទៅ ។ ក្នុងមួយជីវិតអ្នក អ្នកនឹងត្រូវតែស្រែកថា៖ "ចូរកុំប៉ះពាល់[ខ្ញុំ]" ។ មានកំណត់[ធ្វើទណ្ឌកម្ម]លើអ្នកដែលអ្នកមិនអាចចៀសរួចឡើយ ។ ចូរអ្នកមើលទៅព្រះរបស់អ្នក (រូបកូនគោបា) ដែលអ្នកបានគោរពបូជានោះ យើងនឹងដុតវាចោលហើយយើងនឹងយក[ផេះ]វាទៅបាចចោលក្នុងសមុទ្រ ។

មើលសូរ៉េត្ត ២ អាយ៉ាស្ត ៩៣ ។

إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٨﴾

៩៨. តែព្រះរបស់អស់លោកគឺអស់ឡោះហ្ន៎ ។ ពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គក្តោបសព្វសារពើក្នុងញាណបារមី[ព្រះអង្គ] (ព្រះអង្គជាម្ចាស់និងជាអ្នកបង្កើតសព្វសារពើ) ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៨៣-៩៨

1. قَالَ الرَّاوي: فُئْتُ لِأبي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فَكَمْ مَكَتَ مُوسَى غَائِبًا عَنْ أُمَّهُ حَتَّى رَدَّهُ اللَّهُ عَلَيْهَا؟ قَالَ: «ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ». فُئْتُ: كَانَ هَارُونُ أَحَا مُوسَى لِأَبِيهِ وَ أُمَّهُ؟ قَالَ: «نَعَمْ، أَمَا تَسْمَعُ اللَّهُ تَعَالَى يَقُولُ: " يَا بَنَ أُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَ لَا بِرَأْسِي .

១. លោកអ្នកអធិប្បាយបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានទូលអាចិ យ៉ាងហ្ន៎ហ្ន៎ ថា: "តើមូសា បានឃ្លាតពីមាតាព្រះអង្គ អស់រយៈពេលយូរឬណា មុនអស់ឡោះហ្ន៎ បានឲ្យព្រះអង្គ ជួបមាតាព្រះអង្គ វិញ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា: "បីថ្ងៃ ។" ខ្ញុំបានទូលថា: "តើហ្វារូន ជាបងប្អូនបង្កើតរបស់មូសា ខាងបិតានិងខាងមាតាព្រះអង្គ ទេ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា: "មែន ។ លោកមិនបានឮអស់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះបន្ទូលទេឬ ថា: [២០:៩៤] "កូនប្រុសម្តាយខ្ញុំអើយ ចូរអ្នកកុំចាប់ពុកចង្កានិងក្បាលខ្ញុំ ។"

فُئْتُ: أَفِيهِمَا كَانَ أَكْبَرَ سِنًا؟ قَالَ: «هَارُونُ». فُئْتُ: وَ كَانَ الْوَحْيُ يَنْزِلُ عَلَيْهِمَا جَمِيعًا؟ قَالَ: «الْوَحْيُ يَنْزِلُ عَلَى مُوسَى، وَ مُوسَى يُوْحِيهِ إِلَى هَارُونُ».

ខ្ញុំបានទូលថា: "ព្រះអង្គ ទាំងពីរ អ្នកណាមានអាយុច្រើនជាងគេ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា: "ហ្វារូន ។" ខ្ញុំបានទូលថា: "តើគេបានបើកឲ្យព្រះអង្គ ទាំងពីរ ដឹងឬ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា: "គេបានបើកឲ្យមូសា ដឹង (គេដាក់វាហ្ន៎មកឲ្យមូសា) មូសា បានប្រាប់ឲ្យហ្វារូន ដឹង ។"

فُئْتُ: أَحْرَبْنِي عَنِ الْأَحْكَامِ، وَ الْقَضَاءِ، وَ الْأَمْرِ وَ النَّهْيِ، أ كَانَ ذَلِكَ إِلَيْهِمَا؟ قَالَ: «كَانَ مُوسَى الَّذِي يُنَاجِي رَبَّهُ، وَ يَكْتُبُ الْعِلْمَ، وَ يَقْضِي بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ، وَ هَارُونُ يَخْلُفُهُ إِذَا غَابَ عَنْ قَوْمِهِ لِلْمُنَاجَاةِ». فُئْتُ: فَأَيُّهُمَا مَاتَ قَبْلَ صَاحِبِهِ؟ قَالَ: «مَاتَ هَارُونُ قَبْلَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ مَاتَا جَمِيعًا فِي النَّبِيِّ». فُئْتُ فَكَانَ لِمُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَلَدٌ؟ قَالَ: «لَا، كَانَ الْوَلَدُ هَارُونُ، وَ الدُّرِّيُّ لَهُ».

** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٢٥٧، تفسير القمّي ١٣٤: ٠٢).

ខ្ញុំបានទូលថា: "សូមព្រះអង្គ ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីព្រះបញ្ញត្តិ ព្រះវិនិច្ឆ័យ ព្រះរាជបង្គាប់និងព្រះបម្រាម តើត្រូវដាក់មកលើព្រះអង្គ ទាំងពីរឬ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា: "មូសា ជាអ្នកចរចាជាមួយព្រះម្ចាស់ ព្រះអង្គ ជាអ្នកកត់ត្រាអភិញ្ញា ហើយព្រះអង្គ វិនិច្ឆ័យរវាងកូនចៅអ៊ីសរ៉ែល ។ ហ្វារូន ជាខ្ញុំលិហ្ន៎របស់ព្រះអង្គ ពេលដែលមិនមានការចរចាមកកាន់ប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គ ទេនោះ ។" ខ្ញុំបានទូលថា: "តើអ្នកណាបានចូលទិវង្គតមុនគេ ក្នុងចំណោមព្រះអង្គ ទាំងពីរ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា: "ហ្វារូន បានចូលទិវង្គតមុនមូសា ។ ព្រះអង្គ ទាំងពីរបាន

អស់ព្រះជន្មនៅឯទីរហោហាន (នៅក្នុងធម្មជាតិ) ។ ខ្ញុំបានទូលថា: "តើមូសា صلوات الله عليه មានកូនប្រុសទេ?"
ព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានវចនៈថា: "ទេ ។ ហ្គារូន صلوات الله عليه មានកូនប្រុសមួយ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានតំណកូន
ចៅ ។" (تفسير القمي 2: 135)

2. تناقض الغاصبين في نظرية تعيين الخليفة

قَالَ سَلِيمٌ: ثُمَّ ذَكَرَ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ بَيْعَةَ أَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ وَعُثْمَانَ فَقَالَ: «لَعَنَ رَبِّي لِمَنْ كَانَ الْأَمْرُ كَمَا يَقُولُونَ، وَ لَا وَاللَّهِ مَا هُوَ كَمَا يَقُولُونَ»، ثُمَّ سَكَتَ.

២. ពួកប្លន់អំណាចជំទាស់ទ្រឹស្តីតែងតាំងខ័លីហ្វ

ស្វីឡែមបានថ្លែងថា: "អាលី صلوات الله عليه បានថ្លែងអំពីការសច្ចាស្មោះស្ម័គ្រចំពោះ អាឡិ បាការ ចំពោះអ៊ូម៉ារ និង
ចំពោះអ៊ូស្ត្រម៉ាន ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានវចនៈថា: "សូមស្ស៊ូចលើជីវិតខ្ញុំ صلوات الله عليه អស់លោកគិតថារឿងនេះដូច
ពួកគេថាមែនទេ? ទេ សូមស្ស៊ូចចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ عز មិនដូចពួកគេនោះទេ ។" រួចហើយព្រះអង្គ
صلوات الله عليه ស្ងាត់មាត់ ។

فَقَالَ لَهُ عَمَّارٌ: وَ مَا يَقُولُونَ؟ فَقَالَ: يَقُولُونَ «إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لَمْ يَسْتَحْلِفْ أَحَدًا وَ إِنَّهُمْ إِذَا تَرَكُوا لِيَتَشَاوَرُوا»،
فَفَعَلُوا غَيْرَ مَا أُمِرُوا فِي قَوْلِهِ. فَقَدْ بَايَعَ الْقَوْمُ أَبَا بَكْرٍ عَنْ غَيْرِ مَشُورَةٍ وَ لَا رِضَى مِنْ أَحَدٍ، ثُمَّ أَكْرَهُونِي وَ أَصْحَابِي عَلَى الْبَيْعَةِ.

អ៊ូម៉ារបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه ថា: "ពួកគេបានថាអ្វី?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានវចនៈថា: "[ពួកគេបានថា]
រឿងលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه មិនបានតែងតាំងអ្នកណាម្នាក់[ជាខ័លីហ្វ]ទេ ។ ពួកគេបានចាកចេញទៅពិភាក្សា
គ្នាអំពីរឿងនេះ ។" បន្ទាប់ពីនោះមក ពួកគេបានធ្វើផ្សេងពីអ្វីដែលរឿងលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه បានដាក់បញ្ជា
ឲ្យធ្វើតាម យោងទៅតាមសម្តីពួកគេ ។ ក្រុមមនុស្សក៏បានធ្វើកិច្ចស្មោះស្ម័គ្រចំពោះ អាឡិ បាការ ដោយ
ពុំមានអ្នកណាម្នាក់ពេញចិត្តទេ ។ បន្ទាប់ពីនោះពួកគេបានបង្ខំខ្ញុំ صلوات الله عليه និងសាវកទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه
ឲ្យសច្ចាស្មោះស្ម័គ្រ ។

ثُمَّ بَايَعَ أَبُو بَكْرٍ عُمَرَ عَنْ غَيْرِ مَشُورَةٍ. ثُمَّ جَعَلَهَا عُمَرُ شُورَى بَيْنَ سِتَّةِ رَهْطٍ وَ أَخْرَجَ مِنْ ذَلِكَ جَمِيعَ الْأَنْصَارِ وَ الْمُهَاجِرِينَ إِلَّا هَؤُلَاءِ
الْبِسْتَةَ ثُمَّ قَالَ: «يُصَلِّي صَهَبْتُ بِالنَّاسِ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ»، ثُمَّ أَمَرَ النَّاسَ: «إِنْ مَضَتْ ثَلَاثَةُ أَيَّامٍ وَ لَمْ يَفْرُغِ الْقَوْمُ أَنْ تُضْرَبَ رِقَابُهُمْ، وَ إِنْ
اجْتَمَعَ أَرْبَعَةٌ وَ خَالَفَ اثْنَانِ أَنْ يَقْتُلُوا الْإِثْنَيْنِ». ثُمَّ تَشَاوَرُوا فِي ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ وَ كَانَتْ بَيْعَتُهُمْ عَنْ مَشُورَةٍ مِنْ جَمَاعَتِهِمْ وَ مَلِيهِمْ، ثُمَّ صَنَعُوا
مَا رَأَيْتُمْ!

ក្រោយមក អាឡិ បាការបានសច្ចាស្មោះស្ម័គ្រចំពោះអ៊ូម៉ារដោយពុំមានការពិភាក្សាទេ ។ បន្ទាប់មក
អ៊ូម៉ារបានយករឿងនេះទៅដាក់ក្នុងសភាប្រឹក្សា (شورى) ដែលមានសមាជិកប្រាំមួយនាក់ ទាត់ចោល
ពួកអាន់ស្មារនិងពួកមូហ្គាឃ្មីរីន លើកលែងតែបុគ្គលទាំងប្រាំមួយនាក់នោះ ។ បន្ទាប់ពីនោះអ៊ូម៉ារបាន
ថា: "ស្ត្រីហ្គ័រនឹងនាំប្រជារាស្ត្រស្ត្រីឡាត់ប៊ីថ្ងៃ ។" បន្ទាប់មកអ៊ូម៉ារបានដាក់បញ្ជាថា: "ក្រោយពីប៊ីថ្ងៃ បើ
ពួកគេមិនទទួលបាននូវលទ្ធផលណាមួយទេ ចូរវាយបំបាក់កពួកគេ ។ បើពួកគេប្លន់នាក់យល់ព្រមក្នុង
រឿងនេះ ឯពីរនាក់ទៀតជំទាស់ ចូរសម្លាប់ពីរនាក់នេះ ។" បន្ទាប់មកពួកគេបានពិភាក្សាគ្នាអំពីរឿងខ្ញុំ

صلوات الله عليه والسلام **អស់បីថ្ងៃ (បន្ទាប់ពីអ៊ីស្រាអែលស្លាប់) ។ ក្រុមពួកគេបានប្រឹក្សាគ្នាអំពីការសង្ខេបស្មោះស្ម័គ្រចំពោះពួកគេនោះ ។ បន្ទាប់ពីនោះពួកគេបានធ្វើអ្វីដែលអស់លោកបានឃើញហើយ ។"**

ثُمَّ قَالَ: إِنَّ مُوسَىٰ قَالَ لِهَارُونَ: «مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا * أَلَا تَتَّبِعَنِ» إِلَىٰ قَوْلِهِ «وَلَمْ تَرْفَعِ قَوْلِي»، وَ أَنَا مِنْ نَبِيِّ اللَّهِ بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَىٰ. عَهْدَ إِلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: «إِنَّ ضَلَّتْ الْأُمَّةُ بَعْدَهُ وَ تَبِعَتْ عَابِرِي أَنْ أُجَاهِدَهُمْ إِنْ وَجَدْتُ أَعْوَانًا، وَ إِنْ لَمْ أَجِدْ أَعْوَانًا أَنْ أَكُفَّ يَدَيَّ وَ أَحْفَنَ دَمِي»، وَ أَحْبَبَنِي بِمَا الْأُمَّةُ صَانِعَةٌ بَعْدَهُ. (كتاب سليم بن قيس الهلالي , جلد ٢ , صفحة ٩١٧)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មូសា عليه السلام បានប្រាប់ហ្គារូនថា៖ [២០:៩៣] **មិនឲ្យអ្នកប្រតិបត្តិតាមខ្ញុំ ? អ្នកបានប្រព្រឹត្តល្មើសបញ្ហាខ្ញុំឬ ?** រហូតដល់សម្តីព្រះអង្គ عليه السلام [២០:៩៤] **អ្នកមិនបានប្រតិបត្តិតាមពាក្យសំដីរបស់ខ្ញុំទេ ។** ឋានៈខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام គឺនៅជាប់នឹងព្រះសាស្តា عليه وآله وسلم របស់អល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام ដូចហ្គារូន عليه السلام មានឋានៈនៅជាប់នឹងមូសា عليه السلام ដែរ ។ រីស្វីលុលឡោះហ្គ័រ عليه وآله وسلم បានស្ស៊ូចប្រាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ថាសហគមន៍នឹងដើរលើផ្លូវខុសអត់ពីព្រះអង្គ عليه وآله وسلم ទៅ ហើយនឹងតាមអ្នកផ្សេងពីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ត្រូវប្រយុទ្ធតទល់ពួកគេបើខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មានជំនួយ បើខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មិនមានជំនួយទេឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ទប់ដៃនិងការពារឈាមដ៏រខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ عليه وآله وسلم បានប្រាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អំពីអ្វីដែលសហគមន៍នឹងប្រព្រឹត្តអត់ពីព្រះអង្គ عليه وآله وسلم ទៅ ។"

(كتاب سليم بن قيس الهلالي ហ្គា ខ្លីស្រ្ត ៦៧)

3. وَ قَالَ: «إِنَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَمَّا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ مُوسَىٰ وَ قَدْ عَبَدُوا الْعِجْلَ تَلَفَوْهُ بِالرُّجُوعِ عَنْ ذَلِكَ، فَقَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ: مِنَ الَّذِي عَبَدَهُ مِنْكُمْ حَتَّىٰ أَنْفَذَ فِيهِ حُكْمَ اللَّهِ؟ خَافُوا مِنْ حُكْمِ اللَّهِ الَّذِي يُنْفِذُهُ فِيهِمْ، فَحَدَّثُوا أَنْ يَكُونُوا عَبَادَهُ، وَ جَعَلَ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمْ يَقُولُ: أَنَا لَمْ أَعْبُدْهُ وَ إِنَّمَا عَبَدَهُ غَيْرِي، وَ وَشَىٰ بَعْضُهُمْ بَعْضًا.

៣. អ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាល់-អ្គាស់ការី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពួកកូនចៅអ៊ីស្រាអែលបានគោរពបូជាកូនគោបាពេលមូសា عليه السلام មិននៅ ។ តែពួកគេបានចោលវាកាលមូសា عليه السلام បានត្រឡប់មករកពួកគេវិញ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام បានសួរថា៖ "អ្នកណាខ្លះបានគោរពបូជារូបកូនគោបា ខ្ញុំ عليه السلام នឹងជម្រះក្តីជាមួយអ្នកនោះតាមព្រះបញ្ជារបស់អល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام ?" ព្រោះតែខ្លាចព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام ពួកគេរាល់គ្នាបានបដិសេធ បានឆ្លើយដាក់គ្នាថា៖ "ខ្ញុំមិនបានគោរពបូជារូបកូនគោបាទេ ពួកគេទេដែលគោរពរូបកូនគោបានោះ ។" ពួកគេបានទម្លាក់ទោសលើគ្នាទៅវិញទៅមក ។

فَذَلِكَ مَا حَكَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَنْ مُوسَىٰ مِنْ قَوْلِهِ لِلْسَامِرِيِّ: «وَ أَنْظِرْ إِلَىٰ إِلْهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا» فَأَمَرَهُ اللَّهُ، فَبَرَدَهُ بِالْمَبَارِدِ، وَ أَحَدَ سُحَالَتَهُ فَذَرَأَهَا فِي الْبَحْرِ الْعَذْبِ، ثُمَّ قَالَ لَهُمْ: إِشْرَبُوا مِنْهُ. فَشَرَبُوا، فَكُلُّ مَنْ كَانَ عَبَدَهُ إِسْوَدَّتْ شَفَتَاهُ وَ أَنْفُهُ مِمَّنْ كَانَ أَبْيَضَ اللَّوْنِ، وَ مَنْ كَانَ مِنْهُمْ أَسْوَدَ اللَّوْنِ إِبْيَضَّتْ شَفَتَاهُ وَ أَنْفُهُ، فَعِنْدَ ذَلِكَ أَنْفَذَ فِيهِمْ حُكْمَ اللَّهِ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ١ صفحة : ٢٨٢، التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري (عليه السلام): ٤٢٤/٢٩٠ و ٢٩١).

នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام ចែងអំពីមូសា عليه السلام បាននិយាយទៅកាន់សាមីរីគឺ៖ [២០:៩៧] **ត្រូវអ្នកមើលទៅព្រះរបស់អ្នកដែលអ្នកបានគោរពបូជានោះ យើងនឹងដុតវាចោលហើយយើងនឹងយក[ជេរ]វាទៅបាចចោលក្នុងសមុទ្រ ។** អល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام បានបញ្ជាឲ្យវាយកម្ទេចរូបកូនគោបានោះលុះខ្ទេចខ្ទីហើយឲ្យចោលវាក្នុងទឹកសាប រួចហើយព្រះអង្គ عليه السلام បានបញ្ជាឲ្យពួកគេផឹកទឹកនោះ ។ ពួកគេបានផឹកទឹកនោះ

អ្នកណាបានគោរពបូជាបូជានុវត្តន៍នោះ: បបូរមាត់និងច្រមុះអ្នកនោះទៅជាខ្មៅ ។ ចំណែកឯអ្នកណាដែលមានបបូរមាត់និងច្រមុះខ្មៅស្រាប់ហើយនោះ: វាទៅជាស ។ ព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ}ក៏ត្រូវបានដាក់មកលើជនមានកំហុស ។" (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) ខ្សែ ២៩១)

4. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَا بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا إِلَّا وَ فِي وَفِيهِ شَيْطَانَانِ يُؤْذِيَانِيهِ وَ يُفْتِنَانِيهِ وَ يُضِلُّانِ النَّاسَ بَعْدَهُ،

៤. អាឡី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានថ្លែងថា ឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពីអាល់-ហ្វ្រែស៊ែន ប៊ីន សាអ៊ីដូ គមកពី អាឡី ប៊ីន អាច្វី ហ្វាស្តាស្តដែលបានតំណាលតមកពី អាច្វី អាប៊ុនឌុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានរចនាថា: "គ្រប់ព្រះសាស្តា^{عليه السلام}ដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ}ចាត់បញ្ជូនមក សុទ្ធតែមានស្រែតូន^{عليه السلام}ពីរធ្វើបាបព្រះអង្គ^{عليه السلام}បង្កជម្លោះមកលើព្រះអង្គ^{عليه السلام} ធ្វើឲ្យមនុស្សដើរខុសផ្លូវអត់ពីព្រះអង្គ^{عليه السلام} ក្នុងសម័យព្រះអង្គ^{عليه السلام} ។"

فَأَمَّا الْخَمْسَةُ أُولُو الْعُرْمِ مِنَ الرُّسُلِ: نُوحٌ وَ إِبْرَاهِيمُ وَ مُوسَى وَ عِيسَى وَ مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلَيْهِمُ) ، فَأَمَّا صَاحِبَا نُوحٍ فَطَنْطِينُوسُ وَ حِرَامُ، وَ أَمَّا صَاحِبَا إِبْرَاهِيمَ فَمَكِيلُ وَ رِدَامُ، وَ أَمَّا صَاحِبَا مُوسَى فَالْسَّامِرِيُّ وَ مَرْعَقِيْبَا، وَ أَمَّا صَاحِبَا عِيسَى فِينُوَاسُ وَ مَرِيْسُونُ، وَ أَمَّا صَاحِبَا مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَحَبْتَرُ وَ زُرَيْقُ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٣ : صفحة : ٧٧٦، تفسير القمِّي ٢٦٩ «الطبعة الحجرية».)

ចំណែកឯមហាបុគ្គលប្តេជ្ញាមុតមាំទាំងប្រាំអង្គ (أولو العُرم) ក្នុងចំណោមវិស្វល^{عليه السلام} គឺ: នុះហ្ន៎^{عليه السلام} អ៊ីប្រាអ៊ីម^{عليه السلام} មូសា^{عليه السلام} អ៊ីសា^{عليه السلام} និងមូហាំម៉ាដ្ឋ^{عليه السلام} ។ ពួក(ស្រែតូន^{عليه السلام})ប្រឆាំងនុះហ្ន៎^{عليه السلام} គឺ តូនតូយនុស និង ខ៊ីរម ។ ពួក(ស្រែតូន^{عليه السلام})ប្រឆាំងអ៊ីប្រាអ៊ីម^{عليه السلام} គឺ ម៉ាគីល និង រីស្វា ។ ពួក(ស្រែតូន^{عليه السلام})ប្រឆាំងមូសា^{عليه السلام} គឺ សាមីរី និង ម៉ារអុត្វីបា ។ ពួក(ស្រែតូន^{عليه السلام})ប្រឆាំងអ៊ីសា^{عليه السلام} គឺ យុនវ៉ាស និង ម៉ារីស៊ុន ។ ពួក(ស្រែតូន^{عليه السلام})ប្រឆាំងមូហាំម៉ាដ្ឋ^{عليه السلام} គឺ ហ្ន៎បតារ (គឺបុគ្គលទីមួយ) និង ស្វារីកូ (គឺបុគ្គលទីពីរ) ។" (تفسير القمِّي 269 «الطبعة الحجرية»)

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا ﴿٩٦﴾

៩៩. [ម្ចាស់មូហាំម៉ាដ្ឋ] ដូច្នេះឯងដែលយើងរៀបរាប់ពីស្តារប្រាប់អ្នកនូវដំណឹង[របស់សហគមន៍ទាំងឡាយ]ដែលបានកន្លងផុតទៅហើយ ហើយយើងបានប្រទានឲ្យអ្នកនូវសេចក្តីរំលឹក(គួរអាន) ដែលមកពីយើង ។

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وِزْرًا ﴿١٠٠﴾

១០០. អ្នកណាមួយគេចចេញពីព្រះកម្រើននោះ (បដិសេធ ឬ ច្រានចោលនូវសិក្ខាបទទាំងឡាយរបស់គួរអាន) អ្នកនោះនឹងកែងកែងកែង[នៃផលកម្ម]នាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ ។

خَالِدِينَ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ حِمْلًا ﴿١٠١﴾

១០១. ពួកគេនឹងនៅក្នុងនោះ (គឺនៅក្រោមអម្រែកនោះ) [ជានិច្ចនិរន្តរ] ។ វាជាអម្រែកដ៏អប្រិយសម្រាប់

ពួកគេនាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا ﴿١٢﴾

១០២. ថ្ងៃដែលគេនឹងផ្លុំស្នែង ។ ថ្ងៃនោះ យើងនឹងប្រមូលជនឧក្រិដ្ឋទាំងឡាយ [ដោយមាន]ភ្នែកខៀវ [ប្រឡាក់ភ្នែក] ។

يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا ﴿١٣﴾

១០៣. ពួកគេខ្សឹបរកគ្នាថា៖ "អស់លោកបានស្នាក់នៅត្រឹមតែដប់[ថ្ងៃ]ប៉ុណ្ណោះ ។"

مَنْ أَعْلَمَ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ﴿١٤﴾

១០៤. យើងដឹងថាពួកគេនិយាយអ្វីខ្លះ ពេលអ្នកប្រព្រឹត្តិល្អលើសគេក្នុងចំណោមពួកគេនឹងថា៖ "អស់លោកបានស្នាក់នៅត្រឹមតែមួយថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ។"

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا ﴿١٥﴾

១០៥. ពួកគេ (មនុស្ស) នឹងសួរអ្នកអំពីភ្នំទាំងឡាយ [មុនថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ] ។ ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំនឹងកម្ចាត់វាឲ្យខ្ទេច[ដូចធ្វលី]"

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ﴿١٦﴾

១០៦. ព្រះអង្គនឹងទុកផ្ទៃដីនោះចោលជាវាល រលីងធេង ។

لَا تَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا ﴿١٧﴾

១០៧. អ្នកនឹងឃើញថាវាមិនមានភាពឆ្គង និងមិនមានភាពក្រហោងក្រហូងឡើយនៅលើនោះ ។"

يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ، وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا ﴿١٨﴾

១០៨. នាថ្ងៃនោះ (ថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ) ពួកគេ (មនុស្ស) នឹងតាមអ្នកប្រកាសដែលគ្មានភាពរៀចរវេកក្នុងខ្លួន ។ សម្លេងនឹងទាប [ដោយសេចក្តីគោរព] នៅពីមុខ[អល់ឡោះប៉ូ] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ។ ដូច្នោះអ្នកនឹងបានឮតែសម្លេងខ្សាវៗ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៩៩-១០៨

1. وَ عَنْهُ، قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ: "قَاعًا صَفْصَفًا". قَالَ: «وَالْفَاعُ: الَّذِي لَا تُرَابَ فِيهِ، وَالصَّفْصَفُ: الَّذِي لَا نَبَاتَ لَهُ». (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٧٦، تفسير القمّي ٦٧: ٢).

១. អុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ្គីម... អាប៊ូ អាល - យ៉ូរូដូបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ យ៉ូកុំហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះប៉ូ جاء [២០:១០៦] វាល រលីងធេង ថា៖ "វាល ពុំមានធ្វលីក្នុងវាលនោះទេ ។

រលីងធម៌ ពុំមានរក្ខជាតិនៅក្នុងនោះទេ ។" (تفسير الفتي 2: 67)

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ بْنُ سُهَيْلٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ الْعَلَوِيِّ، عَنْ عَيْسَى بْنِ دَاوُدَ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: «سَأَلْتُ أَبِي عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ" قَالَ: الدَّاعِيَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٧٧، تأويل الآيات ١٣/٣١٦: ١)

២. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-អូប៊ុនបានចាស់បានថ្លែងថា... អ៊ីសា ប៊ិន ដូរុដូបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាល់-ហ្គាសាន់ មូសា ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន យ៉ាកុប្យា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលបានថ្លែងតមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលបានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសួរព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លូ ^{وَجَلَّ وَعَلَّ} [២០:១០៨] នាថ្ងៃនោះពួកគេនឹងតាមអ្នកប្រកាសដែលគ្មានភាពរៀបរយក្នុងខ្លួន ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកប្រកាស (អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام}) គឺអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} នោះឯង ។" (تأويل الآيات.1: 13/316)

3. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ محبوبٍ، عَنْ أَبِي مُحَمَّدٍ الْوَائِشِيِّ، عَنْ أَبِي الْوَرْدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ جَمَعَ اللَّهُ النَّاسَ فِي صَعِيدٍ وَاحِدٍ وَ هُمْ خُفَاءٌ عُرَاءٌ، فَيُوقَفُونَ فِي الْمَحْشَرِ حَتَّى يَعْرِفُوا عَرَقًا شَدِيدًا وَ تَشْتَدُّ أَنْفَاسُهُمْ، فَيَمْكُثُونَ فِي ذَلِكَ حَمْسِينَ عَامًا، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ "وَ حَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا".

៣. អូលី ប៊ិន អ៊ីប៊ីរ៉ាអ៊ីមបានតំណាលថា ឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី អាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន ម៉ាសូប៊ុប តមកពី អាហ្វិ មូហាំម៉ាដូ អាល់-វ៉ាប៊ីស្តី តមកពី អាហ្វិ អាល់-វ៉ាវ៉ែដូដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាកុប្យា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ថ្ងៃនៃជម្រះ អល់ឡោះហ្វ្លូ ^{وَجَلَّ وَعَلَّ} នឹងប្រមូលមនុស្សក្នុងវាលមួយ ជើងទទេ ។ ពួកគេនឹងឈប់នៅឯវាលរស់ពីស្លាប់វិញ បែកញើសជោកខ្លួន ពិបាកដកដង្ហើម ។ ពួកគេនឹងនៅក្នុង[សភាព]នេះហាសិបឆ្នាំ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លូ ^{وَجَلَّ وَعَلَّ} [២០:១០៨] សម្លេងនឹងទាបនៅពីមុខព្រះ ដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ។ ដូច្នោះអ្នកនឹងបានឮតែសម្លេងខ្សាវៗ ។"

قَالَ: ثُمَّ يُنَادِي مُنَادٍ مِنْ تَلْقَاءِ الْعَرْشِ: أَيُّ النَّبِيِّ الْأُمِّيُّ؟ فَيَقُولُ النَّاسُ: قَدْ أَسْمَعْتُ، فَسَمَّ بِاسْمِهِ. فَيُنَادِي أَيُّنَ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ، أَيُّنَ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْأُمِّيُّ؟ فَيَتَقَدَّمُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَمَامَ النَّاسِ كُلِّهِمْ حَتَّى يَنْتَهِي إِلَى حَوْضٍ طَوَّلُهُ مَا بَيْنَ أُبَيْلَةَ إِلَى صَنْعَاءَ، فَيَقِفُ عَلَيْهِ فَيُنَادِي بِصَاحِبِكُمْ فَيَتَقَدَّمُ أَمَامَ النَّاسِ فَيَقِفُ مَعَهُ، ثُمَّ يُؤَدِّنُ لِلنَّاسِ فَيَمْرُؤُونَ، فَبَيْنَ وَارِدِ الْحَوْضِ يَوْمَئِذٍ وَ بَيْنَ مَضْرُوفٍ عَنْهُ، فَإِذَا رَأَى رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مَنْ يُضْرَفُ عَنْهُ مِنْ مُحِبِّينَا يَبْكِي، وَ يَقُولُ: يَا رَبِّ، شِبَعَةُ عَلِيٍّ،

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសនៅពីមុខព្រះរាជបល្ល័ង្កថា៖ "ឯណាព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អាល់-អ៊ីម៉ី?" មនុស្សនឹងថា៖ "យើងឮហើយ ។ សូមប្រាប់ព្រះនាមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ឲ្យយើងដឹងផង ។" អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសថា៖ "ឯណាព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ប្រកបដោយព្រះធម៌មេត្តា? ឯណា មូហាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ប៊ិន អូប៊ុនឡោះហ្វ្លូ ^{وَجَلَّ وَعَلَّ} អាល់-អ៊ីម៉ី?" វិស្វលុលឡោះហ្វ្លូ ^{وَجَلَّ وَعَلَّ} នឹងដើរពីមុខមនុស្សទាំងអស់លុះដល់កន្លែងទឹកផុស ដែលមានចម្ងាយស្មើនឹងចន្លោះស្រុកអ៊ែឡាសូនិងស្រុកស្វីណាអាអ៊ី ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងសម្រាកនៅទីនេះ ។ អ្នកប្រកាសនឹងហៅព្រះបរមគ្រូ ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់លោក ។ អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់មនុស្ស (អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام}) នឹងដើរទៅមុខ ទៅឈប់ជាមួយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ បន្ទាប់ពីនោះគេនឹងហៅមនុស្សដើម្បីដើរទៅមុខ ។ មនុស្សមួយចំនួននឹងបានទៅក្បែរកន្លែងទឹកផុស ចំណែកឯមួយចំនួនទៀត គេមិនឲ្យចូលជិត

កន្លែងទឹកផុសនោះទេ ។ ពេលវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ឃើញបុគ្គលដែលគេមិនឲ្យនៅក្បែរកន្លែងទឹកផុស ទេនោះជាបុគ្គលដែលស្រឡាញ់យើង عليهم السلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ទ្រង់កន្សែង ទូលថា: "ព្រះម្ចាស់ عز وجل អើយ ស្រីអ្នកសុំ របស់អ្នកលី صلوات الله عليه والسلام !" ។

قَالَ: فَيَبْعَثُ اللَّهُ إِلَيْهِ مَلَكًا فَيَقُولُ لَهُ: مَا يُبْكِيكَ يَا مُحَمَّدُ؟ فَيَقُولُ: أَبْكِي لِأَنَّا سِ مِنْ شَيْعَةِ عَلِيٍّ، أَرَاهُمْ قَدْ صُرِفُوا تَلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ وَ مُنِعُوا وُرُودَ حَوْضِي.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា: "អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل នឹងឲ្យទេវតាមួយអង្គមកជួបព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ថា: "ម្នាក់ម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ ហេតុអ្វីព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ទ្រង់កន្សែង?" ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم នឹងទូលថា: "ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم យំ អាណិតមនុស្សដែលជាស្រីអ្នកសុំរបស់អ្នកលី صلوات الله عليه والسلام ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ឃើញគេទុកពួកគេចោលនៅពីមុខពួកភ្លើង នរក ហើយត្រូវគេយាត់មិនឲ្យមកជិតកន្លែងទឹកផុសរបស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ទេ ។"

فَيَقُولُ الْمَلَكُ: إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ قَدْ وَهَبْتُهُمْ لَكَ - يَا مُحَمَّدُ - وَ صَفَحْتُ لَهُمْ عَنْ ذُنُوبِهِمْ بِحَبِّهِمْ لَكَ وَ لِعِزَّتِكَ، وَ أَحَقُّهُمْ بِكَ وَ بِمَنْ كَانُوا يَتَوَلَّوْنَ بِهِ، وَ جَعَلْنَاهُمْ فِي زُمْرَتِكَ فَأُورِدُهُمْ حَوْضَكَ».

ទេវតានឹងទូលថា: "អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា: "ម្នាក់ម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ យើង عز وجل ឲ្យពួកគេមកអ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم ជាអំណោយ ។ យើង عز وجل បានលុបលាងបាបឲ្យពួកគេព្រោះតែពួកគេស្រឡាញ់អ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم និងគ្រួសារ عليهم السلام អ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រោះតែពួកគេជំពាក់ចិត្តលើអ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم និងបណ្តាអ្នកដែលចង់មិត្តភាពជាមួយអ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយយើង عز وجل បានឲ្យពួកគេនៅក្នុងក្រុមអ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ដូច្នោះយើង عز وجل ឲ្យពួកគេត្រឡប់ទៅឯកន្លែងទឹកផុសរបស់អ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم វិញ ហើយ ។"

قَالَ: أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «فَكَمْ بَاكٍ يُؤْمِدُ وَ بَاكِيَةٌ يُنَادُونَ: يَا مُحَمَّدُ إِذَا رَأَوْا ذَلِكَ، وَ لَا يَبْقَى أَحَدٌ يُؤْمِدُ يَتَوَلَّوْنَا وَ يُجِنُّنَا وَ يَتَبَرَّأُ مِنْ عَدُوِّنَا وَ يُبْعِثُهُمْ إِلَّا كَانُوا فِي حِزْبِنَا وَ مَعَنَا وَ يَرُدُّونَ حَوْضَنَا».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صفحة: ٧٧٧، تفسير القمي ٦٤: ٠٢).

អាច្នី យ៉ាត់ហ្វា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ម្នាក់ម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ ថ្ងៃនោះលោកនឹងយំច្រើន ពេលលោកឃើញបែប នេះ ។ ថ្ងៃនោះ មិនខ្វះអ្នកណាម្នាក់ទេដែលជាមិត្តយើង عليهم السلام និងស្រឡាញ់យើង عليهم السلام ដែលចៀសឆ្ងាយពី សត្រូវយើង عليهم السلام ដែលស្អប់សត្រូវយើង عليهم السلام ។ ពួកគេទាំងអស់គ្នានេះនឹងបាននៅក្នុងក្រុមយើង عليهم السلام ហើយនឹងបានវិលត្រឡប់ទៅកាន់កន្លែងទឹកផុសយើង عليهم السلام វិញ ។" (تفسير القمي 2: 64)

يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ إِلَّا مَنْ أِذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَ رَضِيَ لَهُ قَوْلًا ﴿١٦٩﴾

១០៩. ថ្ងៃនោះ: ការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍នឹងមានប្រយោជន៍សម្រាប់តែអ្នកណាដែល[អល់ឡោះហ្ន៎] ព្រះ ដ៏មានមេត្តាធម៌អនុញ្ញាតឲ្យទេ ហើយព្រះអង្គនឹងសព្វព្រះហឫទ័យសម្តីអ្នកនោះ ។

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ ۗ عَلِمًا ﴿١٧٠﴾

១១០. ព្រះអង្គទ្រង់ញាណអ្វីដែលមាននៅខាងមុខពួកគេនិងអ្វីដែលមាននៅខាងក្រោយពួកគេ ឯពួក

គេមិនអាចយល់ព្រះអង្គដោយការចេះដឹងបានឡើយ ។

តាហ្វៀរត្រូវបានផ្ញើថា អ៊ីម៉ា យ៉ាក្រូហ្គារ ឬ ឡីត្យូ ឬ ឡីត្យូ បានផ្ញើថា: "អ្វីដែលមាននៅខាងមុខពួកគេ ចែងសំដៅទៅលើប្រវត្តិរបស់បណ្តាសាស្ត្រាមុនៗ ឯ អ្វីដែលមាននៅខាងក្រោយពួកគេ ចែងសំដៅទៅលើដំណឹងរបស់អាល់-ម៉ាស៊ូឌី" (តាហ្វៀរ ត្រូវបានផ្ញើ ក្បាលទី ២ ទំព័រ ៦២)

وَعَنْتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ﴿١٠٩﴾

១១១. មុខទាំងឡាយនឹងត្រូវទាបចុះនៅពីមុខព្រះទ្រង់គង់ព្រះជន្មនៅ ព្រះអន្តរ ។ អ្នកបរាជ័យគឺអ្នកដែលរែក[អម្រែក]អំពើទុច្ចរិត ។

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿١١٠﴾

១១២. អ្នកណាមួយបានធ្វើអំពើល្អ [ផ្តល់គុណប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯង ដល់មនុស្ស និងប្រព្រឹត្តដើម្បីអស់ឡោះហ្ន៍] ព្រមទាំងមានសទ្ធា អ្នកនោះនឹងមិនខ្លាចទទួលរងអំពើអយុត្តិធម៌ ហើយក៏នឹងមិនខ្លាចទទួលរងការដកហូតនូវអ្វីដែលខ្លួនសមនឹងបាននោះទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ១០៩-១១២

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ الْعَلَوِيِّ، عَنْ عَيْسَى بْنِ دَاوُدَ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «سَمِعْتُ أَبِي يَقُولُ وَرَجُلًا يَسْأَلُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا"، قَالَ: لَا يَنَالُ شَفَاعَةَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ بِطَاعَةِ آلِ مُحَمَّدٍ، وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا وَ عَمَلًا، فَحَبِي عَلَى مَوَدَّتِهِمْ وَ مَاتَ عَلَيْهَا، فَرَضِيَ اللَّهُ قَوْلَهُ وَ عَمَلَهُ فِيهِمْ،

១. មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អាល់-អាប៊ុប្តាស់ រ៉ាហ្គេ ឬ អ៊ីសា ប៊ិន ដ្យាវុដ្ចបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាល់-ហ្គាសាន់ មូសា ប៊ិន យ៉ាក្រូហ្គារ ដែលបានតំណាលតមកពីព្រះបិតា ព្រះអង្គ ដែលមានរចនៈថា: " បានឮព្រះបិតា កាលបុរសម្នាក់បានសួរព្រះអង្គ អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៍ [២០:១០៩] ថ្ងៃនោះការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍នឹងមានប្រយោជន៍សម្រាប់តែអ្នកណាដែល [អស់ឡោះហ្ន៍] ព្រះដ៏មានមេត្តាធម៌អនុញ្ញាតឲ្យទេ ហើយព្រះអង្គនឹងសព្វព្រះហឫទ័យសម្តីអ្នកនោះ មានរចនៈថា: "ការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍របស់មូហាំម៉ាដ្ច នឹងមិនបានដល់អ្នកណាមួយទេថ្ងៃជំនុំជម្រះលើកលែងតែអ្នកណាដែលព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌អនុញ្ញាតឲ្យទេ គឺអ្នកដែលស្តាប់បង្គាប់ព្រះរាជបុត្ររាជនក្តា ហើយសម្តីនិងទង្វើរបស់អ្នកនោះសព្វព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ ។ អ្នកនោះរស់នៅនិងស្តាប់ក្នុងសេចក្តីស្មោះស្ម័គ្រចំពោះរាជបុត្ររាជនក្តាទាំងនេះ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៍ នឹងសព្វព្រះហឫទ័យសម្តីអ្នកនោះទាក់ទងនឹងព្រះរាជបុត្ររាជនក្តាទាំងនេះ ។"

قَالَ: "وَعَنْتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا لِأَنَّ مُحَمَّدًا، كَذَا نَزَلَتْ،

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ មានរចនៈថា: [២០:១១១] មុខទាំងឡាយនឹងត្រូវទាបចុះនៅពីមុខព្រះទ្រង់គង់

ثلاثة
ارباع
الحزب
٣٢

ព្រះជន្មនៅ ព្រះអនន្ត ។ អ្នកបរាជ័យគឺអ្នកដែលរែកអំពើទុច្ចរិតទៅលើបណ្តាកូនចៅរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ។ គេបានបើកឲ្យដឹងអាយ៉ាស្តនេះដូចនេះឯង ។

تَمَّ قَالَ: "وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا" قَالَ: مُؤْمِنٌ بِمَحَبَّةِ آلِ مُحَمَّدٍ وَ مُبْغِضٌ لِعَدُوِّهِمْ.*** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٧٩، تأويل الآيات ٣١٨/١٥: ١.)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ [២០:១១២] អ្នកណាមួយបានធ្វើអំពើល្អ ព្រមទាំងមានសទ្ធា អ្នកនោះនឹងមិនខ្លាចទទួលរងអំពើអយុត្តិធម៌ ហើយក៏នឹងមិនខ្លាចទទួលរងការដកហូតនូវអ្វីដែលខ្លួនសមនឹងបាននោះទេ គឺមិន ដែលស្រឡាញ់ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដែលស្អប់សត្រូវរបស់ព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} ។ " (15 / 318 : 1) (تأويل الآيات 15 / 318 : 1)

2. أحمد بن إدريس، عن محمد بن عبد الجبار، عن صفوان بن يحيى، قال: سألتني أبو فرقة المحدث أن أدخله على أبي الحسن الرضا (عليه السلام)، فاستأذنته في ذلك، فأذن لي، فدخل عليه، فسأله عن الحلال والحرام حتى بلغ سؤاله إلى التوحيد، فقال أبو فرقة: إنا رؤينا أن الله قسم الرؤية والكلام بين نبيين، فقسم الكلام لموسى، ولمحمد الرؤية

២. អាស្តម៉ាដ្ឋ បឺន អ៊ីដ្រីស រាយការណ៍តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន អាប៌ខុល-យ៉ាប៌បារ តមកពី ស្វហ្វ្រ៉ាន បឺន យ៉ាស្តយ៉ា ថា អាហ្វិ ក្លីវ៉ាត្ត (អ្នកជំនាញហ្វាត្វិស្វ) បានសូមឲ្យខ្ញុំនាំលោកទៅជួប អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-រីដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ខ្ញុំក៏បានសូមអនុញ្ញាតព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានអនុញ្ញាត យើងក៏បានទៅជួបព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អាហ្វិ ក្លីវ៉ាត្តបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} រឿងច្បាប់ស្តីអំពីអ្វីដែលគេអនុញ្ញាតនិងអំពីអ្វីដែលគេហាមលុះសួរដល់រឿងតៅហ្វិដ្ឋី (التوحيد) ។ អាហ្វិ ក្លីវ៉ាត្តបានទូលថា៖ "គេបានប្រាប់យើងថាអល់ឡោះហ្វី ^{رحل} បានបែងចែកចក្ខុវិស័យនិងវេហារកោសល្យរបស់ព្រះអង្គ ^{رحل} ឲ្យទៅព្រះសាស្តាពីរ អង្គ ^{عليهم السلام} ។ ព្រះអង្គ ^{رحل} ឲ្យវេហារកោសល្យទៅមូសា ^{عليه السلام} ឲ្យចក្ខុវិស័យទៅមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។"

فَقَالَ أَبُو الْحَسَنِ (عليه السلام): «فَمَنْ الْمُبَلِّغُ عَنِ اللَّهِ إِلَى الثَّقَلَيْنِ مِنَ الْحَيِّ وَالْإِنْسِ: ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ﴾، ﴿وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا﴾، ﴿وَلَا يَسْ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ﴾، أَلَيْسَ مُحَمَّدٌ (صلى الله عليه و آله)؟ قَالَ: بَلَى. قَالَ: كَيْفَ يَحْيِي رَجُلًا إِلَى الْخَلْقِ جَمِيعًا فَيُخْرِهُمُ أَنَّهُ جَاءَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، وَ أَنَّهُ يَدْعُوهُمْ إِلَى اللَّهِ بِأَمْرِ اللَّهِ فَيَقُولُ: ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ﴾ ﴿وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا﴾، ﴿وَلَا يَسْ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ﴾، تَمَّ يَقُولُ: أَنَا رَأَيْتُهُ بَعْنِي، وَ أَحَطْتُ بِهِ عِلْمًا، وَ هُوَ عَلَى صُورَةِ الْبَشَرِ أَمَا تَسْتَحُونَ، مَا قَدَرْتَ الرَّئَادِقَةَ أَنْ تَرْمِيَهُ هَذَا، أَنْ يَكُونَ يَأْتِي مِنْ عِنْدِ اللَّهِ بِشَيْءٍ تَمَّ يَأْتِي بِخِلَافِهِ مِنْ وَجْهِ آخَرَ».

អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "តើអ្នកណាបាននាំព្រះរាជសាររបស់អល់ឡោះហ្វីទៅឲ្យសត្វលោកពីរដែលមានទម្ងន់ គឺពួកយ៉ុននិងមនុស្សជាតិ ថា៖ [៦:១០៣] ចក្ខុវិញ្ញាណពុំអាចយល់ដឹងព្រះអង្គបានទេ [២០:១១០] ពួកគេមិនអាចយល់ព្រះអង្គដោយការចេះដឹងបានឡើយ ។ [៤២:១១] ពុំមានអ្វីដូចព្រះអង្គឡើយ? មិនមែនមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទេ?" អាហ្វិ ក្លីវ៉ាត្តបានទូលថា៖ "មែន ។" អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សមហេតុសមផលទេដែលបុគ្គលនីមួយ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មករកសត្វលោកទាំងអស់ប្រកាសប្រាប់សត្វលោកទាំងអស់នោះថាខ្លួន ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មកពីអល់ឡោះហ្វី ^{رحل} ហើយប្រកាសហៅសត្វលោកទាំងអស់នោះទៅរកអល់ឡោះហ្វី ^{رحل} តាមព្រះបញ្ជាព្រះអង្គ ^{رحل} ថា [៦:១០៣] ចក្ខុវិញ្ញាណពុំអាចយល់ដឹង

ព្រះអង្គបានទេ [២០:១១០] ពួកគេមិនអាចយល់ព្រះអង្គដោយការចេះដឹងបានឡើយ ។ [៤២:១១] ពុំមានអ្វីដូចព្រះអង្គឡើយ រួចហើយបុគ្គល صلوات الله عليه وآله នោះដើរនិយាយថា: "ខ្ញុំបានឃើញព្រះអង្គ عجل (គឺឃើញអស់ឡោះហ្ន៎ عجل) ផ្ទាល់ភ្នែក ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله យល់ដឹងព្រះអង្គ عجل ដោយការចេះដឹងរបស់ صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ عجل មានរូបដូចមនុស្ស" ? អស់លោកមិនខ្មាស់គេទេ ? សូម្បីតែបណ្តាអ្នកមិនជឿព្រះក៏ពុំហ៊ាននិយាយបែបនេះដាក់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ដែរ ថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله (គឺមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله) បាននាំអ្វីមួយមកពីអស់ឡោះហ្ន៎ عجل រួចហើយបាននាំមកនូវអ្វីមួយដែលផ្ទុយពីនោះ ។"

قَالَ أَبُو قُرَيْبَةَ: فَإِنَّهُ يَقُولُ: ﴿وَلَقَدْ رَأَاهُ نَزَلَةً أُخْرَى﴾؟ فَقَالَ أَبُو الْحَسَنِ (عليه السلام): «إِنَّ بَعْدَ هَذِهِ الْآيَةِ مَا يَدُلُّ عَلَى مَا رَأَى، حَيْثُ قَالَ: ﴿مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَى﴾ يَقُولُ: مَا كَذَبَ فُؤَادُ مُحَمَّدٍ مَا رَأَتْ عَيْنَاهُ، ثُمَّ أَحْبَرَ بِمَا رَأَى، فَقَالَ: ﴿لَقَدْ رَأَى مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَى﴾، فَأَيَّاتُ اللَّهِ غَيْرُ اللَّهِ، ﴿وَقَدْ قَالَ اللَّهُ: وَ لَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا﴾ فَإِذَا رَأَتْهُ الْأَبْصَارُ فَقَدْ أَحَاطَتْ بِهِ الْعِلْمُ، وَ وَقَعَتِ الْمَعْرِفَةُ».

អាច្នី ក្នុងព្រះតួបានទូលថា: "តែអស់ឡោះហ្ន៎ عجل មានព្រះបន្ទូលថា: [៥៣:១៣] ពិតណាស់គេបានឃើញគេ [បានសេចក្តីថាឃើញអស់ឡោះហ្ន៎ عجل] ពេលចុះមួយទៀត?" អាច្នី អាល់-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ក្រោយពីនោះអាយ៉ាស្តនេះស្តីអំពីអ្វីដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានឃើញ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ عجل មានព្រះបន្ទូលដំបូងថា: [៥៣:១១] ដូចចិត្តមិនបដិសេធអ្វីដែលវាបានឃើញនោះទេ ។ មានន័យថាចិត្តរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋមិនប្រឆាំងគតាំងអ្វីដែលភ្នែកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានឃើញនោះទេ ។ បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎ عجل បានប្រាប់ឲ្យដឹងអំពីអ្វីដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានឃើញថា: [៥៣:១៨] ពិតណាស់គេបានឃើញព្រះសញ្ញាធំបំផុតរបស់ព្រះម្ចាស់គេ ។ ពិតណាស់ព្រះសញ្ញារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ عجل ផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎ عجل (មិនមែនអស់ឡោះហ្ន៎ عجل ទេ) ។ អស់ឡោះហ្ន៎ عجل មានព្រះបន្ទូលថា: [២០:១១០] ពួកគេមិនអាចយល់ព្រះអង្គដោយការចេះដឹងបានឡើយ ។ បើភ្នែកអាចមើលឃើញអស់ឡោះហ្ន៎ عجل បាន បានសេចក្តីថាអាចចាប់អស់ឡោះហ្ន៎ عجل បានដោយការចេះដឹង ហើយនឹងអាចយល់ដឹងញាណបារីព្រះអង្គ عجل បាន ។

قَالَ أَبُو قُرَيْبَةَ: فَتُكَذِّبُ بِالرِّوَايَاتِ؟ فَقَالَ أَبُو الْحَسَنِ (عليه السلام): «إِذَا كَانَتِ الرِّوَايَاتُ مُخَالَفَةً لِلْقُرْآنِ كَذَّبْتُهَا، وَ مَا أَجْمَعَ الْمُسْلِمُونَ عَلَيْهِ أَنَّهُ لَا يُحَاطُ بِهِ عِلْمًا، وَ لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ، وَ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ» (الكافي - الجزء ١ : صفحة : ٩٥ حديث : ٢)

អាច្នី ក្នុងព្រះតួបានទូលថា: "ដូច្នេះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បដិសេធសេចក្តីរាយការណ៍មែនទេ?" អាច្នី អាល់-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "បើសេចក្តីរាយការណ៍នោះផ្ទុយពីគូរអាន ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បដិសេធសេចក្តីរាយការណ៍នោះ ។ សេចក្តីរាយការណ៍នោះផ្ទុយពីមតិទូទៅរបស់មុស្លីមទាំងឡាយដែរដែលថាគេមិនអាចចាប់ (គឺឃើញ) អស់ឡោះហ្ន៎ عجل ដោយការចេះដឹងបានទេ ភ្នែកមិនអាចយល់ដឹងព្រះអង្គ عجل ទេ មិនមានអ្វីដូចព្រះអង្គ عجل ទេ ។" (2 /95 :1 (الكافي) 6:102-107, 53:7-18)

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحَدِّثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١٠٣﴾
 ១១៣. ដូច្នេះឯងដែលយើងបានបើកឲ្យដឹងគូរអានជាភាសាអារ៉ាប់ ហើយយើងបានបញ្ជាក់សេចក្តីព្រមាននៅក្នុងនោះដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេខ្លាចក្រែង[អស់ឡោះហ្ន៎] ឬឲ្យគូរអាននេះនាំមកឲ្យពួកគេនូវព្រះកម្រើន ។

អ៊ីម៉ា យ៉ាក្រូហ្វារ ស្លីខ្លីក្លា صلوات الله عليه والسلام បានថ្លែងថា៖ "អាយ៉ាស្កុនេនៃចែងសំដៅទៅលើអ្វីដែលនឹងកើតមានឡើង រវាងអាល់-ម៉ាស្កុន្លី عجل الله فرجه និងពួកស៊ុហ្វយ៉ានី ។" (តាហ្វ្សៀរ គូម្មី ក្បាលទី២ ទំព័រ៦៥)

فَتَعَلَى اللَّهِ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَى إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴿١١٥﴾
 ១១៥. អាល់ឡោះហ្វ្រង់មហាឧត្តុងឧត្តមខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យ [ព្រះអង្គគឺ]ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះសច្ច៍ (គឺ ពិតមិនភ្លេងក្លាយ) ។ ចូរអ្នកកុំតក់ក្រហល់ពេកអំពីគូរអាន មុនគេបើកឲ្យអ្នកដឹងគូរអាននេះឲ្យ បានគ្រប់សព្វ ។ ចូរអ្នកទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះមេត្តាបន្ថែមការចេះដឹងឲ្យទូលព្រះបង្គំ ជាខ្ញុំទៀត ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស្កុន ១១៣-១១៤

1. عَلِيٍّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ: يَعْنِي مَا يُخَدِّثُ مِنْ أَمْرِ الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ السُّفْيَانِيَّ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٨٠، تفسير القمِّي ٦٥: ٢).

១. អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីម បានថ្លែងអំពី [២០:១១៣] ឬឲ្យគូរអាននេះនាំមកឲ្យពួកគេនូវព្រះកម្រើន ថា៖ "ស្តីអំពីរឿងអាល់-ក្លីអ៊ីម صلوات الله عليه والسلام និងអាល់-ស៊ុហ្វយ៉ានី ។" (تفسير القمِّي 2: 65)

2. عَلِيٍّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله إِذَا نَزَلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ بَادَرَ بِقِرَاءَتِهِ قَبْلَ تَمَامِ نُزُولِ الْآيَةِ وَ الْمَعْنَى، فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَى إِلَيْكَ وَحْيُهُ» أَي تَفْرَعُ مِنْ قِرَاءَتِهِ «وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٨٠، تفسير القمِّي ٦٥: ٢).

២. អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីម បានថ្លែងថា៖ "កាលគេបានបើកឲ្យរស្មីលុលឡោះហ្វ្រង់ صلوات الله عليه وآله ដឹងគូរអាន ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله តែងតែប្រារព្ធសូត្រមុនគេបានបើកឲ្យដឹងអាយ៉ាស្កុន្លីគូរអាន និងអត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស្កុន្លីគូរអាននោះ រួចសព្វគ្រប់ ។ ដូច្នោះអាល់ឡោះហ្វ្រង់បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [២០:១១៤] ចូរអ្នកកុំតក់ក្រហល់ពេកអំពី គូរអាន មុនគេបើកឲ្យអ្នកដឹងគូរអាននេះឲ្យបានគ្រប់សព្វ ។ ចូរអ្នកទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះ មេត្តាបន្ថែមការចេះដឹងឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទៀត ។" (تفسير القمِّي 2: 65)

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلِ فَتَسَى وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا ﴿١١٥﴾

១១៥. យើងបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយអាដាំកាលពីមុន តែគេបានភ្លេច ។ យើងមិនបានឃើញថាគេមាន ការសម្រេចចិត្តមុតមាំទេ [ដោយមានបំណងប្រព្រឹត្តល្មើសបណ្តាំយើងពិតៗ នេះគ្រាន់តែជាការ ភ្លាំងភ្លេចប៉ុណ្ណោះ] ។

អ៊ីម៉ា មូហ្វាម៉ាដូ បាត្រៀរ صلوات الله عليه والسلام បានថ្លែងថា៖ "យើងបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយអាដាំកាលពីមុន តែគេបាន ភ្លេច ចែងសំដៅទៅលើពាក្យសម្បថរបស់អាដាំ عليه السلام ដែលទាក់ទងនឹងមូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله និងបណ្តាំអ៊ីម៉ា عليهم السلام ក្រោយពីមូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله តែអាដាំ عليه السلام បានធ្វេសប្រហោសពាក្យសម្បថនោះ ។ អាដាំ عليه السلام មិនមាន "ការសម្រេចចិត្តមុតមាំ" ទេ ក្នុងការទទួលស្គាល់ដរាបពិតប្រាកដរបស់មូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله និងបណ្តាំអ៊ីម៉ា عليهم السلام

ក្រោយពីមូហាំម៉ាដ្ឋ صلى الله عليه وسلم ។ មូលហេតុនៃការតែងតាំងងារជា អ៊ូលុល-អាស្យាំ (បុគ្គលប្តេជ្ញាចិត្តមុតមាំ) ឲ្យ ទៅសាស្តាអ៊ូលុល-អាស្យាំទាំងប្រាំអង្គនោះគឺ អល់ឡោះហ្គ័រ وَجَلَّ បានទទួលពាក្យសម្បថពីសាស្តាទាំងប្រាំ អង្គនេះទាក់ទងនឹងមូហាំម៉ាដ្ឋ صلى الله عليه وسلم បណ្តាអ្នកស្នង عليهم السلام ព្រះអង្គ صلى الله عليه وسلم និងអាល់-ម៉ាស្គូដ្ឋ صلى الله عليه وسلم ។ ព្រះសាស្តា ទាំងប្រាំអង្គបានប្តេជ្ញាចំពោះពាក្យសម្បថនេះដោយ "សេចក្តីសម្រេចចិត្តមុតមាំ" ថាអស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ព្រម ទទួលស្គាល់ពាក្យសម្បថនេះជាពាក្យពិតឥតមុសា ។" (អាល់-កាហ្វី ក្បាលទី១ ទំព័រទី៤១៦, តាហ្វ្យសៀវ គូម្មី ក្បាលទី២ ទំព័រ៦៥)

អ៊ីម៉ា មូហាំម៉ាដ្ឋ បាត្រៀវ صلى الله عليه وسلم បានថ្លែងថា៖ "អាដ្យាំ صلى الله عليه وسلم ពុំបានបដិសេធកិច្ចសន្យានេះទេ ហើយក៏ពុំបាន ប្តេជ្ញាចិត្តចំពោះកិច្ចសន្យានេះទេដែរ ។ ដូច្នេះ សាសនាត្រូវប្រកាសឡើងតាមរយៈសាស្តាទាំងប្រាំអង្គ ដែលបានប្តេជ្ញាចិត្តព្រមទទួលអាល់-ម៉ាស្គូដ្ឋ صلى الله عليه وسلم ។ ក៏ប៉ុន្តែអាដ្យាំ صلى الله عليه وسلم ពុំមាន "សេចក្តីសម្រេចចិត្តមុតមាំ" ដើម្បីប្តេជ្ញាចិត្តទេ ។ នេះគឺអត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស្គូដ្ឋនេះ ។" (តាក្វីវីល អាល់ អាយ៉ាត់ អាល់-ស្យាហ្វីវ៉ះត្តិ ទំព័រ៣១៣)

លោក អាច្ឆី ហ្គាំស្យាស្គូ បានថ្លែងថា អ៊ីម៉ា មូហាំម៉ាដ្ឋ បាត្រៀវ صلى الله عليه وسلم បានថ្លែងថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ وَجَلَّ បាន ទទួលកិច្ចសន្យាពីបណ្តាសាស្តា عليهم السلام ហើយព្រះអង្គ وَجَلَّ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អញ وَجَلَّ មិនមែនជាព្រះម្ចាស់ របស់ពួកអ្នក عليهم السلام ទេ ?" បណ្តាសាស្តា عليهم السلام បានទូលតបថា៖ "មែន ព្រះអង្គ وَجَلَّ ជាព្រះម្ចាស់ ។" អល់ឡោះហ្គ័រ وَجَلَّ សួរថា៖ "តើមូហាំម៉ាដ្ឋ صلى الله عليه وسلم មិនមែនសាស្តារបស់អញទេ ? តើអាល្លី صلى الله عليه وسلم មិនមែនជា អាមីរុល-មុអ៊ីមីនីន صلى الله عليه وسلم ទេ ? តើបណ្តាអ្នកស្នង عليهم السلام គេ صلى الله عليه وسلم មិនមែនជាអាជ្ញាដែលត្រូវចាត់តាំងឡើង ដោយអញ وَجَلَّ ទេ ? តើពួកគេ عليهم السلام មិនមែនជាអ្នកអភិរក្សព្រះប្រាជ្ញាញាណរបស់អញ وَجَلَّ ទេ ? តើអាល់- ម៉ាស្គូដ្ឋ صلى الله عليه وسلم មិនមែនជាអ្នកដែលអញ وَجَلَّ ចាត់តាំងឡើង ដើម្បីជាពំនាក់គាំទ្រសាសនាអញ وَجَلَّ ទេ ? តើគេ صلى الله عليه وسلم មិនមែនជាអ្នកដែលអញ وَجَلَّ ចាត់តាំងឡើងដើម្បីនឹងឲ្យគេផ្សាយរដ្ឋាភិបាលអញ وَجَلَّ ឲ្យសុសសព្វ ទេ ? តើគេ صلى الله عليه وسلم មិនមែនជាអ្នកដែលអញ وَجَلَّ ចាត់តាំងឡើងដើម្បីនឹងឲ្យគេ صلى الله عليه وسلم សងសឹកសត្រូវរបស់ អញ وَجَلَّ ទេ ? តើគេ صلى الله عليه وسلم មិនមែនជាអ្នកដែលអញ وَجَلَّ ចាត់តាំងឡើងដើម្បីនឹងធ្វើឲ្យមនុស្សគោរពបូជាអញ وَجَلَّ ដោយសារគេ صلى الله عليه وسلم ទេ ទោះពេញចិត្តក្តី មិនពេញចិត្តក្តី ?" បណ្តាសាស្តា عليهم السلام បានទូលតបថា៖ "អស់ទូល ព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមជឿជាក់ចំពោះកិច្ចសន្យានេះ ហើយសូមប្តេជ្ញាចិត្តអះអាងចំពោះកិច្ចសន្យានេះ ឱព្រះ ជាម្ចាស់ وَجَلَّ របស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ !" (ភាគ ២ បាច់ ៧ ហ្គាខ្លីស្ទ ២)

អធិប្បាយអាយ៉ាស្គូ ១១៥

1. مُحَمَّدٌ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى الْقُمِّيِّ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، عَنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: «وَلَقَدْ عَاهَدْنَا إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلِ،» كَلِمَاتٍ فِي مُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَفَاطِمَةَ وَالحُسَيْنِ وَالحُسَيْنِ وَالأُمَمَةَ مِنْ دُرَيْبِهِمْ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) فَتَسِي وَ لَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا. هَكَذَا وَ اللَّهُ نَزَلَتْ عَلَى مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلهِ)».

១. មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាក្កូប បានថ្លែងតពី អាល់-ហ្វ្វីសែនី ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ដែលបានថ្លែងតពី មូអុឡា ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ដែលបានថ្លែងតពី យ៉ាក្កូហ្វារ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ូបៃខុលឡោះហ្គ័រ ដែលបានថ្លែងតពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីសា អាល់-គូម្មី ដែលបានថ្លែងតពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ស៊ូឡែម៉ាន ដែលបានថ្លែងតពី

អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ចិន ស៊ីណាន ដែលបានផ្ទៃឯតពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះ
 បន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} ថា៖ [២០:១១៥] យើងបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយអាដ្វាំកាលពីមុន ស្តីអំពីមូហ្វាំម៉ាដ្វ
អុលី ហ្វាដ្វីម៉ាស្ត អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-ហ្វាសែនី និងបណ្តាអ៊ីម៉ាំដែលចេញមកពីបណ្តាកូនចៅរបស់ពួក
គេ តែគេបានភ្លេច ។ ហើយយើងមិនបានឃើញថាគេមានការសម្រេចចិត្តមុតមាំទេ ។ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមស្រួច
 ចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} គេបានបើកឲ្យមូហ្វាំម៉ាដ្វ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដឹងដូច្នោះឯង ។"

(الكافي 1: 23 / 416)

2. عَلِيُّ بْنُ إِبرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُضَيْلِ عَنْ أَبِي حَمْرَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) قَالَ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى عَهْدَ إِلَى آدَمَ (عليه السلام) أَنْ لَا يَقْرَبَ هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَلَمَّا بَلَغَ الْوَقْتَ الَّذِي كَانَ فِي عِلْمِ اللَّهِ أَنْ يَأْكُلَ مِنْهَا نَسِيَ فَأَكَلَ مِنْهَا وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ " وَ لَقَدْ عَاهَدْنَا إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلُ فَتَسَيَّ وَ لَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا" فَلَمَّا أَكَلَ آدَمَ (عليه السلام) مِنَ الشَّجَرَةِ أَهْبَطَ إِلَى الْأَرْضِ فَوَلِدَ لَهُ هَابِيلُ وَ أَخْتُهُ تَوَّامٌ وَ وُلِدَ لَهُ قَابِيلُ وَ أَخْتُهُ تَوَّامٌ ثُمَّ.

២. អុលី ចិន អ៊ីបរ៉ាហ្វឹម... អាហ្វិ ហ្វាស្វាស្តបានតំណាលថា អាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖
 "អស់ឡោះហ្ន៎ ^{تبارك وتعالى} បានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយអាដ្វាំ ^{عليه السلام} ថាអាដ្វាំ ^{عليه السلام} មិនត្រូវចូលជិតដើមឈើទេ ។ លុះ
 ដល់ពេលដែលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} ទ្រង់ញាណនោះ អាដ្វាំ ^{عليه السلام} បានសោយ(អ្វីដែលបាន)ពីដើមឈើនោះ ។
 អាដ្វាំ ^{عليه السلام} បានសោយក្នុងការភ្លេចភ្លាំង ហើយនេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} [២០:១១៥] យើងបានធ្វើ
 កិច្ចសន្យាជាមួយអាដ្វាំកាលពីមុន តែគេបានភ្លេច ។ យើងមិនបានឃើញថាគេមានការសម្រេចចិត្តមុត
 មាំទេ ។ ដូច្នោះពេលអាដ្វាំ ^{عليه السلام} បានសោយ(អ្វីបានមក)ពីដើមឈើនោះ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានមកកងដែនដី ។
 ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានឲ្យកំណើតដល់ហ្វាប៊ីលនិងប្អូនស្រីភ្លោះ ហើយព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានឲ្យកំណើតដល់ក្លីប៊ីល
 និងប្អូនស្រីភ្លោះ ។" (អាល់-កាហ្វី ហ្វាដ្វីស្វ័យ ១៥៥៤០ ឬ 92 / 113 : 8 الكافي)

3. حَدَّثَنِي أَبُو جَعْفَرٍ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ عَنْ مُفَضَّلِ بْنِ صَالِحٍ عَنْ جَابِرٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: « وَ لَقَدْ عَاهَدْنَا إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلُ فَتَسَيَّ وَ لَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا» قَالَ عَهْدَ إِلَيْهِ فِي مُحَمَّدٍ وَ الْأَيْمَةَ مِنْ بَعْدِهِ فَتَرَكَ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ عَزْمٌ فِيهِمْ أَنَّهُمْ هَكَذَا وَ إِنَّمَا سُمِّيَ أَوْلُو الْعَزْمِ أَوْلِي الْعَزْمِ لِأَنَّهُ عَهْدَ إِلَيْهِمْ فِي مُحَمَّدٍ وَ الْأَوْصِيَاءِ مِنْ بَعْدِهِ وَ الْمُهْدِيِّ وَ سِيرَتِهِ فَأَجْمَعَ عَزْمُهُمْ أَنْ ذَلِكَ كَذَلِكَ وَ الْإِقْرَارُ بِهِ. (صائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام, جلد ١, صفحة ٧٠)

៣. [...] យ៉ាក្តុហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} បានតំណាលថា អាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل}
 [២០:១១៥] យើងបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយអាដ្វាំកាលពីមុន តែគេបានភ្លេច ។ យើងមិនបានឃើញថា
 គេមានការសម្រេចចិត្តមុតមាំទេ ថា៖ "គេបានធ្វើកិច្ចសន្យាពាក់ព័ន្ធនឹងមូហ្វាំម៉ាដ្វ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងបណ្តាអ៊ីម៉ាំ ^{عليه السلام}
 ក្រោយព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ។ (កាលពីដើម)អាដ្វាំ ^{عليه السلام} មិនបានបង្ហាញឲ្យឃើញនូវសេកត្តិប្តេជ្ញាមោះមុតចំពោះ
 ព្រះអង្គទាំងអស់នេះ ^{عليه السلام} ទេ តែ(ក្រោយមក)គេបានតែងតាំងព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ជាអ្នកប្តេជ្ញាមោះមុត (اولوا العزم)
 ដោយសារតែកិច្ចសន្យារបស់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ពាក់ព័ន្ធនឹងមូហ្វាំម៉ាដ្វ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងអភិបាលទាំងឡាយ ^{عليه السلام} ក្រោយ
 មូហ្វាំម៉ាដ្វ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងអាល់-ម៉ាស្ត ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានយល់ព្រមទាំងស្រុងចំពោះកិច្ចសន្យានេះ
 ដោយស្មោះចិត្ត ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ព្រមទទួលកិច្ចសន្យានេះ ។" (بصائر الدرجات) ក្បាលទី២ វគ្គ៧
 ហ្វាដ្វីស្វ័យ)

4. حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ عَنْ دَاوُدَ الْعَجَلِيِّ عَنْ زُرَّارَةَ عَنْ حُرَّانَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ

تَعَالَى خَلَقَ الْخَلْقَ خَلَقَ مَاءً عَذْبًا وَ مَاءً مَالِحًا أَجَاجًا فَاَمْزَجَ الْمَاءَانِ فَأَخَذَ طِينًا مِنْ أَدِيمِ الْأَرْضِ فَعَرَكَهُ عَرَكًا شَدِيدًا فَقَالَ لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ وَ هُمْ فِيهِمْ كَالَّذِي يَدْبُونَ إِلَى الْجَنَّةِ بِسَلَامٍ وَ قَالَ لِأَصْحَابِ الشِّمَالِ يَدْبُونَ إِلَى النَّارِ وَ لَا أُبَالِي لَكُمْ قَالَ « أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ »

៤. [...] ហ្ន៎វ៉ែនបានតំណាលតមកពី អាថ្នី យ៉ុក្តុំហ្ន៎វ៉ែនដែលមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎វ៉ែនបានបង្កើតសព្វសារពើដែលមាននោះ ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតទឹកសាបនិងទឹកប្រៃខ្លីម ។ ព្រះអង្គបានលាយខ្សែទឹកទាំងពីរនេះចូលគ្នាលើយព្រះអង្គបានយកដីឥដ្ឋពីផែនដី ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានច្របល់វាចូលគ្នាយ៉ាងខ្លាំង ។ ព្រះអង្គបានប្រាប់ពួកខាងស្តាំដៃ ដែលកាលនោះមានសភាពជាកម្ទេចតូចៗ ថា៖ "ចូរពួកអ្នកដើរទៅឯឋានសួគ៌ដោយសុវត្ថិភាពទៅ ។" ហើយព្រះអង្គប្រាប់ពួកខាងឆ្វេងដៃថា៖ "ចូរពួកអ្នកដើរទៅឯភ្លើងនរកទៅ អញមិនខ្វល់ទេ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៧:១៧២] "តើអញមិនមែនព្រះម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "[ព្រះអង្គប្រាកដជាម្ចាស់របស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ]ពិតមែនក្រាបទូល អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំធ្វើសាក្សី ។" [នេះ]ដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកអ្នកថ្លែងនាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញថា៖ "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានព្រងើយកន្តើយអំពីរឿងនេះ ។"

قَالَ ثُمَّ أَخَذَ الْمِيثَاقَ عَلَى الْيَمِينِ فَقَالَ « أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ » ثُمَّ قَالَ وَ إِنَّ هَذَا مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَ إِنَّ هَذَا عَلِيُّ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ قَالُوا بَلَى فَتَبَتَّتْ لَهُمُ النَّبُوءَةُ وَ أَخَذَ الْمِيثَاقَ عَلَى أُولِي الْعِزْمِ أَلَا إِنِّي رُبُّكُمْ وَ مُحَمَّدٌ رَسُولِي وَ عَلِيُّ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَ أَوْصِيَاؤُهُ مِنْ بَعْدِهِ وَ لَأُؤَمِّرَنَّ مِنْكُمْ نَجْرَانُ عَلِيٍّ وَ إِنَّ الْمَهْدِيِّ أَنْتَصِرُ بِهِ لِإِدِينِي وَ أَظْهَرُ بِهِ دَوْلَتِي وَ أَنْتَقِمُ بِهِ مِنْ أَعْدَائِي وَ أُعْبَدُ بِهِ طَوْعًا وَ كَرْهًا قَالُوا أَفَرَزْنَا وَ شَهِدْنَا يَا رَبِّ

អាថ្នី យ៉ុក្តុំហ្ន៎វ៉ែនមានវចនៈថា៖ "បន្ទាប់មកគេបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយព្រះសាស្តាទាំងឡាយ ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "តើអញមិនមែនព្រះម្ចាស់របស់ពួកអ្នកទេ ?" បន្ទាប់មកព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "នេះគឺមូហ្ន៎វ៉ែននិងអាលី រ៉េស៊ីលរឡោះហ្ន៎វ៉ែន ។ នេះគឺអាលី អាមីរុល-មុមីនីនីស ព្រះសាស្តាទាំងនោះបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ព្រះមហាបពិត្រ ។" អល់ឡោះហ្ន៎វ៉ែនបានអះអាងបញ្ជាក់ថាព្រះអង្គ(គឺព្រះសាស្តាទាំងនោះ)ជាព្រះសាស្តា (បន្ទាប់ពីបានទទួលស្គាល់មូហ្ន៎វ៉ែននិងអាលី) ហើយបានធ្វើកិច្ចសន្យាលើអស់បុគ្គលប្តេជ្ញាមោះមុត (اولوا العزم) ថា៖ "អញជាព្រះម្ចាស់របស់ពួកអ្នក ។ មូហ្ន៎វ៉ែននិងអាលី រ៉េស៊ីលរបស់អញ ។ អាលី អាមីរុល-មុមីនីនីស អភិបាលទាំងឡាយ អត់ពីគេទៅ គឺបណ្តាម្ចាស់ព្រះរាជបញ្ជារបស់អញ ដែលជាឃ្លាំងអភិញ្ញារបស់អញ ។ ព្រះសាសនារបស់អញនឹងមានជ័យជំនះដោយសារអាល់-ម៉ាស៊ូដ រដ្ឋបាលអញនឹងលេចត្រដែតឡើង អញនឹងសងសឹកពួកសត្រូវអញ ។ គេនឹងគោរពសក្តារៈបូជាអញទោះជាស្ម័គ្រចិត្តក្តី មិនស្ម័គ្រចិត្តក្តី ។" ព្រះសាស្តាទាំងនោះទូលថា៖ "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមសច្ចានិងសូមទទួល ឱព្រះម្ចាស់អើយ ។"

وَ لَمْ يَجْحَدْ آدَمُ وَ لَمْ يُعْرِ فَتَبَتَّتْ الْعَزِيمَةُ لِهَؤُلَاءِ الْخَمْسَةِ فِي الْمَهْدِيِّ وَ لَمْ يَكُنْ لِآدَمَ عِزْمٌ عَلَى الْإِقْرَارِ بِهِ وَ هُوَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ « وَ لَقَدْ عَهِدْنَا إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِيَ وَ لَمْ يَجِدْ لَهُ عِزْمًا » قَالَ إِنَّمَا يَعْنِي فَنَسِيَ ثُمَّ أَمَرَ نَارًا فَأُجِجَتْ فَقَالَ لِأَصْحَابِ الشِّمَالِ ادْخُلُوهَا فَهَابُوهَا وَ قَالَ لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ ادْخُلُوهَا فَدَخَلُوهَا فَكَانَتْ عَلَيْهِمْ بَرْدًا وَ سَلَامًا فَقَالَ أَصْحَابُ الشِّمَالِ يَا رَبِّ أَقَلْنَا قَدْ أَقَلْنَاكُمْ إِذْهَبُوا فَادْخُلُوهَا فَهَابُوهَا فَتَبَّتِ الطَّاعَةُ وَ الْمَعْصِيَةُ وَ الْوَلَايَةُ.

អាដ្វាំ(عليه السلام)មិនបដិសេធកិច្ចសន្យានោះទេ តែក៏មិនទទួលយកកិច្ចសន្យានោះទេដែរ ឬក៏បានបង្ហាញឲ្យ
 ឃើញនូវសេចក្តីប្តេជ្ញាចិត្តមោះមុតចំពោះបុគ្គលទាំងប្រាំ(عليه السلام)ក្នុងរឿងអាល់-ម៉ាស៊ូម(عليه السلام)នោះ ។ មិនមាន
 សេចក្តីប្តេជ្ញាចិត្តមោះមុតទេក្នុងការព្រមទទួលអាល់-ម៉ាស៊ូម(عليه السلام)នោះ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័(عليه السلام)
 [២០:១១៥] យើងបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយអាដ្វាំកាលពីមុន តែគេបានភ្លេច ។ យើងមិនបានឃើញថា
 គេមានការសម្រេចចិត្តមុតមាំទេ ។ អាដ្វាំ យ៉ាក្នុងប្រាម(عليه السلام)មានវចនៈថា៖ "មានន័យថា អាដ្វាំ(عليه السلام)បាន
 ភ្លេច ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្គ័(عليه السلام)បានបញ្ជាឲ្យភ្លើងឆេះ ។ ព្រះអង្គ(عليه السلام)បានប្រាប់ពួកខាងឆ្វេងដៃថា៖ "ចូល
 ទៅក្នុងភ្លើងទៅ ។" ពួកគេមិនចូលក្នុងភ្លើងនោះទេ ។ ព្រះអង្គ(عليه السلام)បានប្រាប់ពួកខាងស្តាំដៃថា៖ "ចូលទៅ
 ក្នុងភ្លើងទៅ ។" ពួកគេបានចូលទៅក្នុងភ្លើង ភ្លើងនោះទៅជាត្រជាក់និងគ្មានអន្តរាយសម្រាប់ពួកគេ ។
 ពួកខាងឆ្វេងដៃបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់(عليه السلام)អើយ សូមព្រះអង្គ(عليه السلام)បន្ថយភ្លើងនោះឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជា
 ខ្ញុំ ។" អល់ឡោះហ្គ័(عليه السلام)មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អញ(عليه السلام)បានបន្ថយភ្លើងឲ្យពួកអ្នកហើយ ចូលក្នុងភ្លើងនោះ
 ទៅ ។" ពួកគេមិនចូលក្នុងភ្លើងនោះទេ ។ ដូច្នេះឯងដែលការស្តាប់បង្គាប់ ការលើសបង្គាប់និង
 វិទ្យាយ៉ាស្តុត្រូវបញ្ជាក់ឲ្យឃើញច្បាស់ឡើង ។" (بصائر الدرجات) ក្បាលទី២ វគ្គ៧ ហ្វាត្វាស្វី២)

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى ﴿١١٦﴾

១១៦. កាលយើងមានព្រះតម្រាស់ទៅកាន់ទេវតាទាំងឡាយថា៖ "ចូរពួកអ្នកក្រាបថ្វាយបង្គំអាដ្វាំ ។"
 ពួកគេក៏បានក្រាបថ្វាយបង្គំ លើកលែងតែអ៊ីបលីស (មារស្ត្រូតូន) ដែលបានបដិសេធ ។

فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا تَخْرُجَنَّ كَمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَنْسِفَنَّ ﴿١١٧﴾

១១៧. យើងមានព្រះតម្រាស់ថា៖ "ម្ចាស់អាដ្វាំ នេះគឺជាសត្រូវរបស់អ្នកនិងភរិយាអ្នក ។ ដូច្នេះចូរកុំ
 បណ្តោយឲ្យគេធ្វើឲ្យអ្នកទាំងពីរឃ្លាតចេញពីឋានសួគ៌ ព្រោះអ្នកនឹងមានទុក្ខ ។

إِنَّ لَكَ أَلًا تَجُوعُ فِيهَا وَلَا تَعْرِى ﴿١١٨﴾

១១៨. អ្នកនឹងមិនឃ្លានទេ នៅក្នុងនោះ ហើយក៏នឹងមិនអាត្រាតទេដែរ ។

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَى ﴿١١٩﴾

១១៩. អ្នកនឹងមិនស្រេកទេ នៅក្នុងនោះ អ្នកក៏នឹងមិនត្រូវកម្តៅថ្ងៃទេដែរ ។"

فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبُلَى ﴿١٢٠﴾

១២០. មារស្ត្រូតូនបានឱ្យបង្កៀវដាក់គេថា៖ "អាដ្វាំអើយ ខ្ញុំនឹងបង្ហាញអ្នកដើមឈើនៃអមតភាព និង
 រាជាណាចក្រដែលមិនអាចសាបសូន្យបាន ព្រមទេ ?"

អធិប្បាយអាយ៉ាស្តុ ១១៦-១២០

1. الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَمَّنْ أَحْبَبَهُ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ جَعْفَرٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «لَمَّا رَأَى

رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) تَيْمًا وَ عَدِيًّا وَ بَنِي أُمَيَّةَ يَرْكَبُونَ مِنْبَرَهُ أَفْطَعُهُ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى قُرْآنًا يَتَأَسَّى بِهِ: "وَ إِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى " ثُمَّ أَوْحَى إِلَيْهِ: يَا مُحَمَّدُ، إِنِّي أَمَرْتُ فَلَمْ أَطِعْ، فَلَا تَجْرَعُ أَنْتَ إِذَا أَمَرْتُ فَلَمْ تُطِعْ فِي وَصِيَّتِكَ».

១. មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន យ៉ាក្កុត្វប... អាឡី ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្វារបានតំណាលថា ខ្ញុំបានឮ អាឡី អាល់-ហ្គាសាស^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កាលវស្សាលុលឡោះហ្វ្លុយ៉ា^{عليه وآله} បានឃើញ(ក្នុងសុបិន)តែម៍(កុលសម្ព័ន្ធរបស់បុគ្គលទីមួយ) អ៊ូដ្ច(កុលសម្ព័ន្ធរបស់បុគ្គលទីពីរ) និងបាននិ-អ៊ូម៉ែយ៉ាស្ត្រឡើងលើវេទិកាព្រះអង្គ^{عليه وآله} ធ្វើឲ្យវេទិកានោះ វិនាស អល់ឡោះហ្វ្លុយ៉ាបានបើកឲ្យព្រះអង្គ^{عليه وآله} ដឹងអាយ៉ាស្ត្រអានមួយជាគំរូឲ្យប្រតិបត្តិតាមគឺ៖ [២០:១១៦] កាលយើងមានព្រះតម្រាស់ទៅកាន់ទេវតាទាំងឡាយថា៖ "ចូរពួកអ្នកក្រាបថ្វាយបង្គំ អាដ្ចាំ ។" ពួកគេក៏បានក្រាបថ្វាយបង្គំ លើកលែងតែអ៊ុបលីសដែលបានបដិសេធ ។ បន្ទាប់មក អល់ឡោះហ្វ្លុយ៉ា^{عليه وآله} បានបើកឲ្យព្រះអង្គ^{عليه وآله} ដឹងថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ច^{عليه وآله} អឺយ អញ^{عليه وآله} បានបញ្ជាតែវា^{عليه وآله} មិនធ្វើតាម ទេ ។ ដូច្នេះអ្នក^{عليه وآله} មិនត្រូវសន្តាប់ចិត្តទេ (មិនក្តៅចិត្ត) ពេលណាអ្នក^{عليه وآله} បញ្ជាពួកគេតែពួកគេមិនគោរព តាមបញ្ជាអ្នក^{عليه وآله} ទេនោះ រឿងអ្នកស្នង^{عليه وآله} អ្នក^{عليه وآله} ។" (الكافي 1: 426 / 73)

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتَ لَهَا سَوْءَاتُهُمَا وَ طَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَ عَصَى آدَمُ رَبَّهُ وَ فَعَوَى ﴿١١٦﴾
១២១. អ្នកទាំងពីរបានបរិភោគ[ផ្លែនៃ]ដើមឈើនោះ ។ ការទេរទៅរកអំពើអាក្រក់របស់គេទាំងពីរក៏ បានលេចច្បាស់ឡើង ។ គេទាំងពីរក៏បានចាប់ផ្តើមបិទបាំងខ្លួនដោយស្លឹកឈើឋានសួគ៌ ។ អាដ្ចាំបានប្រព្រឹត្តល្មើសបញ្ញត្តិព្រះម្ចាស់គេ ដូច្នេះគេបានដើរលើផ្លូវខុស ។

មើលសូរ្យវិញ្ញាណកថា ២ អាយ៉ាស្ត្រ ៣៥ ។

ثُمَّ أَجْتَبَهُ رَبُّهُ وَ فَتَابَ عَلَيْهِ وَ هَدَى ﴿١١٧﴾

១២២. បន្ទាប់មក ព្រះម្ចាស់គេបានជ្រើសរើសគេ បានបែរមករកគេ ហើយបានដឹកនាំគេ ។

មើលសូរ្យវិញ្ញាណកថា ២ អាយ៉ាស្ត្រ ៣៥ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត្រ ១២១-១២២

1. ابْنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ زِيَادٍ بْنِ جَعْفَرٍ الْهَمْدَانِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، وَ الْحُسَيْنُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ هِشَامِ الْمُكْتَبِيِّ، وَ عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْوَرَّاقُ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالُوا: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْبَرْمَكِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الصَّلْتِ الْهَرَوِيُّ، قَالَ: لَمَّا جَمَعَ الْمَأْمُونُ لِعَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) أَهْلَ الْمَقَالَاتِ مِنْ أَهْلِ الْإِسْلَامِ وَ مِنَ الدِّيَانَاتِ: مِنَ الْيَهُودِ وَ النَّصَارَى وَ الْمَجُوسِ وَ الصَّابِيِّينَ وَ سَائِرِ أَهْلِ الْمَقَالَاتِ، فَلَمْ يَغْمُ أَحَدٌ إِلَّا وَ قَدْ أَلَزَمَهُ حُجَّتُهُ كَأَنَّهُ الْغَمَّ حَجْرًا، قَامَ إِلَيْهِ عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ الْجُهَيْمِ، فَقَالَ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَ تَقُولُ بِعِصْمَةِ الْأَنْبِيَاءِ؟ قَالَ: «نَعَمْ».

១. អ៊ីបនូ បាបាវីហ្វ្លុយ៉ាបានតំណាលថា... អាឡី អាល់-ស្លូលត៍ អាល់-ហ្គាវីបានតំណាលថា កាលអាល់-ម៉ាក្កុមូនប្រមូលគ្នាប្រឆាំងអាឡី ប៊ិន មូសា អាល់-រីដ្ចី^{صلوات الله عليه والسلام} មានអ្នកដដែលកាន់សាសនាអ៊ីស្លាម សាសនាយ៉ាហ្វ្លុយ៉ា មានពួកម៉ាយ្យុស មានពួកស្ល្វីប៊ីអ៊ីន និងអ្នកដដែលច្រើនទៀត ។

អ្នកដែលងើបឡើង លុះត្រាតែអ្នកនោះមានភស្តុតាងមាំណាស់។ អាលី ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល-យ៉ាហ្គាបានងើបឡើង បានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "បុត្រវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ តើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីអវិទ្ធភាពរបស់ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{عليهم السلام} មែនទេ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "មែន ។"

قَالَ: فَمَا تَقُولُ فِي قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: "وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى"؟ فَقَالَ الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَيُحَكِّ - يَا عَلِيُّ - اتَّقِ اللَّهَ، وَ لَا تَنْسِبْ إِلَى أَنْبِيَاءِ اللَّهِ الْفَوَاحِشَ، وَ لَا تَتَأَوَّلُ كِتَابَ اللَّهِ بِرَأْيِكَ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَدْ قَالَ: "وَ مَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ"».

គាត់បានទូលថា: "តើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានយោបល់អ្វីខ្លះអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} [២០:១២១] អាដ្នាំបានប្រព្រឹត្តល្មើសបញ្ញត្តិព្រះម្ចាស់គេ ដូច្នោះគេបានដើរលើផ្លូវខុស?" អាល-រីដ្នី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "អាលីអើយ អបមង្គលលើលោក ចូរលោកខ្លាចអល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} ចូរលោកកុំទម្លាក់អំពើអសីលធម៌ទៅលើព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{عليهم السلام} របស់អល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} ឡើយ ចូរកុំបកស្រាយព្រះគម្ពីរតាមតែការយល់ឃើញរបស់ខ្លួនឯងឡើយ ព្រោះអល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} មានព្រះបន្ទូលថា: [៣:៧] តែមានតែអល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} ដែលដឹងការបកស្រាយរបស់ឱប្បាវនោះ និងបណ្តាអ្នកស្ងាត់ជំនាញខាងព្រះអភិញ្ញា ។"

وَ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَمَّا قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِي آدَمَ: "وَ عَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى" فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ خَلَقَ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) حُجَّةً فِي أَرْضِهِ وَ خَلِيفَةً فِي بِلَادِهِ، وَ كَانَتْ الْمَعْصِيَةُ مِنْ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي الْجَنَّةِ لَا فِي الْأَرْضِ [وَ عَصَمْتُهُ يُجِبُّ أَنْ تَكُونَ فِي الْأَرْضِ] لِتَمِّمَ مَقَادِيرَ أَمْرِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، فَلَمَّا أَهْبَطَ إِلَى الْأَرْضِ وَ جَعَلَهُ حُجَّةً وَ خَلِيفَةً، عَصَمَهُ بِقَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى آدَمَ وَ نُوحًا وَ آلَ إِبْرَاهِيمَ وَ آلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ"».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٨٢، عيون أخبار الرضا (١: ١/١٩١))

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: ចំណែកឯព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} [២០:១២១] អាដ្នាំបានប្រព្រឹត្តល្មើសបញ្ញត្តិព្រះម្ចាស់គេ ដូច្នោះគេបានដើរលើផ្លូវខុស អល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} បានបង្កើតអាដ្នាំ^{عليه السلام} មកជាព្រះអាជ្ញាធរនៅលើផែនដីព្រះអង្គ^{عز وجل} និងជាខ័លិហ្វក្នុងព្រះនគរព្រះអង្គ^{عز وجل} ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} មិនបានបង្កើតអាដ្នាំ^{عليه السلام} សម្រាប់ឋានសួគ៌ទេ ។ បទល្មើសបញ្ញាដែលអាដ្នាំ^{عليه السلام} បានប្រព្រឹត្តនោះបានកើតឡើងនៅឯឋានសួគ៌ មិនមែននៅឯផែនដីទេ [អាដ្នាំ^{عليه السلام} មិនខុសឆ្គងមែនបើព្រះអង្គ^{عليه السلام} នៅឯផែនដី] ដើម្បីនឹងឲ្យវិធានការរបស់អល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} ប្រព្រឹត្តទៅតាមគម្រោង ។ ដូច្នោះកាលអាដ្នាំ^{عليه السلام} បានចុះមកឯផែនដី អល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} បានធ្វើឲ្យព្រះអង្គ^{عليه السلام} ទៅជាព្រះអាជ្ញាធរនិងជាខ័លិហ្វ ព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} យោលតាមព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} [៣:៣៣] ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} បានជ្រើសរើសអាដ្នាំ នុះហ្ន៎^{عز وجل} បណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីបរហ្វិមនិបណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីមរ៉ន លើប្រជានិករទាំងឡាយ ។"

(عيون أخبار الرضا 1 / 191 : 1)

2. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ تَمِيمِ الثُّرَيْسِيِّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ حَمْدَانَ بْنِ سُلَيْمَانَ النَّيْسَابُورِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْجَهْمِ، قَالَ: حَضَرْتُ مَجْلِسَ الْمَأْمُونِ وَ عِنْدَهُ الرَّضَا عَلِيُّ بْنُ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ لَهُ الْمَأْمُونُ: يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَلَيْسَ مِنْ قَوْلِكَ أَنَّ الْأَنْبِيَاءَ مَعْصُومُونَ؟ قَالَ: «بَلَى» . قَالَ: فَمَا تَقُولُ فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ عَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى؟

២. វាយការណ៍មកពីលោក (គឺអ៊ីបន្ទូ បាច្វីវ៉ែហ្វ) តមកពី តាមីម ប៊ិន អ្នាប់ខ្ពុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន តាមីម

អាល់-តួរ៉ូស្តី តមកពីឪពុកលោក តមកពី ហ្គាំដ្វាន ប៊ិន ស្វីឡែម៉ាន អាល់-នីសាប៊ូរី តមកពី អុលី ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ិន អាល់-យ៉ាហ្គាំ ដែលបានចាតុំបាននៅក្នុងអង្គប្រជុំ អាល់-ម៉ាក្វូមុន ។ អាល់-រីដ្វី អុលី ប៊ិន មូសា មានព្រះវត្តមាននៅឯនោះ ។ អាល់-ម៉ាក្វូមុនបានទូលព្រះអង្គ ថា៖ "ព្រះរាជ បុត្រ រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ អើយ! ព្រះអង្គ មានវចនៈថាព្រះសាស្តាទាំងឡាយ (គឺ សុក្រិតឥតខ្ចោះ) មែនទេ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "មែន ។" អាល់-ម៉ាក្វូមុនបានទូលថា៖ "តើព្រះ អង្គ យល់យ៉ាងណាអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [២០:១២១] អាដ្វាំបានប្រព្រឹត្តលើសបញ្ញត្តិព្រះ ម្ចាស់គេ ដូច្នោះគេបានដើរលើផ្លូវខុស?"

فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ لِآدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): ﴿اسْكُنْ أَنْتَ وَ زَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَ كُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَ لَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ﴾ وَ أَشَارَ لَهُمَا إِلَى شَجَرَةِ الْخَنْطَةِ ﴿فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ﴾، وَ لَمْ يَقُلْ لَهُمَا لَا تَأْكُلَا مِنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ وَ لَا بِمَا كَانَ مِنْ جَنْسِهَا، فَلَمْ يَقْرَبَا تِلْكَ الشَّجَرَةَ، وَ لَمْ يَأْكُلَا مِنْهَا، وَإِنَّمَا أَكَلَا مِنْ غَيْرِهَا

ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎បានប្រាប់អាដ្វាំថា [២:៣៥] អ្នកនិងភរិយារបស់អ្នក ចូរស្នាក់នៅក្នុងសួគ៌ចុះ ។ អ្នកទាំងពីរចូរបរិភោគពីទីនេះ[នូវចំណី]យ៉ាងសម្បូរគ្រប់ទីកន្លែងតាមសេចក្តី ប្រាថ្នាចុះ [តែ]អ្នកទាំងពីរកុំចូលជិតដើមឈើនេះ ហើយព្រះអង្គ បានចង្អុលប្រាប់ព្រះអង្គទាំងពីរ ដើមស្រូវសាឡី មិនដូច្នោះទេអ្នកទាំងពីរនឹងក្លាយទៅជាជនទុច្ចរិត ។ អស់ឡោះហ្ន៎ មិនបានប្រាប់ព្រះ អង្គទាំងពីរទេថា៖ "ចូរកុំបរិភោគដើមឈើនេះនិងអ្វីដែលមានប្រភេទដូចវា ។" ដូច្នោះព្រះអង្គទាំង ពីរមិនបានទៅជិតដើមឈើនោះទេ ហើយក៏មិនបានបរិភោគដើមឈើនោះទេដែរ ។ ក៏ប៉ុន្តែព្រះអង្គទាំង ពីរបានសោយផ្សេង (គឺសោយអ្វីដែលមាននៅលើដើមឈើផ្សេង) ។

لَمَّا أَنْ وَسَّوَسَ الشَّيْطَانُ إِلَيْهِمَا، وَ قَالَ: ﴿مَا تَحْكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةَ﴾، وَ إِنَّمَا نَهَاكُمَا أَنْ تَقْرَبَا غَيْرَهَا، وَ لَمْ يَنْهَكُمَا عَنِ الْأَكْلِ مِنْهَا ﴿إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَئِنَ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ * وَ قَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ﴾. وَ لَمْ يَكُنْ آدَمُ وَ حَوَاءُ شَاهِدًا قَبْلَ ذَلِكَ مَنْ يَخْلِفُ بِاللَّهِ كَاذِبًا ﴿فَدَلَاهُمَا بِغُرُورٍ﴾، فَأَكَلَا مِنْهَا ثِقَةً بِبَيْمِينِهِ بِاللَّهِ،

កាលស្រីតូន បានខ្សឹបខ្សៀវដាក់ព្រះអង្គទាំងពីរថា៖ "[៧:២០] ដែលម្ចាស់របស់អ្នកទាំងពីរបាន ហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរនោះ" ព្រះអង្គ បានហាមអស់លោក ទៅជិតដើមឈើឯទៀត មួយចំនួនឯនោះទេ ហើយព្រះអង្គ មិនបានហាមអស់លោក បរិភោគពីដើមឈើទាំងនោះទេ ព្រោះ តែខ្លាចអ្នកទាំងពីរក្លាយទៅជាទេវតាពីរអង្គឬទៅជាជនអមតៈ ។" [៧:២១] វាបានស្យូចនឹងគេទាំងពីរ ថា៖ "ការពិតខ្ញុំជាអ្នកឲ្យយោបល់ដ៏ស្មោះម្នាក់ដល់អ្នកទាំងពីរ ។" អាដ្វាំនិងហ្គាំអ៊ូ មិនដែល ប្រទះអ្នកស្យូចបំពានក្នុងព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ទេ [៧:២២] ដូច្នោះវាបានធ្វើឲ្យគេទាំងពីរធ្លាក់ដោយ ការឆបោក ។ ដូច្នោះការបរិភោគដើមឈើនោះ[ជាលទ្ធផលនៃ]ការទុកចិត្តរបស់ព្រះអង្គលើការ ស្យូចក្នុងព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎នោះឯង ។

وَ كَانَ ذَلِكَ مِنْ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَبْلَ النَّبِيِّ، وَ لَمْ يَكُنْ ذَلِكَ بِذَنْبِ كَبِيرٍ اسْتَحَقَّ بِهِ دُخُولَ النَّارِ، وَ إِنَّمَا كَانَ مِنَ الصَّغَائِرِ الْمُؤَهَّبَةِ الَّتِي تَجُوزُ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ قَبْلَ نُزُولِ الْوَحْيِ عَلَيْهِمْ، فَلَمَّا اجْتَبَاهُ اللَّهُ تَعَالَى وَ جَعَلَهُ نَبِيًّا كَانَ مَعْصُومًا لَا يُذْنَبُ صَغِيرَةً وَ لَا كَبِيرَةً،

នេះគឺអ្វីដែលកើតឡើងពីអាដ្វាំមុនកើតជាព្រះសាស្តា ហើយវាមិនមែនជាបាបធំទេដែលសមនឹង

បានចូលភ្លើងនរកនោះ ។ តែនេះគឺបាបតូចមួយក្នុងចំណោមបាបតូចឯទៀតដែលបានទទួលការអត់ឱន ដែលត្រូវអត់ឱនឲ្យចំពោះព្រះសាស្តាទាំងឡាយ عليه السلام មុនការដាក់វិបត្តិមកលើអស់ព្រះអង្គ عليه السلام ។ ដូច្នេះ ពេលអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام បានជ្រើសរើសព្រះអង្គ عليه السلام បានតែងតាំងព្រះអង្គ عليه السلام ជាព្រះសាស្តា ព្រះអង្គ عليه السلام អរិវុទ្ធ មិនមានបាបតូចនិងមិនមានបាបធំលើខ្លួនព្រះអង្គ عليه السلام ទេ ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى. ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَ هَدَى﴾ وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى آدَمَ وَ نُوحًا وَ آلَ إِبْرَاهِيمَ وَ آلَ عِزْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٣ صفحة : ٧٨٣ الحديث : ٧٠٦٣ / ٩٩ ، عيون أخبار الرضا (عليه السلام) - الجزء : ١ صفحة : ١٩٥ الحديث : ١) **

អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام មានព្រះរាជបន្ទូលថា [២០:១២១] អាដាំបានប្រព្រឹត្តល្មើសបញ្ញត្តិព្រះម្ចាស់គេ ដូច្នេះគេ បានដើរលើផ្លូវខុស [២០:១២២] បន្ទាប់មកព្រះម្ចាស់គេបានជ្រើសរើសគេ បានបែរមករកគេ ហើយ បានដឹកនាំគេ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:៣៣] ពិតណាស់ អស់ឡោះហ្ន៎បានជ្រើសរើសអាដាំ នុះហ្ន៎ បណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីបរហ្ន៎មិននិងបណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីមរីន លើប្រជានិករទាំងឡាយ ។"

(عيون أخبار الرضا (عليه السلام) : 1 / 195) 2:35; 3:34-35; 7:19-24; 20:121-122;

قَالَ أَهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَمَا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى ﴿١٣٢﴾

១២៣. ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរអ្នកទាំងពីរចុះចេញពីទីនេះ ទាំងអស់គ្នា ។ ពួកអ្នកខ្លះនឹងទៅជា សត្រូវរបស់អ្នកឯទៀត ។ បើមានមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំមកដល់ពួកអ្នកពីអញ អ្នកណាមួយប្រតិបត្តិ តាមមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំរបស់អញ អ្នកនោះនឹងមិនរងទេ ហើយក៏នឹងមិនមានទុក្ខឡើយ ។

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى ﴿١٣٤﴾

១២៤. អ្នកណាមួយគេចចេញពីព្រះកម្រើនអញ អ្នកនោះនឹងមានជីវិតចង្អៀតចង្អល់ ។ នាថ្ងៃរស់ពី ស្លាប់វិញ យើងនឹងឲ្យអ្នកនោះរស់វិញដោយខ្វាក់ភ្នែក ។

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ﴿١٣٥﴾

១២៥. អ្នកនោះនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ ហេតុអ្វីព្រះអង្គឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរស់វិញដោយខ្វាក់ភ្នែក កាលពីមុន (កាលនៅរស់ឯផែនដី) ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមើលឃើញ ?"

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيْتَهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى ﴿١٣٦﴾

១២៦. ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ដូច្នេះ សញ្ញាទាំងឡាយរបស់យើងបានមកដល់អ្នក តែអ្នកមិន អើពើសញ្ញាទាំងនោះទេ ។ ដូច្នេះគេនឹងបោះបង់អ្នកចោលថ្ងៃនេះ ។"

وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى ﴿١٣٧﴾

១២៧. បែបនេះឯងដែលយើងតបស្នងអ្នកណាដែលប្រព្រឹត្តបំពាន មិនជឿសញ្ញា[និងឱង្ការ]ទាំងឡាយ

របស់ព្រះម្ចាស់ខ្លួនទេនោះ ។ ពិតមែន ទណ្ឌកម្មលោកមុខតឹងរឹងបំផុតនិងយឺនយូររបំផុត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ១២៣-១២៧

1. قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فَلَمَّا زَلَّتْ مِنْ آدَمَ الْخَطِيئَةُ، وَ اعْتَدَرَ إِلَى رَبِّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، قَالَ: يَا رَبِّ تَبَّ عَلَيَّ، وَ اِقْبَلْ مَعْدِرَتِي، وَ اَعِدْنِي إِلَى مَرْبِّي، وَ اِرْفَعْ لَدَيْكَ دَرَجَتِي فَلَقَدْ تَبَّيَّرَ نَفْسُ الْخَطِيئَةِ وَ دُهَا فِي اَعْصَائِي وَ سَائِرِ بَدَنِي.

១. អាដាំ عليه السلام បានយកម្លប់ម៉ាដូ عليه السلام ជាអន្តរការី (គឺអ្នកជាទីពឹងពាក់) ម្លប់ម៉ាដូ عليه السلام ព្រមទទួលការស្តាយក្រោយរបស់ព្រះអង្គ عليه السلام ។ ព្រះបរមអ៊ីម៉ា ហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ាស់ការី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "កាលអាដាំ عليه السلام បានធ្វើខុសគ្រាដំបូងបង្អស់ ព្រះអង្គ عليه السلام បានសូមខមាទោសចំពោះព្រះម្ចាស់ عجل ព្រះអង្គ عليه السلام ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិប្រដិ ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម ថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមសារភាពកំហុសចំពោះព្រះអង្គ عجل ដូច្នោះសូមព្រះអង្គ عجل មេត្តាលើកយកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទៅកាន់ឋានៈដើមវិញផង ព្រោះឥទ្ធិពលអាក្រក់របស់កំហុសនេះបានជះមកលើដៃនិងខ្លួនទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។"

قَالَ اللهُ تَعَالَى: يَا آدَمُ! مَا تَذَكَّرُ أَمْرِي إِيَّاكَ بِأَنْ تَدْعُوَنِي بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ عِنْدَ شِدَائِكَ وَ دَوَاهِيكَ، وَ فِي التَّوَارِثِ [الَّتِي] تَبْهَطُكَ؟ قَالَ آدَمُ: يَا رَبِّ بَلَى. قَالَ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ (لَهُ: فَتَوَسَّلْ بِمُحَمَّدٍ) وَ عَلَيَّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ صَلَوَاتُ اللهِ عَلَيْهِمْ خُصُوصًا، فَادْعُنِي أَجِبْكَ إِلَى مُلْتَمَسِكَ، وَ أَرِدْكَ فَوْقَ مُرَادِكَ.

អាល់ឡេ: ហ្គាសាន់មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អាដាំ عليه السلام អើយ តើអ្នក عليه السلام ចាំបានទេ ព្រះបញ្ជារបស់អញ عجل មកលើអ្នក عليه السلام នោះ ដែលថាអ្នកគប្បីអង្វររូងសូងអញ عجل តាមរយៈម្លប់ម៉ាដូ عليه السلام និងបណ្តាវាជបុត្រវាជនគ្នា ដើម្បីលើកលែងលើពេលស្ថិតនៅក្នុងសេចក្តីលំបាក ក្នុងទុក្ខសោកនិងក្នុងភាពចលាចល ?" អាដាំ عليه السلام បានទូលថា៖ "ចាំបាន ព្រះម្ចាស់ عجل ។" អាល់ឡេ: ហ្គាសាន់ عجل មានព្រះបន្ទូលចំពោះព្រះអង្គ عليه السلام ថា៖ "ចូរអ្នក عليه السلام យកម្លប់ម៉ាដូ عليه السلام អ៊ាលី عليه السلام ហ្វាទីម៉ាស៊ូ عليه السلام អាល់-ហ្គាសាន់ صلوات الله عليه والسلام និងអាល់-ហ្វាសែន صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យជាពិសេស ចូរអ្នក عليه السلام រូងសូងអញ عجل អញ عجل នឹងឆ្លើយតបអ្នក អញ عجل នឹងសម្រេចសំណូមពរអ្នក ហើយអញ عجل នឹងប្រទានឲ្យអ្នក عليه السلام យ៉ាងច្រើនលើសអ្វីដែលអ្នក عليه السلام ចង់បាននោះទៅទៀត ។"

فَقَالَ آدَمُ: يَا رَبِّ، يَا إِلَهِي وَ قَدْ بَلَغَ عِنْدَكَ مِنْ مَحَلِّهِمْ أَنَّكَ بِالتَّوَسُّلِ [إِلَيْكَ] بِهِمْ تَقْبَلُ تَوْبَتِي وَ تَغْفِرُ خَطِيئَتِي، وَ أَنَا الَّذِي أَسْجَدْتُ لَهُ مَلَائِكَتِكَ، وَ أَبْجَتَهُ جَنَّتِكَ وَ رَوَّجْتَهُ حَوَاءَ أَمْتِكَ، وَ أَخْدَمْتَهُ كِرَامَ مَلَائِكَتِكَ! قَالَ اللهُ تَعَالَى: يَا آدَمُ! إِنَّمَا أَمَرْتُ الْمَلَائِكَةَ بِتَعْظِيمِكَ [وَ] بِالسُّجُودِ [لَكَ] إِذْ كُنْتُ وَعَاءً لَهُدِهِ الْأَنْوَارِ، وَ لَوْ كُنْتُ سَأَلْتَنِي بِهِمْ قَبْلَ خَطِيئَتِكَ أَنْ أَعْصِمَكَ مِنْهَا، وَ أَنْ أَقْطِنَكَ لِدَوَاعِي عَدُوِّكَ إِبْلِيسَ حَتَّى تَخْتَرَرَ مِنْهُ لَكُنْتُ قَدْ جَعَلْتُ ذَلِكَ، وَ لَكِنَّ الْمَعْلُومَ فِي سَابِقِ عِلْمِي يَجْرِي مُوَافَقًا لِعِلْمِي، فَلَا أَنْ فَبِهِمْ فَادْعُنِي لِأَجِبْكَ [لِإِجْبِكَ].

អាដាំ عليه السلام បានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ عجل អើយ ព្រះ عجل របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ عليه السلام អើយ! ឋានន្តរស័ក្តិ គុណបុណ្យរបស់បុគ្គលទាំងប្រាំ عليه السلام នេះឧត្តុង្គឧត្តមមហិមា ដល់ថ្នាក់ការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍របស់ពួកគេ عليه السلام អាចធ្វើឲ្យគេព្រមទទួលយកការភ្ញាក់រលឹកដឹងកំហុសរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ عليه السلام អាចធ្វើឲ្យបណ្តាបាប

ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ បានទទួលការអត់ឱន អាចធ្វើឲ្យពួកទេវតាក្រាបប្រណិប័តន៍ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អាចធ្វើឲ្យសួនសួតិព្រះអង្គ ទៅជាលំនៅដ្ឋានរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អាចធ្វើឲ្យហ្វារ៉ាអ៊ី បាវបម្រើព្រះអង្គ ទៅជាភរិយារបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ហើយអាចធ្វើឲ្យពួកទេវតាទៅជាអ្នកថែរក្សាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ទៀតផង ។" អល់ឡោះហ្គ័រ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អាដាំអើយ! អញ បានបញ្ជាឲ្យពួកទេវតាគោរពអ្នកដោយការក្រាបប្រណិប័តន៍នោះ ព្រោះតែអ្នកជាកន្លែងផ្ទុករស្មីពួកគេ ។ ប្រសិនបើអ្នកបានសូមពីអញ មុនដែលអ្នកបានធ្វើខុសនោះ ឲ្យជួយការពារអ្នកពីអំពើអាក្រក់របស់អ៊ីបលីស សត្រូវអ្នកនោះ អញប្រាកដជានឹងជួយអ្នក ។ តែអ្វីដែលបានកើតឡើងនេះ អញបានដឹងវាជាមុនមកស្រេចហើយ ។ ពេលនេះ អ្នកបានសូមពីអញតាមរយៈពួកគេ ។ អញនឹងឆ្លើយតបអ្នក ។"

فَعِنْدَ ذَلِكَ قَالَ آدَمُ: «اللَّهُمَّ [بِحَاثِ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ] بِحَاثِ مُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ، وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ وَ الطَّيِّبِينَ مِنْ آلِهِمْ لَمَّا تَقَضَّلْتَ [عَلَيَّ] بِقَبُولِ تَوْبَتِي وَ عُفْرَانِ رَأْيِي وَ إِعَادَتِي مِنْ كَرَامَاتِكَ إِلَى مَرْتَبَتِي». فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: قَدْ قَبِلْتُ تَوْبَتَكَ، وَ أَقْبَلْتُ بِرِضْوَانِي عَلَيْكَ، وَ صَرَفْتُ آلَائِي وَ نِعْمَائِي إِلَيْكَ، وَ أَعَدْتُكَ إِلَى مَرْتَبَتِكَ مِنْ كَرَامَاتِي، وَ وَفَّرْتُ نَصِيبَكَ مِنْ رَحْمَاتِي. فَذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « فَتَلَقَى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ». (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام, جلد ١, صفحة ٢٢٥)

កាលអាដាំបានថាដូចនេះគឺ៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ! ក្នុងព្រះនាមមូហាំម៉ាដូ និងព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា ដ៏ល្អរបស់មូហាំម៉ាដូ ក្នុងព្រះនាមមូហាំម៉ាដូ ក្នុងព្រះនាមអុលី និងព្រះនាមហ្វារ៉ាអ៊ី ក្នុងព្រះនាមអាល់-ហ្វាសាន់ ក្នុងព្រះនាមអាល់-ហ្វាសាន់ និងក្នុងព្រះនាមព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា ល្អរបស់ពួកគេ ដែលព្រះអង្គ ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យជាងគេនោះ សូមព្រះអង្គ ព្រមទទួលការស្តាយកំហុសរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ សូមព្រះអង្គ អត់ឱនកំហុសទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ សូមព្រះអង្គ ប្រគល់បុណ្យស័ក្តិថ្លៃថ្នូរឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំវិញផង ។" អល់ឡោះហ្គ័រ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អញ ព្រមទទួលការស្តាយក្រោយរបស់អ្នកហើយ អញបំបែរសេចក្តីគាប់ចិត្តអញ មករកអ្នកហើយ អញតម្រង់ព្រះសប្បុរសធម៌អញ មករកអ្នកហើយ អញស្តារបុណ្យស័ក្តិថ្លៃថ្នូររបស់អ្នកឲ្យអ្នកវិញហើយ ព្រមទាំងមានមេត្តាធម៌ចំពោះអ្នកទៀតផង ។" នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជ ព្រះដ៏មហារុងរឿង គឺ៖ [២:៣៧] អាដាំបានទទួលបណ្តាព្រះគម្រាស់ពីព្រះម្ចាស់គេ ។ ព្រះអង្គបានអត់ឱនឲ្យគេ ។ ពិតណាស់ ព្រះអង្គគឺព្រះដ៏មានអធ្យោគអធ្យាស្រ័យ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام) ១០៥

2. حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ السِّيَرِيِّ عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: سَأَلَهُ رَجُلٌ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ « فَمَنْ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَ لَا يَشْقَى » قَالَ مَنْ قَالَ بِالْإِيمَةِ وَ اتَّبَعَ أَمْرَهُمْ وَ لَمْ يَجْزُ طَاعَتَهُمْ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام, جلد ١, صفحة ١٤)

២. [...] អាស្ថម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ អាល់-សែយ៉ារីបានតំណាលតមកពី អាច្វី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ កាលបុរសម្នាក់បានសួរព្រះអង្គ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ [២០:១២៣] អ្នកណាមួយប្រតិបត្តិតាមមគ្គុទេសក៍ដ៏កនារបស់អញ អ្នកនោះនឹងមិនរង្វេងទេ ហើយក៏នឹងមិនមានទុក្ខឡើយ ។ ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលដែលនិយាយតាមអ៊ីម៉ាទាំងឡាយ ដែលប្រតិបត្តិតាមបញ្ជារបស់ព្រះអង្គ

بصائر الدرجات) "1" មិនមែនបុគ្គលដែលគេហាមស្តាប់បង្គាប់នោះទេ ។ (ភាគ១ វគ្គ៨ ហ្គាខ្ចីស្រ២)

3. الطَّبْرَسِيُّ فِي (الإحتجاج) قَالَ: وَبِمَا حَرَجَ عَنْ صَاحِبِ الزَّمَانِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ رَدًّا عَلَى الْعُلَاةِ مِنَ التَّنْوِيعِ جَوَابًا لِكِتَابٍ كُتِبَ إِلَيْهِ عَلَى يَدَيْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ هِلَالِ الْكَرْخِيِّ: يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ، تَعَالَى اللَّهُ وَجَلَّ عَمَّا يَصِفُونَ سُبْحَانَهُ وَبِحَمْدِهِ لَيْسَ نَحْنُ شُرَكَاءُ فِي عِلْمِهِ وَلَا فِي قُدْرَتِهِ بَلْ لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ غَيْرُهُ كَمَا قَالَ فِي مُحْكَمِ كِتَابِهِ تَبَارَكَتْ أَسْمَاؤُهُ- "أَنْ لَا يَعْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ"

៣. អាល់-ត្រីបារស៊ីបានថ្លែងនៅក្នុងអាល់-អ៊ីហ្វ៊ីយ៉ាដ្យុថ្មីថា ដំណឹងមកពីម្ចាស់សម័យកាល (صاحب الزمان) ឆ្លើយតបពួកបុគ្គលនិយម ជាចម្លើយសំបុត្រដែលមូហាំម៉ាដ្យុ ប៊ីន អុលី ប៊ីន ហ្គ្រីឡាល់ អាល់-ការយីបានសសេរមកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "មូហាំម៉ាដ្យុ ប៊ីន អុលី អ៊ីយ អល់ឡោះហ្គ្រីឡាល់មហាខ្ពង់ខ្ពស់លើសអ្វីដែលពួកគេរៀបរាប់អំពីព្រះអង្គ وَجَلَّ នោះណាស់ ។ សូមថ្វាយសេចក្តីស្ញើចសរសើរនិងសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ وَجَلَّ ។ យើង عليه السلام មិនមែនដៃគូក្នុងព្រះអភិញ្ញាព្រះអង្គ وَجَلَّ និងក្នុងអានុភាពព្រះអង្គ وَجَلَّ ទេ ។ មិនមានអ្នកណាស្គាល់អាថ៌កំបាំងក្រៅពីព្រះអង្គ وَجَلَّ ទេ ដូចព្រះអង្គ تبارك وتعالى មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ وَجَلَّ ថា៖ [២៧:៦៥] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ពុំមានអ្នកណាមួយឡើយ នៅលើមេឃទាំងឡាយនិងផែនដីស្គាល់អាថ៌កំបាំង ដែលមិនអាចដឹងបានដោយវិញ្ញាណ រៀបលែងតែអល់ឡោះហ្គ្រីមួយ ។"

وَأَنَا وَ جَمِيعِ آبَائِي مِنَ الْأَوَّلِينَ آدَمَ وَ نُوحَ وَ إِبْرَاهِيمَ وَ مُوسَى وَ غَيْرِهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ، وَ مِنَ الْآخِرِينَ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ وَ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَ الْحُسَيْنِ وَ الْحُسَيْنِ وَ غَيْرِهِمْ مِمَّنْ مَضَى مِنَ الْأَنْبِيَاءِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ إِلَى مَبْلَغِ أَيَّامِي وَ مُنْتَهَى عَصْرِي عَبِيدَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، يُقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ "مَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَ نَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى." * قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَ قَدْ كُنْتُ بَصِيرًا. * قَالَ كَذَلِكَ آيَاتُنَا فَنَسِيَتْهَا وَ كَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى."

ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បុព្វការី عليهم السلام មុនរបស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អាដ្យុ عليه السلام នុះហ្គ្រី عليه السلام អ៊ីបរហ្គ្រីម عليه السلام មូសា عليه السلام ព្រះសាស្តា عليه السلام ទៀត បុគ្គលក្រោយៗ មូហាំម៉ាដ្យុ عليه السلام រីសូលុលឡោះហ្គ្រី عليه السلام អុលី عليه السلام ប៊ីន អាហ្វិ ត្រីលីប عليه السلام អាល់-ហ្គាសាន់ صلوات الله عليه والسلام អាល់-ហ្គ្រីសៃនី صلوات الله عليه والسلام អ៊ីម៉ាទាំងឡាយ عليهم السلام កន្លងមកហើយរហូតមកដល់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ហើយនឹងចប់ក្នុងសម័យខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام សុទ្ធតែជាបាររបស់អល់ឡោះហ្គ្រី وَجَلَّ ។ អល់ឡោះហ្គ្រី وَجَلَّ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២០:១២៤] អ្នកណាមួយគេចចេញពីព្រះកម្រើនអញ អ្នកនោះនឹងមានជីវិតចង្អៀតចង្អល់ ។ នាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ យើងនឹងឲ្យអ្នកនោះរស់វិញដោយខ្នាក់ភ្នែក ។ [២០:១២៥] អ្នកនោះនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អ៊ីយ ហេតុអ្វីព្រះអង្គឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរស់វិញដោយខ្នាក់ភ្នែក កាលពីមុនទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមើលឃើញ?" [២០:១២៦] ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ដូច្នេះ សញ្ញាទាំងឡាយរបស់យើងបានមកដល់អ្នកតែអ្នកមិនអើពើសញ្ញាទាំងនោះទេ ។ ដូច្នេះគេនឹងបោះបង់អ្នកចោលថ្ងៃនេះ ។" (الاحتجاج: 473)

4. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الْخَطَّابِ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا"، قَالَ: «يَعْنِي بِهِ وَلَا يَأْتِي أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام)».

៤. [...] អាហ្វិ បាស្រៀវបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អុលី صلوات الله عليه والسلام អ៊ីបរហ្គ្រីម عليه السلام អល់ឡោះហ្គ្រី وَجَلَّ ។

[២០:១២៤] អ្នកណាមួយគេចចេញពីព្រះកម្រើនអញ អ្នកនោះនឹងមានជីវិតចង្អៀតចង្អល់ ។ ព្រះអង្គ

មានវចនៈថា: "[ព្រះកម្រើន]មានន័យថាវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ។"

قُلْتُ: "و نَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى؟" قَالَ: «يَعْنِي أَعْمَى الْبَصَرِ فِي الْآخِرَةِ، أَعْمَى الْقَلْبِ فِي الدُّنْيَا عَنْ وِلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) - قَالَ - وَ هُوَ مُتَحَيِّرٌ فِي الْقِيَامَةِ، يَقُولُ: "لَمْ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَ قَدْ كُنْتُ بَصِيرًا قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيْتَهَا" قَالَ: الْآيَاتُ الْأَيْمَةُ (عليهم السلام)، فَتَسِيْتَهَا وَ كَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى يَعْنِي تَرَكْتَهَا، وَ كَذَلِكَ الْيَوْمَ تُتْرَكُ فِي النَّارِ كَمَا تَرَكْتَ الْأَيْمَةَ (عليهم السلام)، فَلَمْ تُطِعْ أَمْرَهُمْ، وَ لَمْ تَسْمَعْ قَوْلَهُمْ».

ខ្ញុំបានទូលថា: "[មានន័យថាអ្វី] [២០:១២៤] នាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ យើងនឹងឲ្យអ្នកនោះរស់វិញដោយខ្លាក់ភ្នែក?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "មានន័យថាខ្លាក់ភ្នែកថ្ងៃជំនុំជម្រះ ខ្លាក់ចិត្តនៅក្នុងលោកនេះ រឿងវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អ្នកនោះនឹងច្របូកច្របល់ចិត្តក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ

[២០:១២៥] អ្នកនោះនឹងទូលថា: "ព្រះម្ចាស់អើយ ហេតុអ្វីព្រះអង្គឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរស់វិញដោយខ្លាក់កាលពីមុនទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមើលឃើញ?" [២០:១២៦] ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា: "ដូច្នោះ សញ្ញាទាំងឡាយរបស់យើងបានមកដល់អ្នក ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "សញ្ញាទាំងឡាយគឺអ៊ីម៉ា ^{عليهم السلام} ។" តែអ្នកមិនអើពើសញ្ញាទាំងនោះទេ ។ ដូច្នោះគេនឹងបោះបង់អ្នកចោលថ្ងៃនេះ អ្នកមិនអើពើ មានន័យថាអ្នកមិនខ្វល់អំពីពួកគេ ^{عليهم السلام} ទេ ។ ដូចគ្នាដែរ ថ្ងៃជំនុំជម្រះគេនឹងទុកលោកចោលក្នុងភ្លើងនរកដូចលោកចោលអ៊ីម៉ា ^{عليهم السلام} ដែរ ។ លោកមិនបានប្រតិបត្តិតាមបញ្ជាព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} ទេ មិនបានឮសម្តីព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} ទេ ។"

قُلْتُ: "وَ كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَ لَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَ لَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَ أَبْقَى؟" قَالَ: «يَعْنِي مَنْ أَشْرَكَ بِوِلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) عَيْبُهُ، وَ لَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ، وَ تَرَكَ الْأَيْمَةَ مُعَانِدَةً فَلَمْ يَتَّبِعْ آثَارَهُمْ وَ لَمْ يَتَوَكَّلْهُمْ».

ខ្ញុំបានទូលថា: "(មានន័យថាអ្វី) [២០:១២៧] បែបនេះឯងដែលយើងតបស្នងអ្នកណាដែលប្រព្រឹត្តបំពាន មិនជឿសញ្ញា[និងឱក្ខារ]ទាំងឡាយរបស់ព្រះម្ចាស់ខ្លួនទេនោះ ។ ពិតមែន ទណ្ឌកម្មលោកមុខគឺឯងបំផុតនិងយឺនយូរបំផុត?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "មានន័យថាបុគ្គលដែលរាប់បញ្ចូលអ្នកផ្សេងក្នុងវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមិនជឿសញ្ញារបស់ព្រះម្ចាស់ ^{عليهم السلام} ខ្លួនទេ ដែលចោលអ៊ីម៉ា ^{عليهم السلام} ទាំងទទឹងរឹងរូស ដែលមិនដើរតាមគន្លងអ៊ីម៉ា ^{عليهم السلام} និងមិនចងមិត្តភាពជាមួយអ៊ីម៉ា ^{عليهم السلام} ទេ ។" (الكافي 1: 92 / 435)

5. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ الْعَلَوِيِّ، عَنْ عَيْسَى بْنِ دَاوُدَ النَّجَّارِ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: أَنَّهُ سَأَلَ أَبَاهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "فَمَنْ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَ لَا يَشْقَى". قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): يَا أَيُّهَا النَّاسُ، اتَّبِعُوا هُدَى اللَّهِ تَهْتَدُوا وَ تَرْتَدُّوا، وَ هُوَ هُدَايَ، وَ هُدَايَ هُدَى عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)،

៥. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល-អុបបាស់បានថ្លែងថា... អ៊ីសា ប៊ិន ដូរុដូ អាល-ណាយ៉ូរបានតំណាលតមកពីអាចូ អាល-ហ្គាសាន់ មូសា ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលបានសួរព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី ^{عليه السلام} [២០:១២៧] អ្នកណាមួយប្រតិបត្តិតាមមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំរបស់អញ អ្នកនោះនឹងមិន

រង្វង់ទេ ហើយក៏នឹងមិនមានទុក្ខឡើយ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ សូមតាមមគ្គទេសក៍ដឹកនាំរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{وجل} អស់លោកនឹងបានទទួលការដឹកនាំល្អនិងនៅលើផ្លូវត្រង់ត្រូវ នេះគឺមគ្គទេសក៍ដឹកនាំរបស់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله} ។ មគ្គទេសក៍ដឹកនាំរបស់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله} គឺមគ្គទេសក៍ដឹកនាំរបស់អាល្លូលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាប៊ូ តួលីប ^{صلوات الله عليه والسلام} ។

فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَاةً فِي حَيَاتِي وَ بَعْدَ مَوْتِي فَقَدْ اتَّبَعَ هُدَايَ، وَ مَنْ اتَّبَعَ هُدَايَ فَقَدْ اتَّبَعَ هُدَى اللَّهِ، وَ مَنْ اتَّبَعَ هُدَى اللَّهِ فَلَا يَضِلُّ وَ لَا يَشْقَى، قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ مَنْ أَعْرَضَ عَنِّي ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَ نَحْشُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى * فَال رَّبِّ لَمْ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَ قَدْ كُنْتُ بَصِيرًا * فَال كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيَّتَهَا وَ كَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى * وَ كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ" فِي عَدَاوَةِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، "وَ لَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَ لَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَ أَبْقَى" .** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٨٤، تأويل الآيات (١: ١٩/٣٢٠).

អ្នកណាតាមមគ្គទេសក៍ដឹកនាំរបស់គេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ពេលខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله} នៅរស់និងក្រោយពីខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله} ស្លាប់ អ្នកនោះតាមមគ្គទេសក៍ដឹកនាំរបស់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله} ។ អ្នកណាតាមមគ្គទេសក៍ដឹកនាំរបស់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله} អ្នកនោះតាមមគ្គទេសក៍ដឹកនាំរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{وجل} ។ អ្នកណាតាមមគ្គទេសក៍ដឹកនាំរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{وجل} [២០:១២៣] អ្នកនោះនឹងមិនរង្វង់ទេ ហើយក៏នឹងមិនមានទុក្ខឡើយ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{وجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២០:១២៤] អ្នកណាមួយគេចចេញពីព្រះកម្រើនអញ អ្នកនោះនឹងមានជីវិតចង្អៀតចង្អល់ ។ នាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ យើងនឹងឲ្យអ្នកនោះរស់វិញដោយខ្ជាក់ភ្នែក ។ [២០:១២៥] អ្នកនោះនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ ហេតុអ្វីព្រះអង្គឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរស់វិញដោយខ្ជាក់ភ្នែក កាលពីមុនទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមើលឃើញ?" [២០:១២៦] ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ដូច្នោះ សញ្ញាទាំងឡាយរបស់យើងបានមកដល់អ្នកតែអ្នកមិនអើពើសញ្ញាទាំងនោះទេ ។ ដូច្នោះគេនឹងបោះបង់អ្នកចោលថ្ងៃនេះ ។" [២០:១២៧] បែបនេះឯងដែលយើងតបស្នងអ្នកណាដែលប្រព្រឹត្តបំពាន មិនជឿសញ្ញា[និងឱង្ការ]ទាំងឡាយរបស់ព្រះម្ចាស់ខ្លួនទេនោះ ។ ពិតមែនទណ្ឌកម្មលោកមុខតឹងរឹងបំផុតនិងយឺនយូរបំផុត ។" (19 /320 :1 19) (19 /320 :1 19) (19 /320 :1 19) (19 /320 :1 19)

6. سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عَيْسَى، عَنْ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ الْمُسْتَنَبِيرِ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا"؟ فَقَالَ: «هِيَ وَ اللَّهُ لِلنَّصَابِ» .

៦. សាអុដ្ឋ ប៊ិន អាប៊ូខុលឡោះហ្ន៎... មុអារីយ៉ាស្ត ប៊ិន អាម៉ារបានតំណាលថា ខ្ញុំបានទូល អាប៊ូអាប៊ូខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ ^{وجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២០:១២៤] អ្នកនោះនឹងមានជីវិតចង្អៀតចង្អល់" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ ^{وجل} នេះបានលើពួកប្រទូសប្រឆាំង ។"

قُلْتُ: قَدْ رَأَيْتَاهُمْ دَهْرَهُمْ الْأَطْوَلَ فِي الْكِفَايَةِ حَتَّى مَاتُوا: فَقَالَ: «ذَلِكَ - وَ اللَّهِ - فِي الرَّجْعَةِ، يَا كُلُّونَ الْعَذْرَةَ» .** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٨٥، مختصر بصائر الدرجات: ١٨).

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "យើងឃើញពួកគេមានអាយុយឺនយូរ មានទ្រព្យធនច្រើនលុះដល់ស្លាប់ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ ^{وجل} នោះគឺក្នុងសម័យនិវត្តន៍ (الرجعة) ពួកគេនឹង

បរិភោគណាមក "1" (مختصر بصائر الدرجات: 18)

7. الشَّيْخُ فِي (التَّهْذِيبِ): بِإِسْنَادِهِ عَنْ مُوسَى بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ رَجُلٍ لَهُ مَالٌ وَ لَمْ يَجِدْ قَطًّا. قَالَ: «هُوَ يَمُنُّ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "و نَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى"». قَالَ: قُلْتُ: سُبْحَانَ اللَّهِ، أَعْمَى! قَالَ: «أَعْمَاهُ اللَّهُ عَنْ طَرِيقِ الْحَقِّ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٣ صفحة: ٧٨٧، التهذيب ١٨/٥٣:٥)

៧. អាល់-ស្តែឌី នៅក្នុងសាត្រា អាល់-តាស្តូស្តីប... មូអារីយ៉ាស្តូ បឺន អូម៉ារបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរ អាឡី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអ្នកដែលមានទ្រព្យតែមិនបានបំពេញពិធីហ្វាច្ចូទាល់តែសោះ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកនោះនៅក្នុងចំណោមបុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{وجل} ចែងថា៖ [២០:១២៤] អ្នកណា មួយគេចចេញពីព្រះកម្រើនអញ អ្នកនោះនឹងមានជីវិតចង្អៀតចង្អល់ ។ នាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ យើងនឹង ឲ្យអ្នកនោះរស់វិញដោយខ្ជាក់ភ្នែក ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរៀងចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{وجل} ! ខ្ជាក់ភ្នែក ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎^{وجل} នឹងឲ្យអ្នកនោះខ្ជាក់ភ្នែក មើលមាតិកាពិតមិន ឃើញ ។" (53 / 18 : 5) (التهذيب)

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْفُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسْكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِأُولِي النُّهَى ﴿١٢٨﴾
១២៨. ពុំមែនជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំ (ជាមេរៀន) សម្រាប់ពួកគេទេឬ ដែលយើងបានកម្ទេចចោលច្រើន កំណើតមនុស្ស[បដិសេធសទ្ធា ពួកឧក្រិដ្ឋ...]មកហើយមុនពួកគេ ហើយពួកគេកំពុងតែដើរជាន់ គេហដ្ឋានរបស់ពួកគេនោះ? ពិតណាស់ ទាំងនេះជាសញ្ញា[និងជាមេរៀន]សម្រាប់ជន ទាំងឡាយណាដែលមានវិចារណញ្ញាណ[ល្អ] ។

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزِمَامًا وَأَجَلٌ مُسَمًّى ﴿١٢٩﴾

១២៩. បើពុំមានព្រះរាជបន្ទូល (ក្រឹត្យ) មកពីព្រះម្ចាស់អ្នករួចហើយនិងកាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់ ហើយទេនោះ វា (គឺការកម្ទេចពួកគេចោលនោះ) ប្រាកដជាជ្រែកមក[រកពួកគេ] ។

فَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ ﴿١٣٠﴾

១៣០. ដូច្នោះចូរអ្នកអត់ធ្មត់អ្វីដែលពួកគេនិយាយនោះ ។ ចូរអ្នកថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះព្រះម្ចាស់ អ្នកមុនថ្ងៃរះនិងមុនពេលថ្ងៃលិច ។ ក្នុង[ប៉ែកនីមួយៗនៃ]យាមយប់ ចូរអ្នកថ្វាយសេចក្តីសរសើរ [ព្រះអង្គ] និងចុងទាំងពីរនៃថ្ងៃ ដើម្បីគេនឹងគាប់ចិត្តអ្នក ។

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ﴿١٣١﴾
១៣១. ចូរអ្នកកុំសម្លឹងមើលអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យក្រុមខ្លះក្នុងចំណោមពួកគេ ជាការត្រេកត្រអាល [ជាបណ្តោះអាសន្ន]នោះ ។ នេះគឺសោភ័ណភាព[ចំភាន់]នៃលោកនេះ ដើម្បីយើងពិសោធល្បួង ពួកគេ ។ រីឯអំណោយរបស់ព្រះម្ចាស់អ្នកប្រសើរនិងបិតថេរបំផុត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១២៨-១៣១

1. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عَيْسَى عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ عَنْ أَبِي الْمَعْرَاءِ عَنْ زَيْدِ الشَّحَامِ عَنْ عَمْرِو بْنِ سَعِيدِ بْنِ هَالِلٍ قَالَ قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) إِنِّي لَا أَكَادُ أَلْقَاكَ إِلَّا فِي السِّنِينَ فَأَوْصِنِي بِشَيْءٍ آخُذُ بِهِ قَالَ أَوْصِيكَ بِتَقْوَى اللَّهِ وَ صِدْقِ الْحَدِيثِ وَ الْوَرَعِ وَ الْاجْتِهَادِ وَ اعْلَمْ أَنَّهُ لَا يَنْفَعُ اجْتِهَادًا لَا وَرَعَ مَعَهُ

១. [...] អ្នក ប្រឹក្សា សាមីដូ ប្រឹក្សា ហ្វីឡាល់បានតំណាលថាខ្ញុំបានទូល អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ទូលបង្គំមិនដែលបានជួបព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ច្រើនឆ្នាំមកហើយ ។ ដូច្នោះសូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជួយណែនាំទូល បង្គំរឿងនីមួយៗដែលទូលបង្គំអាចទទួលយកបាន ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមណែនាំ លោក ចូរខ្លាចអស់ឡោះហ្វី ^{عجل} ចូរទៀងត្រង់ក្នុងការនិយាយ ចូរសម្លាស្រប់ចិត្ត ចូរតស៊ូ (គ្រប់រឿង) ។ ចូរ ដឹងថាអ្នកណាមិនមានសេចក្តីជ្រះថ្លា ស្រប់ចិត្តក្នុងខ្លួនទេ អ្នកនោះមិនបានទទួលផលពីកិច្ចការរបស់ខ្លួន ទេ (ដែលធ្វើដើម្បីអស់ឡោះហ្វី ^{عجل} នោះ) ។

وَ إِيَّاكَ أَنْ تَطْمِئِنَّ نَفْسَكَ إِلَى مَنْ فَوْقَكَ وَ كَفَى بِمَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِرَسُولِهِ (صلى الله عليه وآله) "فَلَا تُعْجِبُكَ أَمْوَالُهُمْ وَ لَا أَوْلَادُهُمْ" وَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِرَسُولِهِ "وَ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَرْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا" فَإِنْ خِفْتَ شَيْئًا مِنْ ذَلِكَ فَادْكُرْ عَيْشَ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) فَإِنَّمَا كَانَ فُوتُهُ الشَّعِيرَ وَ حُلْوَاهُ التَّمْرَ وَ وَفُودُهُ السَّعْفَ إِذَا وَجَدَهُ وَ إِذَا أُصِيبَتْ بِمُصَابِيَةٍ فَادْكُرْ مُصَابِيَتَكَ بِرَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) فَإِنَّ الْخَلْقَ لَمْ يُصَابُوا بِمِثْلِهِ (عليه السلام) قَطُّ.

ចូរលោកប្រយ័ត "تَطْمِئِنَّ نَفْسَكَ" ចំណង់ខ្លាំងរបស់ចិត្តលោក (ដែលទាក់ទាញលោក) ដែលនៅពីលើ លោក ដូច្នោះចូរលោកការពារខ្លួនពីរឿងនេះ ។ អស់ឡោះហ្វី ^{عجل} បានប្រាប់ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{عجل} ថា៖ [៩:៥៥] ចូរកុំឲ្យទ្រព្យសម្បត្តិនិងបណ្តាកូនរបស់ពួកគេធ្វើឲ្យអ្នកស្ងើច ។ អស់ឡោះហ្វី ^{عجل} បានប្រាប់ព្រះ សាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{عجل} ថា៖ [២០:១៣១] ចូរអ្នកកុំសម្លឹងមើលអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យក្រុមខ្លះក្នុង ចំណោមពួកគេជាការត្រេកត្រអាលនោះ ។ នេះគឺសោភ័ណភាព[បំភាន់]នៃលោកនេះ ។ ដូច្នោះបើ លោកខ្លាចរឿងនេះ ចូរលោកនឹកដល់វិស្វលុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាគំរូ អាហារព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺស្រូវសាលី (គឺ នំបាំង) និងផ្លែលម្អើ ភ្លើងព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺភ្លើងកម្ដៅ) គឺដើមសាលព្រឹក្ស (គឺដើមលម្អើ...) បើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} រក វាបាន ។ បើលោកជួបប្រទះសេចក្តីលំបាករឿងផ្ទាល់ខ្លួន ឬរឿងទ្រព្យ ឬរឿងកូនៗ ចូរនឹកដល់សេចក្តី លំបាករបស់វិស្វលុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រោះសត្វលោកទាំងឡាយមិនរងទុក្ខស្មើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} រងទុក្ខនោះ ឡើយ ។" (អាល-កាហ្វី ហ្វាឡីស្វ័យ ១៤៦៣៧ ឬ 189 /168 : 8 الكافي)

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ الْعَلَوِيِّ، عَنْ عَيْسَى بْنِ دَاوُدَ النَّجَّارِ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): «قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "أَ فَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِينِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لَأُولِي النُّهَى" وَ هُمْ الْأَيْمَةُ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، وَ مَا كَانَ فِي الْقُرْآنِ مِثْلَهَا، وَ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ لَوْ لَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَ أَجَلٌ مُسَمًّى * فَاصْبِرْ"، يَا مُحَمَّدُ، نَفْسَكَ وَ ذُرِّيَّتَكَ "عَلَى مَا يَقُولُونَ وَ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَ قَبْلِ غُرُوبِهَا"». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٨٨، تأويل الآيات ١٩/٣٢٠: ١).

២. មូហាំម៉ាដូ ប្រឹក្សា អាល-អាប់បាស់ បានផ្ញើថា... អ៊ីសា ប្រឹក្សា អាល-ណាយ្យាបាន

តំណាលតមកពី អាច្ឆិ អាល់-ហ្គាសាន់ មូសា ប៊ីន យ៉ុក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلا} ដែលមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័^{وَعَل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២០:១២៨] ពុំមែនជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំសម្រាប់ពួកគេទេឬ ដែលយើងបានកម្ទេច ចោលច្រើនកំណើតមនុស្សមកហើយមុនពួកគេ ហើយពួកគេកំពុងតែដើរជាន់គេហដ្ឋានរបស់ពួកគេ នោះ ? ពិតណាស់ទាំងនេះជាសញ្ញាសម្រាប់ជនទាំងឡាយណាដែលមានវិចារណញ្ញាណ ។ បុគ្គលទាំង នេះ^{عليهم}គឺអ៊ីម៉ាំ^{عليه السلام}ដែលជាអាជបុត្រាជនគ្នា^{عليه السلام}របស់មូហ្គាំម៉ាដ្ឋូ^{عليه السلام} មិនមានអ្វីដូចព្រះអង្គ^{عليه السلام} ទាំងអស់ទេ នៅក្នុងគូរអាន ។ អល់ឡោះហ្គ័^{وَعَل}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២០:១២៩] បើពុំមានព្រះរាជបន្ទូល (ក្រឹត្យ) មកពី ព្រះម្ចាស់អ្នករួចហើយនិងកាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់ហើយទេនោះ វា (គឺការកម្ទេចពួកគេចោល) ប្រាកដជាជ្រែកមក[រកពួកគេ] ។ [២០:១៣០] ដូច្នេះចូរអ្នកអត់ធ្មត់ ខ្លួនអ្នកផ្ទាល់^{عليه السلام} និងបណ្តាកូនចៅ ^{عليه السلام}របស់អ្នក^{عليه السلام} អ្វីដែលពួកគេនិយាយនោះ ។ ចូរអ្នកថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះព្រះម្ចាស់អ្នកមុនថ្ងៃរះ និងមុនពេលថ្ងៃលិច ។" (19 /320 :1 تاويل الايات)

3. ابن بابويه، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ الْقَطَّانُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ زَكَرِيَّا الْقَطَّانُ، عَنْ بَكْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَبِيبٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ بُهْلُولٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ الْفَضْلِ، قَالَ سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَسَبَّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا". فَقَالَ: «فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ أَنْ يُقُولَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ عَشْرَ مَرَّاتٍ وَ قَبْلَ غُرُوبِهَا عَشْرَ مَرَّاتٍ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَ يُمِيتُ، وَ هُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ، وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ».

៣. អ៊ីបន្ទូ បាបាវ៉ៃហ្គាំមានប្រសាសន៍ថា... អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ីន អាល់-ហ្គាដ្ឋូលបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរ អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័^{صلوات الله عليه والسلا}អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័^{وَعَل} [២០:១៣០] ចូរអ្នកថ្វាយសេចក្តីសរសើរ ចំពោះព្រះម្ចាស់អ្នកមុនថ្ងៃរះនិងមុនពេលថ្ងៃលិច ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}មានវចនៈថា៖ "នេះជាការចាំបាច់ សម្រាប់មុស្លីមគ្រប់គ្នា ដែលគប្បីថាពេលថ្ងៃរះនិងពេលមុនថ្ងៃលិច គឺ៖ "ពុំមានព្រះទេក្រៅពីអល់ឡោះហ្គ័^{وَعَل} ព្រះអង្គ^{وَعَل}ដែលពុំមានដៃគូ ។ ព្រះអង្គ^{وَعَل}ជាម្ចាស់អំណាចគ្រប់គ្រង ព្រះអង្គ^{وَعَل}ជាទីសក្តារ:បូជា ។ ព្រះអង្គ ^{وَعَل}ធ្វើឲ្យអ្នកស្លាប់មានជីវិត ព្រះអង្គ^{وَعَل}ធ្វើឲ្យស្លាប់ ។ ព្រះអង្គ^{وَعَل}ទ្រង់គង់ព្រះជន្មនៅ មិនទទួលព្រះទិវង្គត ទេ ។ ព្រះអង្គ^{وَعَل}មានសព្វនុភាពលើសព្វសារពើ" ដប់ដង ។"

قَالَ: فَقُلْتُ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَ يُمِيتُ، وَ هُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ، وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ؟ فَقَالَ: «يَا هَذَا لَا شَكَّ فِي أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي وَ يُمِيتُ، وَ هُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ، وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٨٩، الخصال: ٤٥٢/٥٨).

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ពុំមានព្រះទេក្រៅពីអល់ឡោះហ្គ័^{وَعَل} ព្រះអង្គ^{وَعَل}ដែលពុំមានដៃគូ ។ ព្រះអង្គ^{وَعَل}ជាម្ចាស់ អំណាចគ្រប់គ្រង ព្រះអង្គ^{وَعَل}ជាទីសក្តារ:បូជា ។ ព្រះអង្គ^{وَعَل}ធ្វើឲ្យអ្នកស្លាប់មានជីវិត ។ ព្រះអង្គ^{وَعَل}ធ្វើឲ្យ អ្នកស្លាប់រស់ឡើងវិញបាន ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}មានវចនៈថា៖ "រឿងនេះមិនមានអ្វីគួរឲ្យសង្ស័យទេ អល់ឡោះហ្គ័^{وَعَل}ធ្វើឲ្យមានជីវិតហើយធ្វើឲ្យស្លាប់ ព្រះអង្គ^{وَعَل}ធ្វើឲ្យស្លាប់ហើយធ្វើឲ្យរស់ឡើងវិញ ។ តែចូរ លោកថាដូចខ្ញុំ^{عليه السلام}ថាបានហើយ ។" (الخصال: 58 /452)

4. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ"، يُقُولُ: «يُبَيِّنُ لَهُمْ».

៤. អាឡី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ៊ីមមានប្រសាសន៍តមកពី អាឡី អាល់-យ៉ារូដូដែលបានតំណាលតមកពី អាឡី យ៉ាកុប្យា صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ عجل [២០:១២៨] ពុំមែនជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំសម្រាប់ពួកគេទេ ឬ ថាអស់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ធ្វើឲ្យលេចច្បាស់ឡើងសម្រាប់ពួកគេ ។"

وَقَوْلِهِ: لَكَانَ "لِزَامًا"، قَالَ: «اللزائمُ الهلاكُ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٨٩، تفسير القمي ٦٧: ٢.)

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عجل [២០:១២៨] វាប្រាកដជាជ្រែកមក គឺត្រូវកម្ទេចចោលជាចាំបាច់ ។"

(تفسير القمي 2: 67)

وَأْمُرُ أَهْلِكَ بِالصَّلَاةِ وَأَصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى ﴿١٣٢﴾

១៣២. ចូរអ្នកបង្គាប់គ្រួសារអ្នកឲ្យធ្វើនមស្តារ[ឬជាអស់ឡោះហ្គ័រ] ហើយចូរខ្លួនអ្នកធ្វើនមស្តារឲ្យខ្លាចខ្លួន ។ យើងមិនសូមគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតពីអ្នកទេ យើងវិញទេដែលជាអ្នកប្រទានគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតដល់អ្នក ។ អរសាសនា[ប្រសើរ]ស្ថិតនៅលើការមានសទ្ធាស៊ប់ចិត្ត[ជ្រះថ្លាចំពោះអស់ឡោះហ្គ័រ] ។

وَقَالُوا لَوْلَا يَا نَبِيَّنَا بَيِّنَاتٍ مِّن رَّبِّهِ ؎ أَوْ لَمْ تَأْتِهِمْ بَيِّنَاتٌ مَّا فِي الصُّحُفِ الْأُولَى ﴿١٣٣﴾

១៣៣. ពួកគេ (ពួកបដិធសទ្ធា ។ ល ។) ថា៖ "ហេតុអ្វីគេ (ព្រះសាស្តារបស់អស់ឡោះហ្គ័រ) មិននាំសញ្ញាមួយ (អព្វតហេតុ) ពីព្រះម្ចាស់គេមកឲ្យយើង? តើភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់របស់អ្វីដែលមាននៅក្នុងបណ្តាគម្ពីរមុនៗនោះមិនបានមកដល់ពួកគេហើយទេ ?

وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِّن قَبْلِهِ ؎ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَتَتَّبِعَ آءَاتِيكَ مِن قَبْلِ أَنْ نَذَلَّ وَنَحْزَى ﴿١٣٤﴾

១៣៤. បើយើងបានកម្ទេចពួកគេដោយទណ្ឌកម្មមួយមុននេះ (គឺមុនបើកឲ្យដឹងគួរអាន) ពួកគេអាចនឹងថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ហេតុអ្វីព្រះអង្គមិនបញ្ជូនសាស្តាម្នាក់មកឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ? អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងបានតាមបណ្តាសញ្ញារបស់ព្រះអង្គ មុនអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរងសេចក្តីអាម៉ាស់និងបាក់មុខ ។"

قُلْ كُلُّ مُتَرَبِّصٍ فَتَرَبَّصُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَن أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَى ﴿١٣٥﴾

១៣៥. ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "រាល់គ្នារង់ចាំ ។ ដូច្នេះចូរអស់លោករង់ចាំចុះ អស់លោកនឹងបានដឹងថាអ្នកណាខ្លះជាជនតាមមាតិកាទៀងត្រង់ អ្នកណាខ្លះជាជនដឹកនាំខ្លួនបានយ៉ាងល្អ ។"

លោក ហ្គ្រីហ្វស្ត្រ កាណានី បានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំបានឮអ៊ីម៉ា អាឡី អុប្បុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ថ្លែងអំពីអាយ៉ាស៊ុនេនេថា៖ "មាតិកាទៀងត្រង់គឺអាមីរុល-មុអ៊ីមីនី صلوات الله عليه والسلام ឯបណ្តាអ្នកដែលតាមព្រះអង្គគឺបណ្តាអ្នកដែលដឹកនាំខ្លួនបានយ៉ាងល្អ ។" (តាក្តីវីល អ៊ុល អាយ៉ាត្ត ក្បាលទី១ ទំព័រ៣២៣)

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៣២-១៣៥

1. ابنُ بَابُوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ شَادُوَيْهِ الْمُؤَدَّبُ، وَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَسْرُورٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الرَّيَّانِ بْنِ الصَّلْتِ، قَالَ: حَضَرَ الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مَجْلِسَ الْمَأْمُونِ بِمَرْوٍ، وَ قَدْ اجْتَمَعَ فِي مَجْلِسِهِ جَمَاعَةٌ مِنْ عُلَمَاءِ أَهْلِ الْعِرَاقِ وَ حُرَّاسَانَ- وَ سَأَلَ الْحَدِيثَ إِلَى أَنْ قَالَ- فَقَالَ الْمَأْمُونُ: هَلْ فَضَّلَ اللَّهُ الْعِتْرَةَ عَلَى سَائِرِ النَّاسِ؟ فَقَالَ أَبُو الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى فَضَّلَ الْعِتْرَةَ عَلَى سَائِرِ النَّاسِ فِي مُحْكَمِ كِتَابِهِ».

១. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្វ... អាល់-រីយ៉ាន ប៊ិន អាល់-ស្វល់ត៍បានតំណាលថា អ៊ីម៉ាអាល់-រីដ្ឋី^{صلوات الله عليه والسلام} បាននៅក្នុង អង្គប្រជុំរបស់អាល់-ម៉ាក្កូមូននៅស្រុកម៉ារូ ។ នៅក្នុងអង្គប្រជុំនេះមានអ្នកប្រាជ្ញតំណាងប្រទេសអ៊ីរ៉ាក់និង តំបន់យុវសាន ។ ហ្នាខ្លីស្រួចបានឲ្យដឹងថា អាល់-ម៉ាក្កូមូនបានថា៖ "អល់ឡោះហ្វ្លី^{رحمته}ស្រឡាញ់ព្រះរាជវង្ស ជាងមនុស្សឯទៀតឬ?" អាប៊ូ អាល់-ហ្គាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វ្លី^{رحمته}ទ្រង់សព្វព្រះ ហឫទ័យព្រះរាជវង្ស^{رحمته}ជាងមនុស្សឯទៀតនៅក្នុងព្រះរាជគម្ពីររដ្ឋាចម្រើត្រូវរបស់ព្រះអង្គ^{رحمته} ។"

فَقَالَ لَهُ الْمَأْمُونُ: وَ أَيْنَ ذَلِكَ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ؟ فَقَالَ الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «فِي قَوْلِهِ تَعَالَى "إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى آدَمَ وَ نُوحًا وَ آلَ إِبْرَاهِيمَ وَ آلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ * ذُرِّيَّتَهُ بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ"، وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ فِي مَوْضِعٍ آخَرَ: "أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ آتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا"

អាល់-ម៉ាក្កូមូនទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "តើមាននៅត្រង់ណាក្នុងព្រះគម្ពីរនោះ?" អាល់-រីដ្ឋី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ ថា៖ "នៅក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លី^{رحمته} [៣:៣៣] ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្វ្លីបានជ្រើសរើសអាដាំ នុះហ្វ្លី បណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីបរហ្វ៊ីមនិបណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីមរ៉ន លើប្រជានិករទាំងឡាយ ។ [៣:៣៤] [ដែល មានច្រើន]តំណពូជតៗគ្នារៀងមក [ដែលប្រកបដោយគុណសម្បត្តិឥតខ្ចោះ] ។ អល់ឡោះហ្វ្លី^{رحمته} ទ្រង់ សរសាការ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។ អល់ឡោះហ្វ្លី^{رحمته} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥:៥៥] ឬពួកគេ ច្រណែនឈ្នានីសនូវជនដោយសារតែអ្វីមួយដែលអល់ឡោះហ្វ្លីបានប្រទានឲ្យទៅនូវជននោះ ក្នុងនាម នៃព្រះឧបការគុណព្រះអង្គ? ការពិតយើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរនិងប្រាជ្ញាញាណឲ្យទៅបណ្តាកូនចៅ របស់អ៊ីបរហ្វ៊ីម ហើយយើងបានប្រទានរាជាណាចក្រដ៏ធំធេងឲ្យពួកគេ ។

ثُمَّ رَدَّ الْمُخَاطَبَةَ فِي أَثَرِ هَذَا إِلَى سَائِرِ الْمُؤْمِنِينَ، فَقَالَ: " يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ" يَعْنِي الَّذِينَ يَرْتَهُمْ [أَوْرَثَهُمْ] الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ حَسَدُوا عَلَيْهَا، فَقَوْلُهُ تَعَالَى: "أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ آتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا"، يَعْنِي الطَّاعَةَ لِلْمُصْطَفَيْنِ الطَّاهِرِينَ، فَالْمُلْكُ هَاهُنَا هُوَ الطَّاعَةُ لَهُمْ».

[៥:៥៥] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្វ្លី ចូរស្តាប់បង្គាប់សាស្តានិងបណ្តាអាជ្ញាធរ ក្នុងចំណោមពួកអ្នក (គឺអ្នកកាន់អំណាចស្របតាមច្បាប់អល់ឡោះហ្វ្លី) ។ មានន័យថា បុគ្គលដែលបាន ទទួលព្រះគម្ពីរនិងប្រាជ្ញាញាណជាភេរមរតក ។ ហើយពួកគេច្រណែនបុគ្គលទាំងនេះ ដូច្នេះ អល់ឡោះហ្វ្លី^{رحمته} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥:៥៥] ឬពួកគេច្រណែនឈ្នានីសនូវជន ដោយសារតែអ្វីមួយ ដែលអល់ឡោះហ្វ្លីបានប្រទានឲ្យទៅនូវជននោះ ក្នុងនាមនៃព្រះឧបការគុណព្រះអង្គ? ការពិតយើង បានប្រទានព្រះគម្ពីរនិងប្រាជ្ញាញាណឲ្យទៅបណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីបរហ្វ៊ីម ហើយយើងបានប្រទានរាជា

ណាចក្រដ៏ធំធេងឲ្យពួកគេ ។ មានន័យថាបុគ្គល^{عليهم السلام}ដែលត្រូវជ្រើសរើស បុគ្គល^{عليهم السلام}ដែលត្រូវជម្រះ បន្ទុក ។ "រាជាណាចក្រ" ត្រង់នេះសំដៅទៅលើការស្តាប់បង្គាប់បុគ្គលទាំងនេះ^{عليهم السلام} ។

قَالَتِ الْعُلَمَاءُ: فَأَحْبَبْنَا: هَلْ فَسَّرَ اللَّهُ تَعَالَى الْإِصْطِفَاءَ فِي الْكِتَابِ؟ فَقَالَ الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «فَسَّرَ الْإِصْطِفَاءَ فِي الظَّاهِرِ سِوَى الْبَاطِنِ فِي اثْنَيْ عَشَرَ مَوْطِنًا وَ مَوْضِعًا- وَ سَأَقِ الْحَدِيثَ بِذِكْرِ الْمَوَاضِعِ إِلَى أَنْ قَالَ- وَ أَمَّا الثَّانِيَةَ عَشَرَ، فَقَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: " وَ أَمْرٌ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَ اصْطَبِرْ عَلَيْهَا" فَحَصَّصْنَا اللَّهُ تَعَالَى بِهَذِهِ الْخُصُوصِيَّةِ، إِذْ أَمَرْنَا مَعَ الْأُمَّةِ بِإِقَامَةِ الصَّلَاةِ ثُمَّ حَصَّصْنَا مِنْ دُونِ الْأُمَّةِ،

ពួកអ្នកប្រាជ្ញបានទូលថា: "សូមប្រាប់យើង តើអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}អធិប្បាយអំពីការជ្រើសរើសនៅក្នុងព្រះគម្ពីរទេ?" អាល់-វីដ្នី^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា: "ការជ្រើសរើសនេះត្រូវអធិប្បាយតាមអត្ថន័យក្រៅ មិនអធិប្បាយតាមអត្ថន័យក្នុងទេ ។ ប្រធានបទនិងកន្លែងដែលចែងអំពីការជ្រើសរើសនេះមានដប់ពីរ ។" ហ្វាឌីស្តបានថ្លែងអំពីកន្លែងទាំងនោះលុះដល់ត្រង់ចំណុចព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា: "កន្លែងទីដប់ពីរនោះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} [២០:១៣២] ចូរអ្នកបង្គាប់គ្រួសារអ្នកឲ្យធ្វើនមស្តារ ហើយចូរខ្លួនអ្នកធ្វើនមស្តារឲ្យខ្ជាប់ខ្ជួន ។ ដូច្នេះអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}ចាត់តាំងយើង^{عليهم السلام}ជាពិសេស ពេលព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}បញ្ជាយើង^{عليهم السلام}ជាមួយសហគមន៍ឲ្យធ្វើនមស្តារនោះ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}ចាត់តាំងយើង^{عليهم السلام}ជាចំឡែកពីសហគមន៍ ។

فَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ بِيَّتِهِ) إِلَى بَابِ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمَا)، بَعْدَ نُزُولِ هَذِهِ آيَةِ تِسْعَةِ أَشْهُرٍ، كُنَّ يَوْمَ عِنْدَ حُضُورِ كُلِّ صَلَاةٍ، حَمْسَ مَرَّاتٍ، فَيَقُولُ: الصَّلَاةَ رَجَمَكُمُ اللَّهُ، وَ مَا أَكْرَمَ اللَّهُ أَحَدًا مِنْ ذُرِّيَةِ الْأَنْبِيَاءِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) بِمِثْلِ هَذِهِ الْكِرَامَةِ الَّتِي أَكْرَمَنَا بِهَا وَ حَصَّصَنَا مِنْ دُونِ جَمِيعِ أَهْلِ بَيْتِهِمْ».

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}តែងតែមកកងផ្ទះអាណិត^{صلوات الله عليه والسلام}និងហ្វាឌីស្ត^{صلوات الله عليه والسلام}អស់រយៈពេលប្រាំបួនខែ ក្រោយពីគេបានបើកឲ្យដឹងអាយ៉ាស្តនេះ រៀងរាល់ថ្ងៃ រៀងរាល់ពេលស្ងៀមឮតូទាំងប្រាំ ។ វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}មានព្រះវចនៈថា: "ស្ងៀមតូ! សូមអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}អាណិតអាសូរអ្នកទាំងអស់^{عليهم السلام}!" អស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}មិនបានលើកតម្កើងអ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោមកូនចៅរបស់ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{عليهم السلام}ដូចនេះឡើយ គឺលើកតម្កើងដោយកិត្តិយសដែលគេបានផ្តល់ឲ្យយើង^{عليهم السلام}នេះ ហើយគេបានចាត់តាំងយើង^{عليهم السلام}ឡើងជាចំឡែកពីព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះសាស្តា^{عليهم السلام}ទាំងអស់ ។"

فَقَالَ الْمَأْمُونُ وَ الْعُلَمَاءُ: جَزَاكُمُ اللَّهُ- أَهْلَ بَيْتِ نَبِيِّكُمْ- عَنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ خَيْرًا، فَمَا جُدَّ الشَّرْحَ وَ الْبَيَانَ فِيمَا اشْتَبَهَ عَلَيْنَا إِلَّا عِنْدَكُمْ.*** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٨٩، عيون أخبار الرضا (عليه السلام) ١/٢٢٨ : ١.)

អាល់-ម៉ាក្នុម្មុននិងពួកអ្នកប្រាជ្ញបានទូលថា: "សូមអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}តបស្នងព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}យ៉ាងត្រឹមត្រូវ - ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليهم السلام}របស់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام}របស់អស់លោក - ក្នុងសហគមន៍នេះ ព្រោះយើងមិនឃើញមានសេចក្តីអធិប្បាយនិងសេចក្តីបំភ្លឺអំពីរឿងដែលធ្វើឲ្យយើងច្របូកច្របល់នេះទេ ក្រៅពី[ឃើញមាន]នៅឯព្រះអង្គទាំងឡាយ^{عليهم السلام} ។" (1 / 228 : 1 (عليه السلام) عيون أخبار الرضا)

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ (رَجُمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَلَامٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَيْسَى

بْنِ مَصْفَلَةَ الْقُمَيْيِّ، عَنْ زُرَّارَةَ بْنِ أَعْيَنَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ الْبَاقِرِ، عَنْ أَبِيهِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "وَأَمْرٌ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا".

២. មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់ អាប់បាស់ បានតំណាលតពី អាប់ខុល អុស្ស័ស ប៊ិន យ៉ាស្គុយ៉ា ដែលបាន តំណាលតពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាប់ខុលរ៉េ: ហ្គ័ម៉ាន ប៊ិន សាឡាម ដែលបានតំណាលតពី អាស្គុយ៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាប់ខុលឡេ: ហ្គ័ម៉ាន អ៊ីសា ប៊ិន ម៉ាស្គុយ៉ាត្ត អាល់-គុយ័ ដែលបានតំណាលតពី ស៊ូរ៉េ: ត្នី ប៊ិន អ៊ែន ដែលបានតំណាលតពី អាហ្វិ យ៉ាក្គុហ្វារ អាល់-បាត្រៀរ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈ: តពី អុលី ប៊ិន អាល់- ហ្គ័ស្រី ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡេ: ហ្គ័ ^{وَجَلَّ وَعَلَّ} [២០:១៣២] ចូរអ្នកបង្ហាប់ គ្រួសារអ្នកឲ្យធ្វើនមស្ការ ហើយចូរខ្លួនអ្នកធ្វើនមស្ការឲ្យខ្ជាប់ខ្ជួន ។

قَالَ: «نَزَلَتْ فِي عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَأْتِي بَابَ فَاطِمَةَ (عَلَيْهَا السَّلَامُ) كُلَّ سَحْرَةٍ، فَيَقُولُ: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ، الصَّلَاةُ يَزِيحُكُمْ اللَّهُ "إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا"». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٣ : صفحة : ٧٩٠، تأويل الآيات ١: ٢٢/٣٢٢، شواهد التنزيل ١: ٥٢٦/٣٨١)

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ: ថា: "អាយ៉ាស្គុនេ: ត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើអុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ហ្វាទ្វីម៉ាស្គុ ^{سلام الله عليها} អាល់- ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងអាល់-ហ្គ័ស្រី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ រីសូលុលឡេ: ហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} ធ្លាប់តែមកឯផ្ទះហ្វាទ្វីម៉ាស្គុ ^{سلام الله عليها} រាល់ពេលមុនថ្ងៃ: ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ: ថា: "សូមសេចក្តីសុខកើតមានដល់ពួកអ្នក ^{عليهم السلام} ឱវាជកុលដ្ឋាន អ៊ីយ ^{عليهم السلام} ព្រមទាំងព្រះមេត្តាធម៌និងព្រះពរសិរីសួស្តីរបស់អល់ឡេ: ហ្គ័ ^{وَجَلَّ وَعَلَّ} ។ ម្ចាស់អ្នកបំពេញនមស្ការអ៊ីយ សូមអល់ឡេ: ហ្គ័ ^{وَجَلَّ وَعَلَّ} ប្រោសមេត្តាពួកអ្នក ^{عليهم السلام} [៣៣:៣៣] សមាជិកនៃគេហដ្ឋាន[របស់សាស្ត្រា]អ៊ីយ អល់ឡេ: ហ្គ័គ្រាន់តែប្រាថ្នាឲ្យពួកអ្នកចាកផុតពីមន្ទិល ហើយព្រះអង្គប្រាថ្នាសំអាតពួកអ្នកឲ្យបរិសុទ្ធ ជ្រះស្អាតតែប៉ុណ្ណោះទេ ។" (322 : 1 2)

3. ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ رَبَاطٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «نَحْنُ - وَ اللَّهُ - سَبِيلُ اللَّهِ الَّذِي أَمَرَ اللَّهُ بِاتِّبَاعِهِ، وَ نَحْنُ - وَ اللَّهُ - الصِّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ، وَ نَحْنُ - وَ اللَّهُ - الَّذِينَ أَمَرَ اللَّهُ الْعِبَادَ بِطَاعَتِهِمْ، فَمَنْ شَاءَ فَلْيَأْخُذْ مِنْ هُنَا، وَ مَنْ شَاءَ فَلْيَأْخُذْ مِنْ هُنَاكَ، وَ لَا تَجِدُونَ وَ اللَّهِ عَنَّا مَحِيصًا». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٣ : صفحة : ٧٩١، تفسير القمّي ٢: ٦٦)

៣. អុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ្គឹមបានថ្លែងថា... អុលី ប៊ិន រ៉ាហ្គឹបបានតំណាលថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡេ: ហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ: ថា: "សូមស្ស្យថចំពោះអល់ឡេ: ហ្គ័ ^{وَجَلَّ وَعَلَّ} យើង ^{عليهم السلام} ជាព្រះមាតិរបស់អល់ឡេ: ហ្គ័ ^{وَجَلَّ وَعَلَّ} ដែល អល់ឡេ: ហ្គ័ ^{وَجَلَّ وَعَلَّ} បានបញ្ជាឲ្យតាមនោះ ។ សូមស្ស្យថចំពោះអល់ឡេ: ហ្គ័ ^{وَجَلَّ وَعَلَّ} យើង ^{عليهم السلام} ជាព្រះមាតិគ្រង ត្រូវ ។ សូមស្ស្យថចំពោះអល់ឡេ: ហ្គ័ ^{وَجَلَّ وَعَلَّ} យើង ^{عليهم السلام} ជាអស់បុគ្គលដែលអល់ឡេ: ហ្គ័ ^{وَجَلَّ وَعَلَّ} បញ្ជាឲ្យបាវ ទាំងឡាយស្តាប់បង្គាប់ ។ ដូច្នេះអ្នកណាចង់បាន[មគ្គុទេសក៍ដឹកនាំ] អ្នកនោះអាចយកវាបានពីទីនេះ ។ អ្នកណាចង់បាន[សេចក្តីអាក្រក់] អ្នកនោះអាចយកវាបានពីទីនោះ ។ សូមស្ស្យថចំពោះអល់ឡេ: ហ្គ័ ^{وَجَلَّ وَعَلَّ} អស់លោកគេធម៌នរូចពីយើង ^{عليهم السلام} ទេ ។" (66 : 2 6)

4. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ رَاشِدٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدٍ النَّقْفِيِّ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ عَبْدِ الْكَرِيمِ بْنِ يَعْقُوبَ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ: سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ الْبَاقِرَ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَى"، قَالَ: «اهْتَدَى إِلَى وَلَايَتِنَا».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٩١، تأويل الآيات ١: ٢٤/٣٢٣)

៤. មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-អាប៊ុនបាស់មានប្រសាសន៍ថា យ៉ាបៀរបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អុលី អាល់-បាក្យែរ^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} [២០:១៣៥] អស់លោកនឹងបានដឹងថាអ្នកណាខ្លះជាជនតាមមាគ៌ាទៀងត្រង់ អ្នកណាខ្លះជាជនដឹកនាំខ្លួនបានយ៉ាងល្អ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "ដឹកនាំខ្លួនទៅរកវិទ្យាយ៉ាស្តុយើង^{عليهم السلام}" (24 /323 : 1) (តាវីល ១: ២៤/៣២៣)

5. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ الْعُلَوِيِّ، عَنْ عَيْسَى بْنِ دَاوُدَ النَّجَّارِ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: «سَأَلْتُ أَبِي عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَى" قَالَ: "الصِّرَاطُ السَّوِيُّ" هُوَ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ الْمَهْدِيُّ: مَنْ اهْتَدَى إِلَى طَاعَتِهِ، وَ مَثَلُهَا فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "وَ إِنِّي لَعَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى" - قَالَ - إِلَى وَلَايَتِنَا».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٩٢، تأويل الآيات ١: ٢٦/٣٢٣)

៥. [...] អ៊ីសា ប៊ិន ដាវុដ្ឋ អាល់-ណាយ៉ារបានតំណាលតមកពី អាច្វី អាល់-ហ្គាសាន់ មូសា ប៊ិន យ៉ាក្តុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلم} (គឺអ៊ីម៉ា មូសា អាល់-កាស្ត្រីម^{صلوات الله عليه والسلم}) ដែលមានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំបានសួរព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلم} ខ្ញុំ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎មួយ [២០:១៣៥] អស់លោកនឹងបានដឹងថាអ្នកណាខ្លះជាជនតាមមាគ៌ាទៀងត្រង់ អ្នកណាខ្លះជាជនដឹកនាំខ្លួនបានយ៉ាងល្អ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "មាគ៌ាទៀងត្រង់ គឺ អាល់-ក្តីអ៊ីម^{صلوات الله عليه والسلم} ។ ដឹកនាំខ្លួនបានយ៉ាងល្អ សំដៅទៅលើបុគ្គលដែលគោរពតាមអាល់-ក្តីអ៊ីម^{صلوات الله عليه والسلم} ។ ឧទាហរណ៍គឺអាយ៉ាស្តុមួយនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} គឺ៖ "[២០:៨២] ពិតណាស់ អញអភ័យទោសឲ្យអ្នកណាដែលស្មារលាវែងធ្វើកំហុស មានសទ្ធា ធ្វើអំពើល្អ ហើយអនុចរតាមមគ្គិទេសក៍ដឹកនាំត្រឹមត្រូវ" គឺទៅរកវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់យើង^{عليهم السلام}" (26/323:1) (តាវីល ១: 26/323)

6. حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ قَالَ حَدَّثَنِي أَبُو الْفَضْلِ الْمَدَائِنِيُّ عَنْ أَبِي مَرْيَمَ الْأَنْصَارِيِّ عَنْ مِنْهَالِ بْنِ عَمْرٍو عَنْ زَيْنِ بْنِ حُبَيْشٍ قَالَ سَمِعْتُ عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا دَخَلَ حُفْرَتَهُ أَنَاهُ مَلَكَانِ إِسْمُهُمَا مُنْكَرٌ وَ نَكِيرٌ فَأَوَّلُ مَنْ يَسْأَلُنِيهِ عَنْ رَبِّهِ ثُمَّ عَنْ نَبِيِّهِ ثُمَّ عَنْ وَلِيِّهِ فَإِنْ أَجَابَ نَجَا وَ إِنْ عَجَزَ عَذَّبَاهُ

៦. រាយការណ៍ដោយអាល់-ហ្វ្លៃសន៍ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ [...] តមកពីរស្មីន ប៊ិន ហ្វ្លៃស្ត្រៃដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮអុលី^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "ពេលបាវចូលក្នុងផ្នូរ ទេវតាពីរអង្គ^{عليهم السلام} ឈ្មោះ មុនការ និង ណាកៀវ នឹងមកជួបបាវនោះ ។ ដំបូង ទេវតាទាំងពីរនេះនឹងសួរបាវនោះអំពីម្ចាស់^{وَجَلَّ} របស់បាវនោះ បន្ទាប់មកសួរអំពីព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلم} របស់បាវនោះ បន្ទាប់មកទៀតសួរអំពីបណ្តារ៉ាលី^{عليهم السلام} (ព្រះអាណាព្យាបាល^{عليه}) របស់បាវនោះ ។ បើបាវនោះឆ្លើយត្រូវ បាវនោះបានដល់សុខុមាលភាព បើបាវនោះមិនអាចធ្វើបែបនេះបានទេ បាវនោះនឹងត្រូវផ្តន្ទាទោស ។"

فَقَالَ لَهُ رَجُلٌ [مَا] لِمَنْ عَرَفَ رَبَّهُ وَ نَبِيَّهُ وَ لَمْ يَعْرِفْ وَلِيَّهُ فَقَالَ مُذْنَبٌ « لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَ مَنْ يُضِلُّهُ اللَّهُ فَلَنْ يَجِدَ لَهُ

سَبِيلًا « ذَلِكَ لَا سَبِيلَ لَهُ

បុរសម្នាក់បានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "បុគ្គលដែលស្គាល់ម្ចាស់ وَعَلَّ ខ្លួន ស្គាល់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ខ្លួន តែមិនស្គាល់វាលី صلوات الله عليه والسلام ខ្លួនទេ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មិនមែនជនទាំងនោះទេ មិនមែនជនទាំងនោះទេ ។ បុគ្គលណាដែលអស់ឡោះហ្ន៍ وَعَلَّ ធ្វើឲ្យរង មិនអាចរកផ្លូវឲ្យបុគ្គលនោះបានទេ មិនមានផ្លូវសម្រាប់បុគ្គលនោះទេ ។

وَقَدْ قِيلَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مِنَ الْوَلِيِّ يَا نَجِيُّ اللَّهِ قَالَ وَلِيكُمُ فِي هَذَا الزَّمَانِ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَمِنْ بَعْدِهِ وَصِيْبُهُ وَ لِكُلِّ زَمَانٍ عَالِمٌ يَخْتِجُ اللَّهُ بِهِ لِقَاءًا يَكُونُ كَمَا قَالَ الضَّلَّالُ قَبْلَهُمْ حِينَ فَارَقْتَهُمْ أَنِّيَاؤُهُمْ « رَبَّنَا لَوْ لَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَتَمْتِيعَ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَ نَخْرَى « تَمَامَ صَلَاتِهِمْ جَهَائْتُهُمْ بِالْآيَاتِ وَ هُمْ الْأَوْصِيَاءُ

គេបានទូលព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ថា៖ "ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ ! អ្នកណាជាវាលី صلوات الله عليه والسلام ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា៖ "វាលី صلوات الله عليه والسلام របស់អស់លោកក្នុងសម័យនេះគឺអាលី صلوات الله عليه والسلام អ្នក صلوات الله عليه والسلام បន្ទាប់ពីគេ صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកស្នងគេ صلوات الله عليه والسلام ។ សម្រាប់សម័យនីមួយៗមានអ្នក صلوات الله عليه والسلام ចេះដឹងម្នាក់ដែលអស់ឡោះហ្ន៍ وَعَلَّ យកជាអំណះអំណាង ដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកគេថាដូចពួកមុនៗបានថាចមកហើយ កាលពួកគេបានបែកពីព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم របស់ខ្លួន គឺថា៖ "ម្ចាស់ وَعَلَّ អើយ ! សូមព្រះអង្គ وَعَلَّ បញ្ជូនព្រះសាសនៈទុកមួយអង្គមកឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ដើម្បីអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងបានតាមព្រះសញ្ញាទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ وَعَلَّ មុនអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរងសេចក្តីអាម៉ាស់និងខូចកិត្តិយស ។" ពួកគេបានដឹកនាំខ្លួនខុសទាំងស្រុង មិនស្គាល់ព្រះសញ្ញាទាំងឡាយទេ ពេលគេបានតែងតាំងអ្នកស្នង صلوات الله عليه وآله وسلم [ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم របស់ពួកគេ] ឡើង ។

فَأَجَابَهُمُ اللَّهُ « فَتَرْتَضُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَ مَنْ اهْتَدَى « فَإِنَّمَا كَانَ تَرْيُضُهُمْ أَنْ قَالُوا لَنُحْنُ فِي سَعَةِ عَنْ مَعْرِفَةِ الْأَوْصِيَاءِ حَتَّى نَعْرِفَ إِمَامًا نَعْرِفُهُمْ اللَّهُ بِذَلِكَ وَ الْأَوْصِيَاءُ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ وَ قُوفٌ عَلَيْهِ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ عَرَفَهُمْ وَ عَرَفُوهُ وَ لَا يَدْخُلُ النَّارَ إِلَّا مَنْ أَنْكَرَهُمْ وَ أَنْكَرُوهُ لَأَنَّ اللَّهَ عَرَفَهُمْ عَرَفَهُمْ عِنْدَ أَحْذِ الْمَوَاتِيْقِ عَلَيْهِمْ وَ وَصَّفَهُمْ فِي كِتَابِهِ فَقَالَ جَلَّ وَ عَزَّ « وَ عَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كَلًّا بِسَيِّمَاهُمْ « (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , جلد ١ , صفحه ٤٩٨ , البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٢ : صفحه : ٥٥٠)

អស់ឡោះហ្ន៍ وَعَلَّ ឆ្លើយតបពួកគេថា៖ [២០:១៣៥] [...] ដូច្នេះចូរអស់លោករង់ចាំចុះ អស់លោកនឹងបានដឹងថាអ្នកណាខ្លះជាជនតាមមាគ៌ាទៀងត្រង់ អ្នកណាខ្លះជាជនដឹកនាំខ្លួនបានយ៉ាងល្អ ។" ដូច្នេះពួកគេបានរង់ចាំហើយថា៖ "ពេលនេះយើងចាំរកព្រះឧត្តរាធិការី صلوات الله عليه والسلام ទាល់តែយើងស្គាល់អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ។" អាស្រ័យហេតុនេះ អស់ឡោះហ្ន៍ وَعَلَّ បានឲ្យពួកគេស្គាល់រឿងនោះ ។ ព្រះឧត្តរាធិការីទាំងឡាយ صلوات الله عليهم (គឺអ្នកស្នង صلوات الله عليهم) ជាម្ចាស់ស្ថានស្តីវិត្ត (الصِّرَاطِ) ។ គេនឹងឲ្យពួកគេមកឈប់នៅឯព្រះឧត្តរាធិការី صلوات الله عليهم ទាំងនេះ ។ មិនមានអ្នកណាបានចូលឋានសួគ៌ទេក្រៅពីបុគ្គលដែលស្គាល់ព្រះឧត្តរាធិការីទាំងនេះ صلوات الله عليهم ព្រះឧត្តរាធិការី صلوات الله عليهم ទាំងនេះស្គាល់បុគ្គលនោះដែរ ។ មិនមានអ្នកណាបានចូលភ្លើងនរកទេក្រៅពីបុគ្គលដែលបដិសេធព្រះឧត្តរាធិការី صلوات الله عليهم ទាំងនេះ ព្រះឧត្តរាធិការី صلوات الله عليهم ទាំងនេះបដិសេធបុគ្គលនោះដែរ ។ ព្រោះព្រះឧត្តរាធិការី صلوات الله عليهم ទាំងនេះជាអ្នកស្គាល់ (عُرْفَاءُ) អ៊ីវិហ្វាអ៊ី) របស់អស់ឡោះហ្ន៍ وَعَلَّ ។ អស់ឡោះហ្ន៍ وَعَلَّ បានធ្វើឲ្យគេស្គាល់ព្រះឧត្តរាធិការី صلوات الله عليهم ទាំងនេះ កាលដែលបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយពួកគេនោះ ហើយព្រះ

អង្គ្គបានចែងរៀបរាប់អំពីព្រះឧត្តរាធិការីទាំងនេះនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ្គថា៖ [៧:៤៦] នៅលើ
អាស់-អាត្ម៍វិហ្គមានមនុស្សមួយចំនួនដែលមើលស្គាល់គ្នាអាស្រ័យសញ្ញាសម្គាល់របស់ពួកគេ ។"

(بصائر الدرجات 1: 498) 7:46-49; 3:41

13/11/2016

ពាក្យរាយ

-អាយ៉ាស៊ុត្រូវកាត់ចោល [២០:១១១] ។..... ៥១
 -អាយ៉ាស៊ុត្រូវកាត់ចោល [២០:១១៥] ។..... ៥៥